

**BALATONALMÁDI VÁROS
POLGÁRMESTERE**

8220 Balatonalmádi, Széchenyi sétány 1.
polgarmester@balatonalmadi.hu
+ 36 88 542-410

Szám: 2/416-14/2023

ELŐTERJESZTÉS
a Képviselő-testület 2023. április 27-i ülésére

Tárgy: Balatonalmádi Város Helyi Esélyegyenlőségi Programjának (2023-2028) elfogadása

Tisztelt Képviselő-testület!

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (a továbbiakban: Ebktv.) 31. §-a rendelkezik a helyi esélyegyenlőségi programokról (a továbbiakban: HEP). Az Ebktv. szerint a települési önkormányzat ötévente öt évre szóló HEP-t fogad el, melyet az Ebktv. 31. § (4) bekezdése értelmében két évente át kell tekinteni és az áttekintés alapján szükség esetén felül kell vizsgálni és módosítani.

A dokumentum célja, hogy elemezze a településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének alakulását, és meghatározza ezen csoportok esélyegyenlőségét elősegítő célokat, kiemelt figyelmet fordítva a lakhatásra, oktatásra, egészségügyre, foglalkoztatásra, valamint a szociális helyzetre. Ennek érdekében a HEP két részre tagolódik, a mindenkori állapotok vizsgálatán, értékelésén alapuló helyzetelemzésre, és a helyzetelemzés figyelembevételével meghatározott célkitűzéseket tartalmazó tervre.

Balatonalmádi Város Önkormányzatának Képviselő-testülete – a HEP elfogadásának kötelezővé tételét követően második ízben - 118/2013. (IV.26.) önkormányzati határozatával fogadta el 2018 -2023 időtartamra a hatályos HEP-et. Az azóta eltelt időben két alkalommal szerepelt a HEP áttekintése a Képviselő-testület napirendjén felülvizsgálat céljából, azonban ennek szükségessége nem merült fel.

A Helyi Esélyegyenlőségi Fórum két esetben tartott ülést, amelyen elhangzott hozzászólások, szóbeli és írásbeli javaslatok a további munka alapját képezték. A Fórum munkájába bekapcsolódott a Társadalmi Esélyteremtési Főigazgatóság Nyugat-Dunántúli Társadalmi Esélyteremtési Igazgatóság társadalmi felzárkóztatási referense is.

Az előkészítés során a helyzetelemzéshez szükséges aktualitás adatokhoz forrásként felhasználásra kerültek – a forrás feltüntetésének jelölésével – az elérhető központi nyilvántartások (pl. TeIR, KSH-TSTAR, Takarnet) adatai, Balatonalmádi Közös Önkormányzati Hivatalban rendelkezésre álló nyilvántartás adatai, helyi önkormányzat intézményi adatai, továbbá a Veszprém Vármegyei Kormányhivatal Balatonalmádi Járási Hivatal adatszolgáltatásából származó adatok.

Városunk adottsága esélyegyenlőség szempontjából kedvezőnek tekinthető, ugyanakkor az érintett csoportok helyzetének, életminőségének a javítása céljából szükségesek a megfelelő intézkedések és azok végrehajtásának tervezése.

Tájékoztatam a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy a kidolgozott HEP előzetes bemutatásra, véleményezés céljából megküldésre került a Társadalmi Esélyteremtési Főigazgatóság

Nyugat-Dunántúli Társadalmi Esélyteremtési Igazgatóságnak. A társadalmi felzárkóztatási referens szóbeli tájékoztatása szerint, a HEP tárgyalásra alkalmas.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy az előterjesztést megtárgyalni, a határozati javaslatot elfogadni szíveskedjék.

Balatonalmádi, 2023. április 19.

Fabó Péter
polgármester

A döntéshozatal **egyszerű** többséget igényel.

Az előterjesztést készítette: Zabó Beáta hatósági ügyintéző

Az előterjesztést tárgyalja: Humán Bizottság

Pénzügyi, Településfejlesztési és Környezetvédelmi Bizottság

**Határozati javaslat
Balatonalmádi Város Önkormányzata
Képviselő-testületének
.../2023. (...) önkormányzati határozata**

**Balatonalmádi Város Helyi Esélyegyenlőségi Programjának (2023-2028)
elfogadása**

Balatonalmádi Város Önkormányzatának Képviselő-testülete megtárgyalta „Balatonalmádi Város Helyi Esélyegyenlőségi Programjának (2023-2028) elfogadása” című előterjesztést és az alábbi döntést hozza:

1. Balatonalmádi Város Önkormányzatának Képviselő-testülete Balatonalmádi Város Helyi Esélyegyenlőségi Programját (2023-2028) - a határozat 1. melléklete szerinti tartalommal – elfogadja és ezzel egyidejűleg a 118/2018. (IV.26.) számú határozatával elfogadott Helyi Esélyegyenlőségi Programját hatályon kívül helyezi.
2. A Képviselő-testület felkéri a Jegyzőt, hogy az elfogadott Balatonalmádi Város Helyi Esélyegyenlőségi Programját (2023-2028) tegye közzé és küldje meg a Társadalmi Esélyteremtési Főigazgatóság Nyugat-Dunántúli Társadalmi Esélyteremtési Igazgatóságának.

Felelős: Fabó Péter polgármester

Hivatali felelős: 2. pontban: Göndöcsné Sashegyi Csilla osztályvezető

Határidő: 2. pontban: 2023. május 15.

Balatonalmádi, 2023. április 27.

Fabó Péter sk.
polgármester

dr. Gáspár-Fekete Judit sk.
jegyző

Helyi Esélyegyenlőségi Program

Balatonalmádi Város Önkormányzata

2023-2028

Tartalomjegyzék

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)	3
Bevezetés	3
A település bemutatása	3
Értékeink, küldetésünk	15
Célok	16
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	18
1. Jogszabályi háttér bemutatása.....	18
2. Stratégiai környezet bemutatása	18
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	23
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	54
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége	77
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	85
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége.....	90
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása.....	96
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága	97
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	98
1. A HEP IT részletei	98
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	98
Jövőképünk	99
Az intézkedési területek részletes kifejtése (<i>intézkedésenként, kitöltése javasolt, opcionális</i>)	100
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	119
3. Megvalósítás	122
3.1 A megvalósítás előkészítése	122
3.2 A megvalósítás folyamata	122
3.3 Monitoring és visszacsatolás	124
3.4 Nyilvánosság	125
3.5 Kötelezettségek és felelősség	125
3.6 Érvényesülés, módosítás.....	126
4. Elfogadás módja és dátuma	127

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum szerint átdolgozva Balatonalmádi Város Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Balatonalmádi a Balaton északi partjának, a keleti medencének egyik festői szépségű részén fekszik. 7 km hosszú partszakasza egy félköríves formájú, tóba nyúló félszigetet követ, amelyet változatos hegyvonulatok, lankás dombok ölelnek körül, amfiteátrumszerű, egyedülálló fekvést biztosítva ezzel a városnak. Almádi múltját kutatva nem tudjuk a kezdetet úgy említeni, és egy oklevélhez kötni, mint más településeknél. Ugyanis Almádi nem egy régi falu, mint az ország sok települése, annak ellenére, hogy már ősidők óta lakott hely volt:

- 8000 éves kőkorszaki talajfelszínre és méteres átmérőjű kemencére bukkantak a régészek a vörösberényi új iskola alapozásakor
- 6000 évvel ezelőtti, újkőkori, pelyvával kevert agyagból gyúrt, és tűzzel kiégetett edényeket találtak a Kunföldeknek nevezett vörösberényi dűlőben
- 5000 évvel ezelőtti, újkőkori, szerpentin kőből készült balta került elő az Öreghegyen
- 4000 évvel ezelőtről, a rézkorszakból két vízparti lakóhely ismeretes
- 3000 éves bronzkori edények kerültek napfényre a Kunföldeken
- 2000 évvel ezelőtt kezdődött a rómaiak betelepülése, a talajból előkerült az a vízvezeték, amely a közeli források vizét a római majorgazdaságokhoz vezette.

Almádit első alkalommal egy 1493-ban keletkezett, szőlő adás-vételéről szóló, latin nyelven írott oklevélben említik, „in promontorio possessionis Zarbereny in loco Almadi vote sitam” formában ("Szarberény helység szőlőhegyén az Almádinak nevezett helyen"). Még két Mohács előtti oklevélben történik említés Almádiról, mindkét esetben szőlőbirtokokról esik szó. A későbbi írásos emlékekben folyamatosan szőlőhegyként, majd hegyközségként említik Almádit. Földesura a Veszprémi Káptalan volt, akinek tizedet fizettek a szőlőbirtokosok. A szőlőket szabadon adhatták-vehették a birtokosok, természetesen a Káptalan tudtával, hiszen a földesúrnak tudnia kellett ki fizeti, netán nem fizeti a tizedet.

¹ A 2. 1 alpont koncepciókkal

Almádi 1848-ig önálló hegyközségi szervezetben létezett, 1849-től önállóságát elveszítette, Szentkirályszabadjához csatolta az akkori osztrák közigazgatás. 1869. július 15-én kiadott Megyegyűlési határozat szerint önkormányzati képviseleti jogát visszakapta, de adózás tekintetében csak 1877-ben lett önálló. Az 1880-as évek végén a filoxéra járvány csaknem teljesen kipusztította a szőlőket. Ezzel felerősödött a szőlőbéli épületek nyaralóként való használata, illetve hasznosításának tendenciája. Ez a folyamat nem állt le az új szőlőtelepítések után sem. Az esetenként több katasztrális hold nagyságú szőlőbirtokon – gyakran a régi pince-présház épület átalakításával – téli használatra is alkalmas nyaraló épületet építettek. A birtokok több parcellára történt felosztását ennek az igénynek a megjelenése indukálta.

Az írásos források szerint a fürdőélet 1874-ben indult meg Almádiban, ugyanis ez volt az első hivatalosan megnyitott szezon. Brenner Lőrinc veszprémi építőmester, egyben almádi szőlőbirtokos, 1877-ben építette meg az első nyolc fürdőkabint a Káptalantól bérelt, az örökmécses közelében, a kikötő felé eső területen. Itt meg kell jegyezni, hogy akkori időben a Balaton vize is a települések, illetve a földesúr tulajdona volt. Ezt a kis építményt az 1883-ban alakult Almádi Fürdő Rt. folyamatosan bővítette egészen az 1926-ban történt lebontásáig, amikor már 130 kabin állt a vendégek rendelkezésére.

A település kialakulásában és fürdőhellyé válásában meghatározó tényező volt két almádi részvénytársaság: az 1883-ban alakult Almádi Fürdő Rt., majd ennek felszámolása után az 1918-ban alapított Balatonalmádi Fürdő és Építő Rt. Működésük átfogta az 1883 és 1939 közötti, nem könnyű időszakot, amely alatt Almádi a válságok és gazdasági krízisek ellenére is dinamikusan fejlődött. Mindkét részvénytársaság működésének ideje alatt sok minden épült, a magánszemélyek által épített nyaralókon, illetve lakóházakon kívül. Közülük nagyon kevés maradt fenn napjainkig.

1899 tavaszán az Almádi Fürdő Rt. és az Országos Magyar Kneipp Egyesület megegyezett egy Kneipp Intézet Almádiban történő létesítésében. Az elhatározást gyors cselekvés követte és már 1899. július 10-én megnyílt, a rövid idő alatt nagy népszerűsége szert tett „Gyógyház”. Bevezetésre került a Kneipp-féle vízkúra, Ricikli-féle nap- és légfürdő, valamint a Lahmann-féle egészséges táplálkozási rend. Ezen bevezetett kúrák alapján Almádi gyógyfürdői rangot kapott és az 1899-ben megfogalmazott Almádi Fürdőszabályzatot, 1904-ben követte Almádi Gyógyfürdő szabályrendeletének kiadása.

Az 1918-ban alakult Balatonalmádi Fürdő és Építő Rt. 1922-ben egy nagyszabású, korszerű „fövenyfürdő” építését kezdte meg, ami 1926 szezonra épült ki teljesen, több mint 500 kabinnal rendelkezett, az északi Balatonpart legnagyobb strandjának számított. 1943-ban lebontásra került és azonnal új strand épült helyette, ami 1944 szezonra készen lett. Ma Wesselényi strandként ismeretes, az időközben területileg kibővült és épületét tekintve átalakított strand.

Almádiban jelentős sportélet zajlott már az 1880-as évek elejétől kezdve. Legkorábbi adat galamblovészetről tudósít. Későbbiekben a szezon nem múlhatott el egy-két úszó és atlétikai verseny nélkül. A tenisz kedvelt sport volt már 1896-ban, mint ezt egy levél tanúsítja. Ekkor két pálya állt a nyaralóvendégek rendelkezésére, mikor készítették a pályákat, illetve mikor kezdődött az amatőr teniszélet nem tudjuk pontosan. Az igazi versenyszerű teniszélet az 1930-as évek elejétől zajlott, nyaranta nemzetközi versenyeket és hazai bajnoki mérkőzéseket rendeztek Almádiban, a szépen kiépített hat, versenyméretű, kitűnő minőségű vörös salakos pályán.

1913-ban megalakult a Balatoni Yacht Club Almádi Osztálya. Első „klubházuk” a hajó kikötőből kiágazó, egyszerű stégen álló, néhány négyzetméteres, fa házikó volt, mint ezt a képes levelezőlapok tanúsítják. 1925 augusztusában avatták fel a Káptalantól bérelt területen az új, ma is álló klubházukat. Az épület később államosításra került. Almádiban a vitorlássport nem volt oly mértékben meghatározó, mint például Balatonfüreden, vagy Siófokon. A korabeli meghatározás

szerint Almádi családias, kedves, nem nagyvilági üdülőhely volt és a vitorlásélet is ennek megfelelően alakult.

Az 1930-as években, Almádiban „Balaton bajnokságokat” rendeztek, jeles hazai és külföldi sportolók részvételével, elsősorban a teniszsport területén. 1933-tól az évente rendezett „Nemzetközi Sporthét” keretében megrendezett nemzetközi viadalok közül Almádi adott otthont a tenisz, a vívó, az asztalitenisz és a lovassport versenyeinek. Az 1930-as évek második felében Almádi elérte azt, hogy közép európai kupáért folyó teniszversenyt is rendezhetett. Egy 1934-ben megjelent sajtótudósítás szerint 500 sportoló és kíséretük voltak Almádi vendégei.

Az 1940-es évek elejére elmaradtak a nemzetközi és az országos versenyek, sportrendezvények, megtört az 1930-as években tapasztalt lendület és érdeklődés. Ennek egyrészt az volt az oka, hogy Almádiban kevés volt a kornak megfelelő, nemzetközi szintet megütő szálláshely. Hiányzott egy, vagy több, megfelelő kapacitású, nagy befogadóképességű szálloda, aminek felépítéséről évek óta szó esett, de nem akadt vállalkozó annak megvalósítására. A Balatonalmádi Fürdő és Építő Rt. 1939-ben történt felszámolása, továbbá a háborús évek korlátjai erősen hátráltatták, illetve visszafogták, mind a sportesemények, mind az építkezések lehetőségeit.

A mai város négy településrész: Vörösberény, Almádi, Káptalanfüred és Budatava összefonódásából fejlődött ki.

Vörösberény falu már a honfoglalás körüli években létezett. Szent István király adományozta - 48 füsttel, 6 halással Szárberény néven - a veszprémvölgyi görög apácának az első, magyar helyneveket is tartalmazó, görög nyelvű oklevél szerint.

Almádi névvel először egy 1493-ban kelt oklevélben találkozunk. A szőlőművelés – a kedvező földrajzi fekvés és éghajlat miatt – évszázadokon át, egészen az 1880-as évek közepén bekövetkezett filoxéra járvány pusztításáig a legjövődélmezőbb gazdasági ág, a megélhetés forrása volt a környéken. Almádi területe – Almádi és Berény dűlő – a veszprémi káptalan, mint földesúr birtoka volt. Önálló települési rangot 1869-ben kapott, majd 1901-től lett hivatalos neve Balatonalmádi. 1889-ben bekapcsolódott Almádi a rendszeres balatoni hajóforgalomba, 1909-ben a vasúti közlekedés is megindult.

Különös lendületet adott a településnek a természetgyógyászati módszerek helyi népszerűsítése az 1900-as évek elején. Később e gyógymódok veszítettek jelentőségükből, de addigra Almádi mint gyógyfürdő is ismertté vált. Nyaranta jómódú polgárcsaládok népesítették be a partot. Az egykori újságok tenisz, úszó, póló és atlétika, vitorlás versenyekről tudósítanak, de beszámolnak estélyekről, műkedvelő előadásokról, gyermekbálokról és tombolaestélyekről is. Az egykori képeslapokról hosszú ruhás, napernyős hölgyek mosolyognak ránk, kalapos gavallérok sétálnak a parti sétányon, a zenepavilonból, a vendéglők kerthelyiségéből szinte hallatszik a cigányzene, vidám, pezsgő nyarak emléke éled.

Káptalanfüred Balatonalmádi nyugati településrésze, üdülőterület. Kialakulása 1930-tól kísérelhető figyelemmel, amikor a tulajdonos Veszprémi Székeskáptalan a mintegy 101 katasztrális hold nagyságú egybefüggő fenyves és csertölgy erdőség parcellázását elhatározta. A terület alapköze a mintegy 240 millió évesre tehető ún. felső permi vörös homokkő, amely a település nagy részén a felszínen van, így az építkezések fontos alapanyagát képezi. A településrész növény- és állatvilága, valamint geológiai képződményei a parcellázás óta helyi védettségben részesülnek.

A közigazgatásilag Alsóörshöz tartozó fürdőtelep gyorsan fejlődött. Elnevezései voltak: Alsóörs-Szentmihályfürdő, Balatonkáptalan-telep, Balatonkáptalan-fürdő, majd 1938-tól Káptalanfüred. A telep 1935-ben kapott vasútállomást a Budapest-Tapolca és a Győr-Veszprém-Alsóörs vonalak

csomópontjánál. A szomszédos vasúti hidat 1940-ben építették meg, a keresztező 71-es számú műút korszerűsítésekor. A híd a II. világháború során megrongálódott, újjáépítésére 1949-ben került sor, majd a Veszprémig terjedő vonal megszüntetésekor (1969), 1973 decemberében bontották le végleg. A település belső úthálózatát kezdetben földutak alkották, ezek korszerűsítését a vasútvonal megszűnéséből eredően, az autóbusz-hálózat kiépítése indokolta az 1960-as évek második felében.

A strandfürdő kiépítése a parcellázás földmunkáival párhuzamosan kezdődött az 1930-as évek második felében. A fürdőt a telektulajdonosok kedvezményesen vehették igénybe. Az üdültetés a kezdeti nyaralóépületek mellett, ifjúsági sáttáborozás formájában zajlott cserkészek, egyetemisták köréből, majd az 1960-70-es évektől korszerű faházakban üdültették az ifjúságot a Köcsi-tó környéki területen. E lehetőségek mellett intézményi üdülőépületek és panziók létesültek és üzemelnek napjainkig. Az idegenforgalom serkentőleg hatott a vendéglátóiparra, a kiskereskedelemre és szolgáltatásokra, amelyek már 1937-től megjelentek, majd az 1950-es évektől az állami hálózat látta el a feladatokat a rendszerváltásig.

A négy településrész mára egybeforrott és a Balaton északi partjának egyik kedvelt üdülőhelyévé vált.

1970-ben új postaépület, 1976-ban autóbusz-pályaudvar épült. 1984-ben városi jogú nagyközség státusz, körzetközponti szerepkört kapott. 1987-ben adták át – egy későbbi rendelőintézet létrehozásának reményében – az új orvosi rendelőt. 1986-ban készült a Mogyoró úti óvoda. 1988-ban adták át a Fórumot. 1988. szeptember 1-jén indult a tanítás a Kéttannyelvű Gimnáziumban, 1989-től kollégiummal is bővült. 1989. április 1-jén Balatonalmádi városi rangot kapott. 1989-ben készült el a Városháza átalakított épülete, 1991-ben kezdte meg működését a Városi Zeneiskola.

A 90-es évek elején megkezdődött a település földgázellátása a Balatonfüzfő és Balatonalmádi között kiépített nagyközép nyomású vezetékkel.

A város ivóvízellátását az állami tulajdonú, Dunántúli Regionális Vízmű Rt. kezelésében lévő vízkiviteli művek, ivóvíztározók és elosztó hálózat biztosítja. Az építőközösségi formában megvalósult Öreghegyi hálózathatóítás eredményeképpen a település belterületén az ivóvízellátás teljesnek mondható, jelentős hálózathatóítések valósultak meg lakossági forrásból a belterülethez csatlakozó volt zártkerti területeken is.

A 90-es évek közepétől jelentősen fejlődött a település infrastrukturális ellátottsága.

Állami beruházásban befejeződött a belterületi szennyvízcsatorna-hálózat bővítése. A szennyvízelvezetést ugyancsak az állami tulajdonú, DRV Rt. kezelésében lévő regionális rendszer biztosítja, oly módon, hogy a települési hálózatról összegyűlt szennyvizek egy nyomott hálózaton keresztül a Balatonfüzfőn lévő szennyvíztisztító telepre kerülnek, ahonnan a tisztított szennyvíz a Balaton vízgyűjtő területéről kívülre kerül elvezetésre.

A szolgáltató beruházásában átépült a város telefonhálózata, amely a település belterületén valamennyi ingatlanhoz biztosítja a hálózathoz történő csatlakozást, ezen túlmenően a volt zártkerti területek nagy részén is kiépült. Az önkormányzattól független gazdasági társaság lakossági hozzájárulás befizetése mellett kiépítette a település kábeltévé hálózatát.

Az állami közútkezelő beruházásában megújult a veszprémi összekötő út bel- és külterületi szakaszának burkolata. Pályázaton elnyert vissza nem térítendő támogatás igénybevételével, önkormányzati beruházásban megépült a Panoráma kerékpárút belterületi szakasza, 2002-ben a

Veszprém-Szentkirályszabadja-Balatonalmádi közötti kerékpárút építése is befejeződött. Megépült a kerékpárút azon belterületi szakasza, ami összeköti e szakaszt a Balatoni Bringakörrel. Európai uniós támogatás felhasználásával elkészült a Vörösberényi Séd torkolati szakaszának mederrendezése.

A település villamos energia ellátása nemcsak a település belterületén, de a korábbi zártkertek területének nagy részén is biztosított a villamoshálózathoz történő csatlakozás. A település közvilágítási lefedettsége 90-95%-os.

A város három irányból közelíthető meg szárazföldi utakon, illetve a Balatonnal határos. A fő megközelítési irányok: Budapest felől a 71. sz. főútvonalon; Szentkirályszabadja, illetve Felsőörs felől; a harmadik irány Balatonfüred felől szintén a 71. sz. főútvonalon. Ebből következik, hogy a város meglehetősen nagy átmenő forgalommal bír, mely kiegészül a Budapest-Tapolca vasútvonallal is.

Az 1990-es évek gazdasági átalakulása még hangsúlyosabbá tette az idegenforgalom szerepét a város életében, ma már helyben jelentős ipar, mezőgazdaság nincs. Így a vendégforgalomhoz kapcsolódó szolgáltatás fejlődése vált jellemzővé.

A közbiztonság növelését szolgáló fejlesztésként pályázaton elnyert támogatásból valósult meg a Szent Erzsébet liget /szoborpark/ és a Wesselényi strand egy részét lefedő térfigyelő kamerarendszer. A kamerarendszer jól szolgálja a szoborparkban elhelyezett műalkotások biztonságát, valamint a Wesselényi strand üzemeltetésének és a strandolók vagyonbiztonságát. A kamerarendszer kiegészült a Balatonalmádi Közös Önkormányzati Hivatal épületében és a település szelektív hulladékgyűjtői környezetét ellenőrző kamerák elhelyezésével. A közterületek használatáról és használatuk rendjéről szóló önkormányzati rendelet módosításával Balatonalmádi város területén közterületek kijelölésére került sor, ahol a szeszes ital bármilyen formában történő fogyasztása – meghatározott időtartamok kivételével - tiltott cselekménnyé vált.

A bekövetkezett társadalmi, gazdasági változások hatására városunkban is felértékelődött a szociális háló jelentősége, amely a rászorultak védelmét és a létbiztonságát szolgálja. A feladatok hatékonyabb ellátása érdekében – a 2006. december 20-án létrehozott Szociális és Gyermekjóléti Intézményfenntartó Társulás utódaként- 2013-ban megalakult a Balatonalmádi Szociális Társulás a 7 település részvételével. Gondos Panni Család-és Gyermekjóléti Központ és Szociális Szolgálat, amely Balatonalmádi Szociális Társulás által működtetett integrált intézmény, az alábbi ellátási formákat nyújtja szociális étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, idősek nappali intézményi ellátása idősek klubja, gyermekjóléti szolgáltatás, család-és gyermekjóléti központ és a hozzátartozó szolgáltatások ellátási területe nem hálózat keretében nyújtott helyettes szülői ellátás.

A Magyar Vöröskereszt Várpalota Térségi Összevont Szociális Intézményével fennálló szerződés alapján, az utcai szociális munka, és a hajléktalan személy átmeneti elhelyezés ellátás biztosított.

A városban kettő bölcsőde, egy családi bölcsőde, két óvoda, kettő általános iskola, egy zeneiskola és egy középiskola működik.

A köznevelési törvény alapján, 2013. január 1-től állami fenntartásba került a Györgyi Dénes Általános Iskola és Logopédiai Intézet, a Vörösberényi Általános Iskola, a Kósa György Városi Zeneiskola Művészetoktatási Intézmény. (Az önkormányzat feladata maradt az óvoda fenntartása és a gyermekélelmezésről való gondoskodás.) Az intézmények beolvadtak az állami Klebelsberg Intézményfenntartó Központba. Az almádi iskolaépületek működtetését az önkormányzat vállalta. A köznevelési intézmények állami fenntartásáról a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ területi szerve – a járás területéhez igazított – tankerület gondoskodott. Mint járásszékhelyen, Balatonalmádiban is alakult tankerület. 2017. január 1-től – törvényi változások következtében –

az állami fenntartású közoktatási intézmények működtetését is átvette az állam, a feladatot településünkre vonatkozóan a Veszprém Tankerületi Központ látja el. Az érintett intézmények vagyongazdálkodási jogát az Önkormányzat a Központnak átadta. A helyi közoktatási intézményekkel való kapcsolattartás bonyolultabbá vált, a Központon keresztül lehetséges.

2019. december 6-án került átadásra Almádi Magocskák Óvoda új épülete. Az új épület 250 gyermek elhelyezését teszi lehetővé 10 csoportban, de az épületben helyet kapott egy impozáns tornaterem, elkülönítő helyiség, melegítőkonyha, öltözők, mosdók és gazdasági iroda is, az udvarán pedig új, korszerű játékok várják a gyerekeket.

Balatonalmádi Város Önkormányzata sikeresen pályázott Balatonalmádi öt csoportos bölcsőde kialakítása címmel a TOP-1.4.1-19 kódszámú „Bölcsődei férőhelyek kialakítása, bővítése” című pályázati felhívásra, melynek köszönhetően Balatonalmádiban megvalósulhatott a bölcsőde kialakítása. Az önkormányzat a projekt keretében létrehozott bölcsődét az Almádi Magocskák Óvoda intézményének többcélú intézménnyé történő átszervezése révén működteti. Balatonalmádi Város Önkormányzata a fejlesztés eredményeként a korábban óvodának helyt adó Bajcsy-Zsilinszky út 29-31. szám alatti két épület – a Kánya villa és a mellette található lapos tetejű épület – átalakításával valósította meg a bölcsődei ellátást 66 fő férőhellyel 5 csoportban.

A Pannónia Kulturális Központ és Könyvtár a város közösségi művelődésének és nyilvános könyvtári ellátásának a meghatározó intézménye. A civil szervezetek tevékenysége is szorosan kapcsolódik az intézmény tevékenységéhez, partneri együttműködésben valósulnak meg programok, helyi események. A közösségi feladatok megoldásában kiegészítik egymást.

2014. december 5-én kezdte meg működését a LEADER program által támogatott, a Balatonalmádi, Ady u. 2-6. sz. alatt felépült „Balatonalmádi LEADER hagyományörző kultúrközpont”, melynek funkciója hagyományörző tevékenységeknek helyet adó tér fenntartása (népzene, néptánc, néprajzi ismeretek átadása, stb.) civil szervezetek közreműködésével.

A közelmúltban tovább bővült a kulturális intézményhálózat épületállománya. Az önkormányzat – állami támogatás igénybevételével – visszavásárolta a vörösberényi volt magtáráépületet. Ugyancsak az önkormányzat tulajdonába került – az állam tulajdonából, ingyenesen – a vörösberényi volt jezsuita kolostorépület. E két műemlék a közelmúltban befejeződött felújítását követően teret biztosít számos kulturális, képzőművészeti és zenei rendezvény lebonyolítására, valamint ifjúsági és szakmai táborok megszervezésére.

Az egészségügyi ellátórendszer városunkban két részből épül fel: alapellátás és járóbeteg-szakellátás. Az alapellátás: a beteg lakóhelyén biztosítja, hogy a választás alapján igénybe vehető, hosszú távú, személyes kapcsolaton alapuló, nemétől, korától és betegsége természetétől függetlenül folyamatos egészségügyi ellátásban részesüljön.

Járóbeteg-szakellátás: a beteg folyamatos ellátását, gondozását végző orvos beutalása vagy a beteg jelentkezése alapján, szakorvos által végzett egyszeri, illetve alkalmasszerű egészségügyi ellátás, fekvőbeteg-ellátást nem igénylő krónikus betegség esetén a folyamatos szakorvosi gondozás.

A településen az alapellátás feladatait 4 felnőtt háziorvosi praxis, 2 házi gyermekorvosi praxis, 3 védőnő, 2 fogorvosi praxis látja el, valamint folyamatos ügyeleti szolgáltatás működik. A városban két gyógyszerár látja el a lakosságot. Egyes betegségek felismerését és gyógykezelését, utógondozását járóbeteg-szakrendelés keretében vállalkozó szakorvosok látják el.

2011. november 2-án kezdte meg működését az új, igényesen kialakított kistérségi egészségügyi központ. Itt kapott helyet 3 háziorvosi, egy házi gyermekorvosi, egy fogorvosi praxis és a központi ügyelet. Az eddig működő belgyógyászat, bőrgyógyászat, fizioterápia, fül-orr-gégész,

ideggyógyászat, labor, nőgyógyászat, szemészet, pszichiátria, reumatológia szakrendelések mellett új ellátási lehetőség a sebészet, röntgen és ultrahang diagnosztika, a gyermekgyógyászati szakellátás és a - megnövekedett óraszámú - otthoni szakápolás igénybe vétele. Az egészségügyi ellátás tárgyi feltételeit javítja a vörösberényi egészségügyi kisközpont kialakítása, melynek során az épület felújításával korszerű környezetbe került egy háziorvosi és egy gyermekorvosi praxis, továbbá a védőnői szolgálat. A háziorvosi alapellátás és alapszintű szakellátás mellett egészségmegőrző, prevenciós szakmai programok, szűrőprogramok (pl. diabétesz szűrés, dohányzásról leszokás segítése, életmódváltó programok, testmozgást ösztönző programok stb.) megvalósításához sikeresen pályázott a Kft., és megnyitotta a helyi Egészség Fejlesztési Irodát. Az EFI az emberek egészségének megőrzéséhez illetve - betegség esetén - az egészségi állapot javulásához járul hozzá programjaival.

Az Országos Mentőszolgálattal kötött szerződés alapján több éve szezonális mentési pont üzemeltetésére került sor Balatonalmádiban, amelynek a volt Ady Endre utcai orvosi rendelőben biztosított helyet Önkormányzatunk. A mentési feladatokat 95%-ban Balatonalmádi és annak 20 km-es körzetében látta el a mentőegység.

Balatonalmádi városban működő civil szervezetek a városi rendezvényeken részt vesznek, általuk szervezett szabadidős programjaik szervezésében tekintettel vannak a szabadidő hasznos eltöltésére, hagyományok ápolására.

Balatonalmádi összterülete 49,87 km², melyből 7,62 km² a belterület, 39,32 km² a külterület, míg 2,93 km² zártkert.

Földrészlet statisztika fekvésenként							
fekvés	földrészletek száma	egyéb önálló épületek száma	egyéb önálló lakások száma	összes terület (m ²)	legkisebb földrészlet terület (m ²)	legnagyobb földrészlet terület (m ²)	átlagos földrészlet terület (m ²)
belterület	7322	76	1953	7626727	1	35428	1042
külterület	1014	2	0	39325092	13	33042874	38782
zártkert	1386	9	0	2928172	4	30188	2113
ÖSSZESEN	9722	87	1953	49879991			

Forrás:www.takarnet.hu (letöltés dátuma: 2023. április 10.)

Az egyes településrészek jellegükben teljesen eltérőek, azonban a folyamatos építkezések következményeként teljesen összenőve ma már szerves egységet képeznek.

Vörösberény jellemzően falusias beépítésű lakóterület, viszonylag szabálytalan telekstruktúrával, az újabb kialakítású területeken főként lakó, üdülő vegyes használattal, változó nagyságú telekméretekkel. Budatava újabb beépítésű terület, egy része szabályos, rendezett utcahálózattal, lakó-üdülő vegyes használatú kertes területtel. Az északi részén a település egészének struktúrájától eltérő tömbtelkes, kisvárosias lakóterület, valamint sorházas beépítésű területek is megtalálhatóak. Almádi vegyes használatú és beépítésű, ill. telekméretű, központi jellegű településrész, felvállalva az igazgatási, oktatási, egészségügyi ellátási központ szerepét is. Káptalanfüred ma is nagyrészt üdülőterület, szabályos, rendezett utcahálózattal, viszonylag nagy telekkel, a káptalani erdő még megmaradt fáinak köszönhetően főként erdő jellegű kerthasználattal.

művelési ág	földrészetek száma	alrészetek száma	összes alrészlet terület (m2)	legkisebb alrészlet terület (m2)	legnagyobb alrészlet terület (m2)	átlagos alrészlet terület (m2)
erdő	80	90	3311296	1698	386778	36792
fásított terület	34	36	48531	202	7942	1348
gyümölcsös	367	385	600574	217	7021	1560
kert	201	208	240596	4	8412	1157
kivett	8208	8213	42395940	1	33017705	5162
legelő	135	147	1039026	629	47091	7068
nádas	41	41	74945	40	25169	1828
rét	302	310	541882	20	35524	1748
szántó	577	646	1191696	108	13372	1845
szőlő	263	282	435505	336	12994	1544

Forrás: www.takarnet.hu (letöltés dátuma: 2023. április 10.)

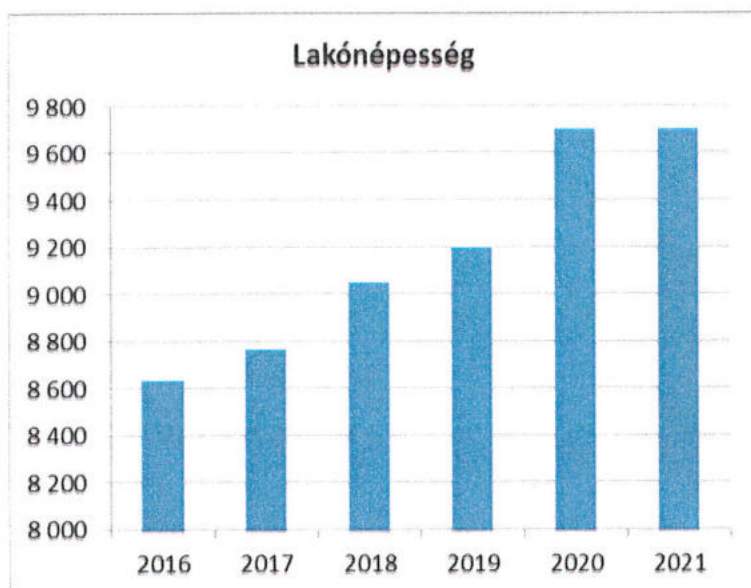
Összességében megállapítható, hogy Balatonalmádi város rendkívül összetett és sokrétű szerkezeti adottságokkal rendelkezik.

Népesség, demográfia

a) Lakónépesség – változása

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén		
Év	Fő (TS 001)	Változás
2016	8 640	bázis év
2017	8 773	101,54%
2018	9 060	103,27%
2019	9 204	101,59%
2020	9 710	105,50%
2021	9 710	100,00%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A KSH definíciója szerint a lakónépesség az adott területen lakóhellyel rendelkező, és másutt tartózkodási hellyel nem rendelkező személyek, valamint az ugyanezen, területen tartózkodási hellyel rendelkező személyek együttes száma; azaz adott területen ténylegesen élő, jelenlévő népesség. Mivel ez a szám tükrözi pontosabban, hogy az egyes területeken ténylegesen mekkora a lakosság száma, a legtöbb népességre vonatkozó demográfiai mutatószámnál ezt használják vetítési alapként. A fenti adatokból megállapítható, hogy a lakónépesség száma folyamatos növekedést mutat.

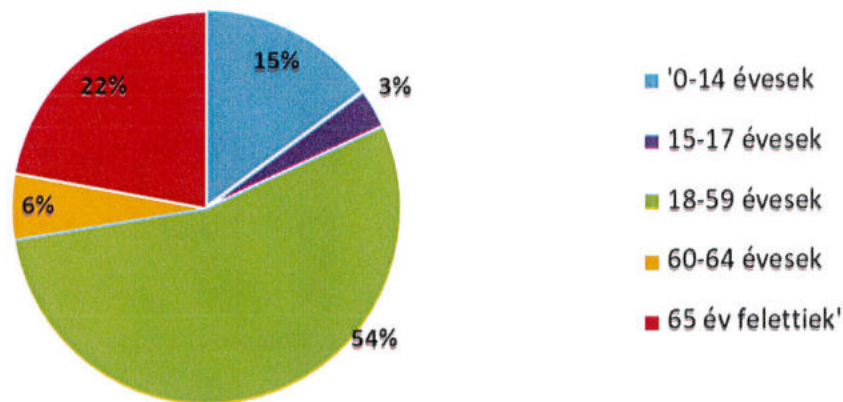
b) A nemek kor szerinti összetétele az állandó lakosságot figyelembe véve

2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2021)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	4 970	5 250	10 220	48,63%	51,37%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			230	2,25%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	743	687	1 430	7,27%	6,72%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	159	147	306	1,56%	1,44%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	2 700	2 590	5 290	26,42%	25,34%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	269	379	648	2,63%	3,71%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	1 099	1 447	2 546	10,75%	14,16%

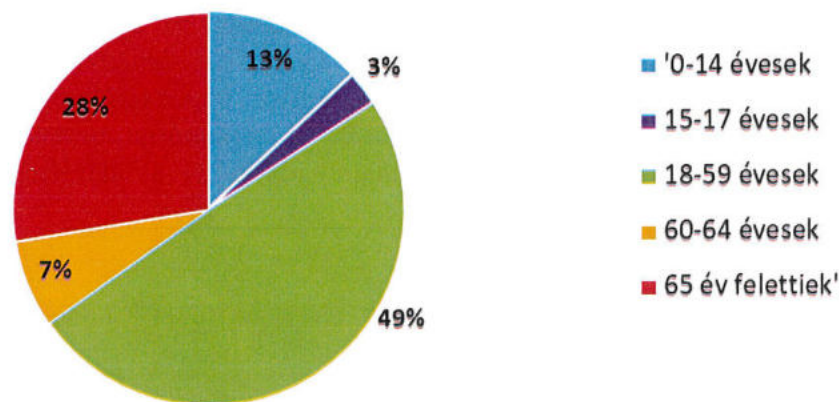
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Állandó népesség - férfiak életkori megoszlása

Állandó népesség - nők életkori megoszlása

A nemek szerinti arányok a különböző korcsoportokban mást és mást mutatnak. A gyermekkorú népesség körében nemenként még 15% a fiúk, és 13% a lányok aránya a teljes népességből. A legidősebbek között már nagyobbak a nemek szerinti különbségek. A 65 év feletti férfiak aránya 22, a nőké 28%-ra változott 2021. év végén az állandó népességen belül Balatonalmádiban. A fenti táblázat alapján megállapítható, hogy a férfiak várható életkora alacsonyabb a nőkéénél, ami megegyezik az országos tendenciával.

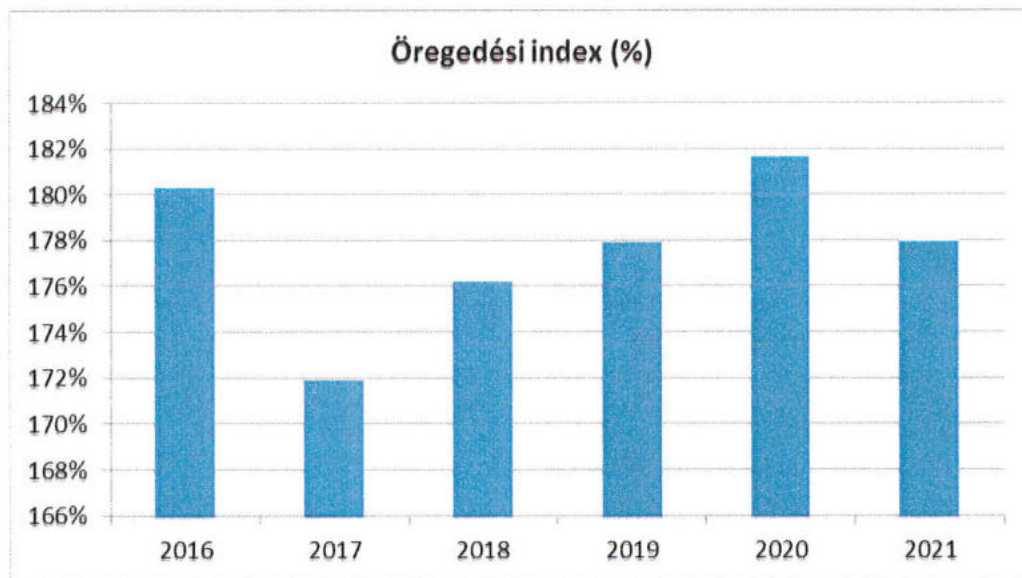
A korcsoportos adatokat korábbi évek adataival egybevetve láthatóvá válik a népesség öregedése, akár a lakó- akár az állandó népességen belül vizsgálódunk. Az öregedési index, 65 év feletti és a 14 év alatti népesség egymáshoz viszonyított 100 fölötti aránya jelzi az öregedő társadalmat, ezt időben is összehasonlítva láthatjuk az öregedési folyamatot. Az idősebb korosztályok aránya a városi népességen belül pedig folyamatosan növekszik. Ezek az adatok jól mutatják, hogy Balatonalmádi lakosságát előregedés jellemzi. A lakosság előregedése természetesen országos jelenség, de az adatok azt mutatják, hogy Balatonalmádit fokozottan érinti ez a folyamat. Esélyegyenlőség szempontjából úgy értelmezhető, hogy előregedő település esetén az idősek fokozottabb ellátására van szükség.

c) Öregesedési index

A kor szerinti népességszerkezetéről talán a legfontosabb információt az öregedési index adja, mely lényegében azt szemlélteti, hogy 100 fő 14 év alatti személyre hány fő 65 év feletti személy jut, azaz azt, hogy a népességszerkezet fiatalos vagy öregedő képet mutat. A népesség idősödésének egyik gyakran használt mérőszáma az öregedési index, amely egyben a jövőbeni tendenciákat vetíti előre. Ha ez 100 %-nál magasabb érték azonban azt jelzi, hogy középtávon kevesebben fognak az aktív korosztályba, mint amennyiben az elmúlt években kiléptek onnan. Balatonalmádiban a népesség öregedési indexe az elmúlt öt évben folyamatos emelkedést mutatott. A mutató folyamatos emelkedése felhívja a figyelmet az időskorúak ellátásának fontosságára.

3. számú táblázat - Öregedési index			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2016	2 240	1 242	180,35%
2017	2 251	1 309	171,96%
2018	2 343	1 329	176,30%
2019	2 417	1 358	177,98%
2020	2 497	1 374	181,73%
2021	2 546	1 430	178,04%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

d) Belföldi vándorlások

A belföldi vándorlási különbözet a mutatója egy adott közigazgatási egység esetében az odavándorlók és az elvándorlók számának különbözetét tartalmazza ezer lakosra számítva, amely magába foglalja az állandó és az ideiglenes vándorlást is. A belföldi vándorlások egyenlege az adott település vonzerejét tükrözi. A következő táblázatból megfigyelhető, hogy Balatonalmádi tekintetében ez a szám pozitív, így a településre az odaköltözés jellemző, nem pedig az elvándorlás.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2016	14,76
2017	22,86
2018	35,66
2019	17,08
2020	58,69
2021	5,05

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

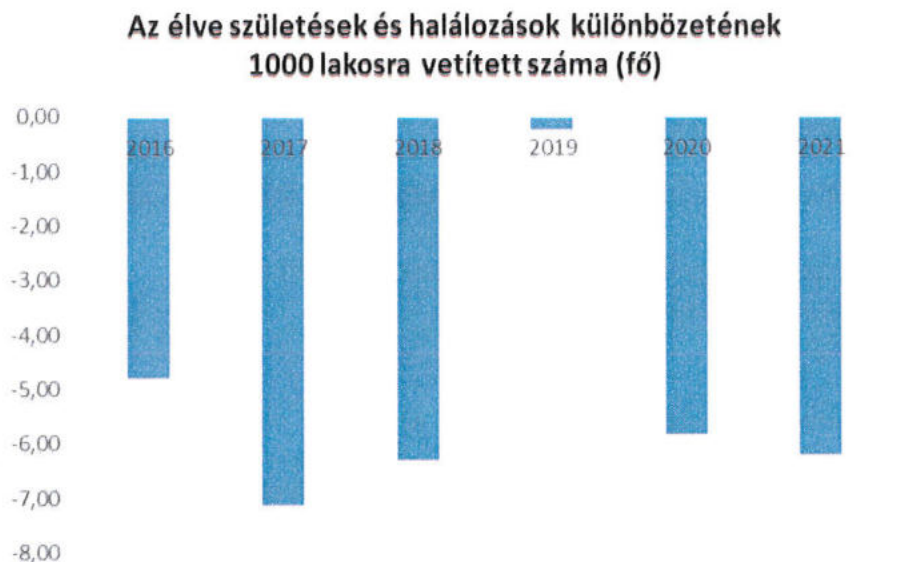
e) Természetes szaporodás

5. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	Az élve születések és halálozások különbségének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2016	-4,77
2017	-7,12
2018	-6,28
2019	-0,22
2020	-5,82
2021	-6,18

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A népesség alakulását – a vándolásoktól eltekintve – a születések és halálozások száma és ezek egyenlege szabja meg. Ez az ún. természetes szaporodás, amely tehát az élveszületések és a halálozások különbözete. A fenti táblázat adatai alapján megállapítható, hogy Balatonalmádiban a természetes szaporodás a vizsgált időszakban negatív, ami szintén, egyértelműen a lakosság előregedését mutatja.

Értékeink, küldetésünk

Az esélyegyenlőség minden ember számára fontos érték. Megléte segíti, hogy mindenkinek esélye legyen jó minőségű szolgáltatásokra, az esélyegyenlőtlenséggel küzdő emberek előnyben részesítését az élet minden területén, függetlenül attól, hogy nő vagy férfi, egészséges vagy fogyatékossgal él, milyen a származása, nemi hovatartozása vagy az anyagi helyzete.

Balatonalmádi Város Önkormányzata folyamatosan érvényesíti az esélyegyenlőségi szempontokat a város működését, fejlesztését meghatározó alapvető dokumentumaiban. Az esélyegyenlőség megvalósítását horizontális elvnek tekinti, amely áthatja valamennyi önkormányzati tevékenységet: a kötelező és önként vállalt feladatok ellátását a helyi szintű közpolitika alakítása során.

Az Önkormányzat az esélyegyenlőségi politikáját munkáltatói szerepkörben, közvetlen szolgáltatásai során és intézményfenntartói szerepkörben érvényesíti. Az esélyegyenlőséggel kapcsolatos tevékenysége folyamán mindent megtesz annak érdekében, hogy az egyes projektek kidolgozásában az érdekelt civil szerveződések is aktív szerepet játsszanak, elősegítve ezzel a város lakosságának ilyen irányú szemléletváltását is. Ennek eszközei szabályozás, támogatás és a jó gyakorlatok bevezetése, bemutatása.

Az értékek gondolkodásunk, cselekedeteink irányítói, amelyek különféle jelenségek megítélésében nyújtanak segítséget, befolyásolják világnézetünket, döntéseinket, áthatják erkölcsi felfogásunkat.

Értékeink:

- Szaktudás, ügyfélbarát önkormányzat, hatékony, jogszerű ügyintézés,
- Jó munkahelyi körülmények,
- Esélyegyenlőség, szociális érzékenység, szolidaritás tolerancia,
- Hagyományörzés, közösségteremtés, kooperáció,
- Környezetvédelem, környezettudatosság.

Ezen szempontok alapján önkormányzatunk küldetésének tekinti a lakosság igényeinek magas színvonalú kiszolgáltatását az alábbi területeken:

- Magas színvonalú közszolgáltatások nyújtása,
- A képviselő-testület és bizottságai hatékony, törvényes működésének biztosítása,
- Egyenrangú kapcsolat kiépítése a lakossággal és munkatársakkal egyaránt.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Balatonalmádi település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

Cél a településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmazására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan.

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete.
- A Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 94/2018. (V. 22.) Korm. rendelet 40. § (1) bekezdés 28. pontja értelmében a Kormány társadalmi felzárkózásért felelős tagjaként, a belügyminiszter módszertani útmutatót tesz közzé a HEP elkészítésének részletes szempontjairól, különös figyelmet fordítva a
  - a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
  - a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
  - a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
  - a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
  - az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
  - a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
  - a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Új Roma Stratégia (2019-2030)

Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)

„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)

„A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” (2021–2030)

Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)

Országos Fogyatékoságügyi Program (2015-2025)

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózás politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózás politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

- **Integrált Településfejlesztési Stratégia (ITS)**, amely stratégia a város **középtávú** fejlesztési irányait, célrendszerét, az ezek elérése érdekében tervezett beavatkozásokat, továbbá a megvalósítás és nyomon követés eszközeit és módszereit rögzíti. Legfontosabb célja, hogy stratégiai tervezés eszközeivel segítse elő a következő 7-8 év városfejlesztési tevékenységeinek eredményességét.

- **Balatonalmádi Város Településfejlesztési Konceptiója**, amely a települések hosszú távú fejlesztési elképzeléseit foglalja össze. A koncepció biztosítja a településfejlesztés összehangolt megvalósulását; rendszerbe foglalja a település közigazgatási területére kiterjedő önkormányzati településfejlesztési döntéseit.

- **Integrált Településfejlesztési Stratégia (IVS)**: A településfejlesztési koncepcióban foglaltak megvalósítása érdekében a városok és több település közös fejlesztési tervezése esetén **integrált településfejlesztési stratégiát** kell készíteni az Étv. értelmében. Az integrált városfejlesztési stratégia (IVS) meghatározza a települések településfejlesztési tevékenységét, összehangolja a különböző szakpolitikai megközelítéseket, összefogja és ütközteti az érintett partnerek (üzleti szektor, civil szektor, közszféra szereplői, lakosság) céljait, elvárásait, meghatározza a fejlesztési célokat, azok finanszírozási módját, továbbá a megvalósítás és fenntartás módját is összefüggéseiben kezeli.

-**Balatonalmádi Településrendezési terv-Szerkezeti terv** célja, hogy Balatonalmádi - a négy történelmében, korában, kialakulásának módjában és használatában teljesen eltérő településrész, ill. önálló település (Vörösberény, Budatava, Almádi, Káptalanfüred) egyesítésével létrejött város - az egyes településrészek korábbi jellemzőit (úthálózat jellege, a telekstruktúra, a települési szövet, beépítés jellege, módja, intenzitása) továbbra is megtartsa, ill. erősítse a szerkezeti terv és a szabályozási terv készítése során.

- **Gazdasági Program 2019-2024**, amely a stratégiai tervezés alapidokumentuma, azon fejlesztési tervek összessége, amelyek hosszabb távra, általános és átfogó jelleggel határoznak meg az érvényes értékrenddel összhangban lévő fejlesztési, működési, szolgáltatási prioritásokat, elérendő célokat, a megoldások és változások fő irányait, valamint a megvalósulás legfontosabb feltételeit.

- **Balatonalmádi Város Környezetvédelmi Program 2018-2023**, melynek célja- a Nemzeti Környezetvédelmi Program céljával összhangban –

- a legfontosabb környezeti problémák feltárása, és azok megoldása, azaz:a település lakói életkörülményeinek és életminőségének javítása, és a vonzó kisvárosi életmód megteremtése,

valamint az emberi egészséget károsító, veszélyeztető hatások megelőzése, csökkentése, megszüntetése;

-a Balaton Kiemelt Üdülőkörzethez méltó üdülőhely minőségi fejlesztése a közhasználatú zöldterületek értékének növelésével oly módon, hogy az biztosítani tudja a lakó és üdülőnépesség rekreációs igényét;

-a település adottságaihoz és hagyományaihoz illeszkedő, a környezeti, társadalmi és gazdasági szempontokat egyaránt figyelembe vevő fenntartható fejlődés feltételeinek megteremtése, környezetbarát, és versenyképes termelési és szolgáltatási technológiák alkalmazása.;

-környezeti, táji és természeti értékek megóvása, helyreállítása, illetve a természet védelmének szem előtt tartása a település gazdasági, társadalmi fejlesztése során.;

-a fentiekkel összhangban, a környezettudatos életszemlélet erősítése, és a partnerség fejlesztésének előtérbe helyezése.

- **Balatonalmádi Város Önkormányzat Szolgáltatástervezési Konceptiója**, melynek célja a szociálisan rászorult személyek részére biztosítandó szolgáltatási feladatok meghatározása és felülvizsgálata önkormányzati szinten. Ez a stratégiai koncepció a város egészére kiterjedően tárja fel a szociális szolgáltatások jelenlegi helyzetét és a fejlesztés lehetséges irányait. A koncepció tartalmazza az önkormányzat önként vállalt és többlet feladatait, elsődlegesen azonban a szociális törvényi szabályozás alapján került bemutatásra a működő intézményrendszer, a közeli és távolabbi jövője.

- **Balatonalmádi Város Önkormányzat közbiztonsági és bűnmegelőzési koncepcióját 2022-2023**, melynek célja Balatonalmádi Város Önkormányzat közbiztonsági és bűnmegelőzési filozófiájának megfogalmazása, a stratégiai célok és prioritások – konkrét helyzetelemzés alapján történő – kijelölése. Másodlagos cél, hogy a koncepció megfelelő keretet nyújtson a széleskörű összefogásra, a közös feladatok eredményes ellátásra. A koncepció tartalmazza a közbiztonság javítása, a bűnözés elleni összefogás érdekében elemzi és prognosztizálja a folyamatokat, valamint ajánlásokat tesz a közös tennivalókra.

-**Balatonalmádi Város Önkormányzatának Civil Koncepciója**, mely összefoglalja az önkormányzatnak a civil társadalom szervezeteivel való együttműködés fejlesztésére alkalmazott eszközrendszer jellemzőit.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Balatonalmádi Város Önkormányzat, a Felsőörs Község Önkormányzat a működésükkel, valamint az államigazgatási ügyek döntésre való előkészítésével és végrehajtásával, a polgármesteri, jegyzői, képviselő-testületi feladat- és hatáskörbe tartozó ügyek döntésre való előkészítésével, végrehajtásával kapcsolatos feladatok ellátására 2013. január 1. napjától megalapította a Balatonalmádi Közös Önkormányzati Hivatalt.

A Balatonalmádi Város Önkormányzat étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, nappali ellátás szociális alapszolgáltatásokat a Balatonalmádi Szociális Társulás fenntartásában működő Gondos Panni Család-és Gyermejkölési Központ és Szociális Szolgálat intézményi keretei között biztosítja.

Balatonalmádi tagja a Kelet-Balatoni Térség Önkormányzati Társulásának. Az önkormányzati társulás tagtelepülései: Alsóörs, Balatonalmádi, Balatonfőkajár, Balatonfüzfő, Balatonkenese, Csajág, Felsőörs, Királyszentistván, Küngös, Litér, Szentkirályszabadja. A Társulás munkaszervezeti és gazdálkodási feladatait Alsóörs Község Önkormányzata költségvetési szerve látja el.

A társulási megállapodás 2013. január 1-től lépett hatályba, mely szerint a társulás céljai és feladatai:

1. településfejlesztés, településrendezés;
2. környezet-egészségügy (köztisztaság, települési környezet tisztaságának biztosítása, rovar és rágcslóirtás)
3. helyi környezet- és természetvédelem, vízgazdálkodás, vízkárelhárítás;
4. helyi közfoglalkoztatás,
5. gazdaságszervezéssel és a turizmussal kapcsolatos feladatok;
6. a kistermelők, őstermelők számára - jogszabályban meghatározott termékeik – értékesítési lehetőségeinek biztosítása, ideértve a hétvégi árusítás lehetőségét is;
7. sport, ifjúsági ügyek;
8. közreműködés a település közbiztonságának biztosításában;
9. helyi közösségi közlekedés szervezése
10. térségi és nemzetközi kapcsolatok biztosítása,
11. belső ellenőrzés közös szervezése.

Balatoni Kiemelt Üdülőkörzetnek (BKÜ): Közép-Európa legnagyobb tava körül elhelyezkedő térség településeinek körét a 2000. évi CXII. törvény határozta meg. 179 település alkotja a hazánk egyetlen, természeti képződmény köré szerveződő kiemelt térségét. Idegenforgalmi és területfejlesztési szempontból kiemelt státuszáról a területfejlesztésről és területrendezésről szóló 1996. évi XXI. törvény, illetve a 89/1997. (V.28.) Kormányrendelet rendelkezett. A térség kiemelt jogi státuszát a Balaton törvény deklarálta először. A törvény melléklete 51 parti és partközeli 2, valamint 128 háttértelepülést sorol fel. Meghatározó jellegű térszerkezeti adottságnak tekinthető, hogy Balatonalmádi része az összesen három megyét (Somogy, Veszprém, Zala) és három tervezési-statisztikai régiót (Dél, Közép és Nyugat-Dunántúl) átfogó Balatoni Kiemelt Üdülőkörzetnek (BKÜ). Az érintett települések önkormányzatai köztük Balatonalmádi is a Balatoni Fejlesztési Tanács tagjaként képviseltetik magukat. A Balaton Fejlesztési Tanács (BFT) feladata, hogy a régió szereplőivel együtt meghatározza a térség fejlesztési irányait, támogassa a fejlesztési programok, projektek kidolgozását a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet (BKÜ) területén, továbbá koordinálja és a rendelkezésre álló fejlesztési források segítségével ösztönözze a térség fejlődését szolgáló vízvédelmi, turisztikai, gazdasági beruházásokat. A Tanács célja, hogy egységes ösztönző, támogató rendszer biztosításával önálló programok megvalósításával, a statisztikai-tervezési régiókkal és a kormányzati szereplőkkel együttműködve biztosítani tudja a térség fejlődését.

Balatonalmádi tagja az Észak-Balatoni térség Regionális Települési Szilárdhulladék-kezelési Önkormányzati Társulásnak. A 158 települést tömörítő társulás az Észak-Balaton térség települési szilárd hulladékai kezelésének korszerű megoldását tűzték ki célul.

Veszprém Megye Területfejlesztési Konceptiója: A területfejlesztéssel és a területrendezéssel összefüggő egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXCVIII. törvény alapján pedig a megye vált a területfejlesztés legfontosabb területi szintjévé. 2012. május 31-én megalakult a Veszprém Megyei Területfejlesztési Szakmai Kollégium. A kollégium létrehozásának célja a megyei önkormányzat területfejlesztési, vidékfejlesztési, területrendezési, valamint koordinációs feladatai ellátásának elősegítése, a területfejlesztés szereplői együttműködésének megteremtése volt. A kollégium állandó tagja a megyei önkormányzat, illetve a megyei kormányhivatal, Veszprém önkormányzata, a Pannon Egyetem, a Közép-Dunántúli Regionális Fejlesztési Ügynökség, a megyei kereskedelmi és iparkamara, valamint a Balaton Fejlesztési Tanács. Az együttműködés célja egyebek között a megye különböző adottságú térségeiben a társadalom és a gazdaság megújulását elősegítő, a térségi erőforrásokat hasznosító fejlesztéspolitika kidolgozása, összehangolása és érvényesítése; a térségi és helyi közösségek területfejlesztési és területrendezési kezdeményezéseinek elősegítése, összehangolása a 23 megyei célokkal; az elmaradott térségek

felzárkóztatásának elősegítése, a kiemelt térségek sajátos fejlődésének elősegítése. Veszprém megye területfejlesztési koncepciójának feladata a megye fejlesztéspolitikájának megfogalmazása, Veszprém megye és térségei területi fejlődése fő irányainak, fejlesztési stratégiai céljainak és az ezek elérését segítő legfontosabb eszközöknek hosszabb időtávra szóló meghatározása. Veszprém megye jövőképeinek megfogalmazása, valamint a jövőkép elérésének szolgálatába állított koncepcionális területfejlesztési és ágazati célkitűzések:

- a népességmegtartás
- az életminőség javítása
- az egészségi állapot javítása, az egészségügy fejlesztése, sport
- a szociális ellátás javítása
- a család és gyermekvédelem
- a társadalmi felzárkózás, esélyegyenlőség
- köznevelés - képzettség növelése, szakképzés, továbbképzés
- felsőoktatás - a nemzetiségi és civil kapcsolatok
- kulturális szolgáltatások
- a szolgáltatásokhoz való hozzáférés biztosítása.

Veszprém Megye Területfejlesztési Programja: A területfejlesztési koncepcióval összhangban, arra építve került Veszprém Megye Területfejlesztési Programjának kidolgozása. A területfejlesztési koncepció a megye hosszú távú céljait jelöli ki, és ezzel mintegy iránytűje egy középtávú időszakra készülő területfejlesztési programnak. A területfejlesztési program stratégiai és operatív programból épül fel, mely a megye teljes területét felöleli, kivéve Veszprém Megyei Jogú Város területét. A program készítése és megvalósítása sokszereplős, összetett együttműködésen alapuló partnerségen keresztül történik. A partnerség keretében kistérségi fórumok kerülnek megrendezésre, melyet a kistérségi fejlesztési részprogramok kimunkálása követ. A kistérségi ezen belül a települési projektjavaslatok begyűjtése, feldolgozása után történik a kulcsprojektek körének meghatározása, amelyek majd a kistérség húzóprojektjeivé válnak.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

Az esélyegyenlőségi program alapját szolgáló statisztikai adatokat az Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer (TEIR) adatbázisból, a KSH Tstar, valamint a helyi nyilvántartásokból kerültek összegyűjtésre. Felhasználásra kerültek továbbá a társszervek, intézmények adatszolgáltatásai, az ágazati beszámolók megállapításai, a szakemberek tapasztalatai. Természetesen azoknál az adatoknál, amelyekre nyilvántartás nincs és nem is lehet, ott a 2011. évi népszámlálás adataiból indultunk ki.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

A szegénységet az Európai Unió valamennyi tagállamában egységes mutatószámrendszer alapján számolják. Fő indikátora a szegénység vagy társadalmi kirekesztődés kockázatának kitett népesség aránya nevű mutató, amely együttesen vizsgálja a jövedelmet, az anyagi nélkülözést, valamint a munkaerőpiaci kirekesztődést. Ezek alapján az összetett mutató három részindikátort foglal magában:

1. relatív jövedelmi szegénység (olyan háztartásban élők aránya, ahol a nettó jövedelem nem éri el a medián jövedelem 60 %-át),
2. súlyos anyagi depriváció (olyan személyek aránya, akik meghatározott kilenc fogyasztási tétel közül legalább négyről anyagi okok miatt lemondani kényszerülnek),
3. nagyon alacsony munkaintenzitás (olyan háztartásban élők aránya, amelyekben a munkaképes korú /18 -59/ háztartástagok a lehetséges munkaidejüknek csak kevesebb, mint ötödét töltik munkavégzéssel).

Szegénység vagy társadalmi kirekesztődés kockázatának kitettnek azokat tekintjük, akik a három dimenzió közül legalább egyben érintettek.

A szegénység vagy társadalmi kirekesztődés kockázatának kitettek többséget érinti a relatív jövedelmi szegénység, másodsorban a súlyos anyagi depriváció, harmadik csoport nagyon alacsony munkaintenzitású háztartásban él.

Szegénynek kell tekinteni egy személyt, egy családot, illetve egy embercsoportot abban az esetben, ha a rendelkezésükre álló erőforrások (anyagi, kulturális, társadalmi) oly mértékben korlátozottak, hogy kizárják őket a minimálisan megkövetelhető életformából. Napjainkban egyre gyakrabban használt új fogalom a mélyszegénység. Nem csak tudományos fogalom a szociológiában, de a hétköznapi élet jelensége. Azt jelenti, amikor valaki vagy valakik tartósan a létminimum szintje alatt élnek és szinte esélyük sincs arra, hogy ebből önerővel kilépjenek. A mélyszegénység összetett jelenség, amelynek okai többek között szocializációs különbségek, iskolai, képzettségbeli és foglalkoztatottságbeli deficitekben mutatkoznak meg, és gyakran súlyos megélhetési zavarokhoz vezetnek. A mélyszegénység hatása a lakhatási, táplálkozási körülményekben, az érintettek egészségi állapotában is jelentkezik.

Ma Magyarország egyik legsúlyosabb gondja a szegénységben élők, közöttük a roma népesség helyzetének fokozatos romlása. Ennek következménye a leszakadás, a kiszorulás az életlehetőségekből mind a tanulás, mind a foglalkoztatás, mind az egészségügyi szolgáltatások területén, valamint a hátrányos helyzetű térségekben és települések periferiáján növekvő és újonnan kialakuló rossz lakhatási körülmények.

Nehéz megmondani a városunkban élő romák számát. A 2011. október 01-jei népességszámláláskor mindössze 17 fő vallotta magát a cigány nemzetiséghez tartozónak. Valószínűnek tartjuk, hogy a városban élő cigányság ennél nagyobb létszámú – bár az országban előforduló, kifejezetten a cigányságra jellemző problémák Balatonalmádi városában nem jelennek meg. Nemzetiségi önkormányzat Balatonalmádiban nem működik.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A szegénység számos társadalmi tényező által meghatározott, összetett jelenség, okai között szerepelnek társadalmi és kulturális hátrányok, szocializációs hiányosságok, alacsony vagy elavult iskolai végzettség, munkanélküliség, egészségi állapot, a családok gyermekszáma, a

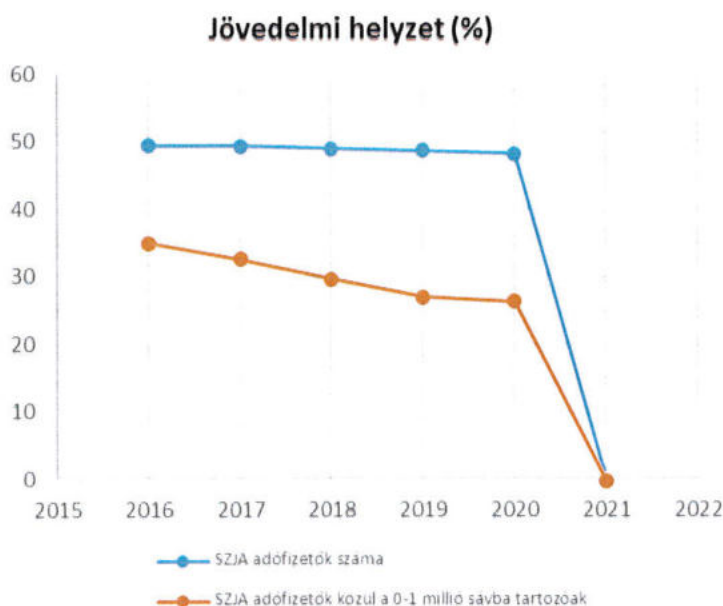

gyermekszegénység, de a jövedelmi viszonyok mutatják meg leginkább. Az alacsony jövedelműek bevételeinek számottevő része származik a pénzbeli juttatások rendszereiből. A településen élők jövedelmi és vagyoni helyzetének vizsgálata rendkívül bonyolult feladat. Mivel pontos adattal nem rendelkezünk sem a mélyszegénységben élők, sem a romák számáról, ezért e terület elemzésekor az egyéb területeken összegyűjtött adatállományunkat közvetetten vesszük figyelembe.

A jövedelmi és vagyoni helyzet a szegénység egyik legfőbb meghatározójának tekinthető. Az alábbi táblázat a balatonalmádi állandó népesség jövedelmi helyzetét mutatja be az SZJA adófizetők száma szerint. Látható, hogy az SZJA adófizetők száma kismértékben csökkent az elmúlt években, ami a népesség korösszetételével is összefüggésben állhat. Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók száma a 2016. évi 35,33 %-ról, 2020-ra 26,61 %-ra csökkent.

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az állandó népesség %-ában (TS 060)
2016	49,48	35,33
2017	49,35	32,95
2018	48,99	29,95
2019	48,74	27,36
2020	48,27	26,61
2021	0,00	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP-ben elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény és a Mőtv.-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete;

A foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (a továbbiakban: Flt.) meghatározása szerint álláskereső az a személy, aki a munkaviszony létesítéséhez szükséges feltételekkel rendelkezik, és oktatási intézmény nappali tagozatán nem folytat tanulmányokat, és öregségi nyugdíjra nem jogosult, valamint a megváltozott munkaképességű személyek ellátásában nem részesül és az alkalmi foglalkoztatásnak minősülő munkaviszony és a nevelőszülői foglalkoztatási jogviszony kivételével munkaviszonyban nem áll, és egyéb keresőtevékenységet sem folytat, és elhelyezkedése érdekében az állami foglalkoztatási szervvel együttműködik, és akit az állami foglalkoztatási szerv álláskeresőként nyilvántart. (Flt. 58. § (5) bekezdés d) pont)

A Veszprém Vármegyei Kormányhivatal Balatonalmádi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya 2015. október 28 napja óta a 8220 Balatonalmádi, Baross Gábor u. 44. szám alatti telephelyen fogadja az álláskeresőket, a nem nyilvántartott munkakeresőket. Minden esetben elsődleges szempont, hogy az ügyintézők az ügyfelek részére megfelelő állásokat keressenek és ajánljanak fel. Az osztályon foglalkoztatást elősegítő szolgáltatások és támogatások érhetőek el uniós és hazai forrásokból.

A munkavállalási lehetőség Balatonalmádiban viszonylag korlátozott. A szolgáltató szektor többnyire idény jelleggel nyújt jelentős munkaalkalmat a potenciális munkavállalók számára a városban. A munkanélküliségi ráta a 15-64 év közötti lakónépesség körében 2016-tól 2021-ig rendelkezésre álló adataink alapján 2,76-2,8% között mozgott. 2020 év mutat egy kiugró százalékat az előző évekhez képest mind a férfiak, mind a nők arányában.

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2016	2,99	2,53	2,76%
2017	1,89	2,55	2,22%
2018	2,25	2,86	2,56%
2019	2,54	2,75	2,65%
2020	3,77	4,05	3,91%
2021	2,33	3,27	2,80%

A munkanélküliségi adatok változását évközben meghatározza a turisztikai szezon: augusztusban a legalacsonyabb, az év első harmadában a legmagasabb. A szezonális foglalkoztatás sajátja, hogy főként a fiatalabb, gyermekkel még nem rendelkező korosztály szívja föl, hiszen ők rugalmasabban tudnak alkalmazkodni a megkövetelt munkarendekhez. A tapasztalatok azt is mutatják, hogy a szezonális munkavállalók között arányában több a női foglalkoztatott.

A nyilvántartott álláskeresők száma és aránya korcsoportonkénti bontásban hasznos információt nyújt a település munkaerő-piaci problémái, a foglalkoztatás terén hátrányos helyzetben lévő csoportok beazonosítása szempontjából.

Napjainkban a fiatalok egyre tovább vesznek részt az oktatásban, és egyre később lépnek be a munkaerő-piacra. A pályakezdő fiatalok azonban szembesülhetnek nehézségekkel az elhelyezkedés során, különösen, ha végzettségük típusának és szintjének megfelelő állást szeretnének szerezni. Pályakezdőként elsősorban a tapasztalat hiánya jelenthet problémát az elhelyezkedés során. Az Ifjúsági Garancia Program 2015 óta különböző szolgáltatásokkal, támogatásokkal segíti a fiatalok munkaerő-piacra lépését. Ezek a támogatások 2023-ig a GINOP 5.2.1 programból, 2023-tól a GINOP Plusz forrásból valósul meg.

A nyugdíjazás előtt álló idős álláskeresők helyzete igencsak nehéz. Életkoruk miatt a munkáltatók sokszor nem szívesen alkalmazzák őket, rugalmatlan munkaerőnek minősülnek, és gyakrabban küzdhetnek egészségi problémákkal, amit tovább nehezíti álláskeresői törekvéseiket.

A balatonalmádi álláskeresők létszámának alakulásában, az álláskeresői járadékban részesülők számában a szezonálisból fakadó munkettség, másrészt a koronavírus miatti elbocsátások hatásai jelennek meg.

Az alábbi adathalmaz elemzésének eredménye: 2016. év adataihoz viszonyítva a regisztrált álláskeresők száma csökkenést mutat. A 2021. év adatait nézve elmondhatjuk, hogy a korcsoport szerinti megosztás alapján a munkanélküliség 61 éves, vagy afeletti, valamint a 50-60 év közötti személyek közül a legnagyobb, a legkisebb a 20 év alatti korcsoportba tartozók között.

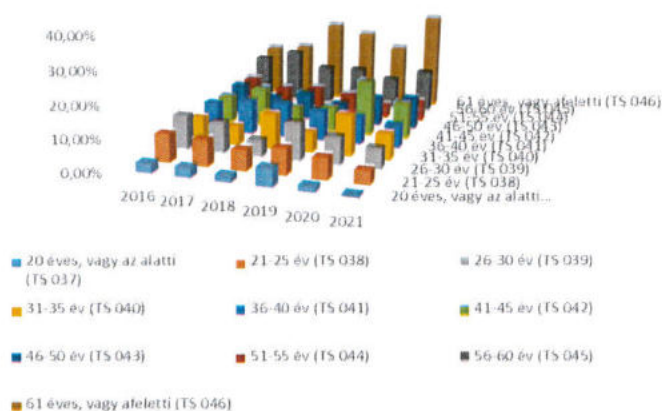
3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint							
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Fő összesen	170	136	157	162	244	175
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	5,00	4,00	3,00	9,00	4,00	1,00
	%	2,94%	2,94%	1,91%	5,56%	1,64%	0,57%
21-25 év (TS 038)	Fő	15,00	11,00	10,00	13,00	16,00	7,00
	%	8,82%	8,09%	6,37%	8,02%	6,56%	4,00%
26-30 év (TS 039)	Fő	18,00	13,00	8,00	19,00	21,00	11,00
	%	10,59%	9,56%	5,10%	11,73%	8,61%	6,29%
31-35 év (TS 040)	Fő	13,00	8,00	17,00	10,00	31,00	14,00
	%	7,65%	5,88%	10,83%	6,17%	12,70%	8,00%
36-40 év (TS 041)	Fő	16,00	15,00	18,00	16,00	22,00	13,00
	%	9,41%	11,03%	11,46%	9,88%	9,02%	7,43%
41-45 év (TS 042)	Fő	15,00	17,00	11,00	13,00	43,00	20,00
	%	8,82%	12,50%	7,01%	8,02%	17,62%	11,43%
46-50 év (TS 043)	Fő	17,00	9,00	14,00	10,00	23,00	18,00
	%	10,00%	6,62%	8,92%	6,17%	9,43%	10,29%
51-55 év (TS 044)	Fő	17,00	10,00	13,00	11,00	10,00	11,00
	%	10,00%	7,35%	8,28%	6,79%	4,10%	6,29%
56-60 év (TS 045)	Fő	25,00	24,00	20,00	21,00	25,00	24,00
	%	14,71%	17,65%	12,74%	12,96%	10,25%	13,71%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	29,00	25,00	43,00	40,00	49,00	56,00
	%	17,06%	18,38%	27,39%	24,69%	20,08%	32,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Ennek a magyarázata lehet, hogy a 16. életévüket betöltött lakosok többsége még az oktatási rendszerben foglal helyet, középiskolában, vagy azt követően felsőfokú szakképzésben vagy felsőoktatásban vesz részt. Ezen felül általánosságban is megállapítható, hogy idősebb korban a mobilitási képesség csökkenésével egyenes arányban növekszik a kiszolgáltatottság is. Amennyiben helyben nincs lehetőség a foglalkoztatásra, az idősebb korosztály tagjai gyakrabban válnak munkanélkülivé. Az önkormányzat által működtetett közfoglalkoztatási programok próbálják ellensúlyozni az idősebb korosztályra és egyéb hátrányos helyzetben lévő lakosokra nehezedő, főként az alacsony mobilitási lehetőségeiből fakadó terheket azzal, hogy helyben biztosítanak álláslehetőségeket számukra.

Nyilvántartott álláskereső korcsoportok szerint

A regisztrált álláskeresők számának csökkenésével párhuzamosan megfigyelhető a 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők számának növekedése is. Fontos feladat a fiatalok életpálya-tervezését segítő helyi szolgáltatások nyújtása, munkaszervezési ismeretek bővítése, helyi lehetőségeket, értékeket, adottságokat feltáró, erre épülő gazdasági együttműködéseket generáló tevékenységek szervezése, a helyi gazdaságba való bekapcsolódást lehetővé tevő ismeretadása. Ebben nyújt segítséget az Ifjúsági Garancia Program.

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya

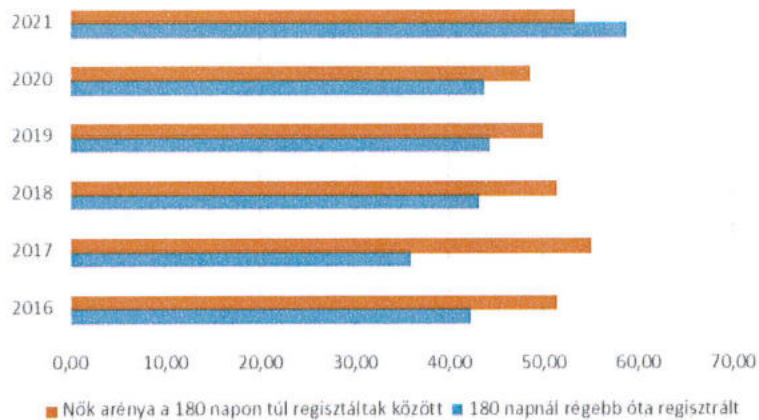
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2016	42,35	51,39
2017	36,03	55,10
2018	43,31	51,47
2019	44,44	50,00
2020	43,85	48,60
2021	58,86	53,40

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A munkaerőpiacra a térségben jellemző, hogy a kereslet meghaladja a kínálatot. Tehát, aki képes és akar dolgozni, megfelelő kompetenciákkal, szakképzettséggel rendelkezik, rendszerint rövid időn belül el tud helyezkedni. A nyilvántartott álláskeresők között a tartós munkanélküliek arányának növekedése láttatja, hogy többségük olyan, valamely munkaerőpiacon hátrányt okozó tényezővel bírhat, amely megléte tartósan akadályozza az elhelyezkedésben. Ilyen tényező lehet a már említett idős kor, az alacsony iskolai végzettség, családi körülmény, addikció és mentális problémák vagy akár a szakmában szerzett gyakorlat hiánya is. Feladat a tartós munkanélküliek, közfoglalkoztatottak, hátrányos helyzetűek munkaerőpiacra lépésük elősegítése, melyhez a Foglalkoztatási Osztályon munkaerő-piaci programok érhetőek el.

180 napnál hosszab ideje álláskereső

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága;

Az iskolai végzettség, szakképzettség kiemelt szempontja a foglalkoztatásnak, mely mind a szegénység vizsgálatánál, mind a jövedelmi és a vagyoni helyzet elemzésénél is kiemelésre kerül. A mai, rohamosan fejlődő világban a szakmák, munkakörök egyre erőteljesebben specifikálódnak, azok műveléséhez, betöltéséhez speciális iskolai végzettségek, szakképesítések szükségesek.

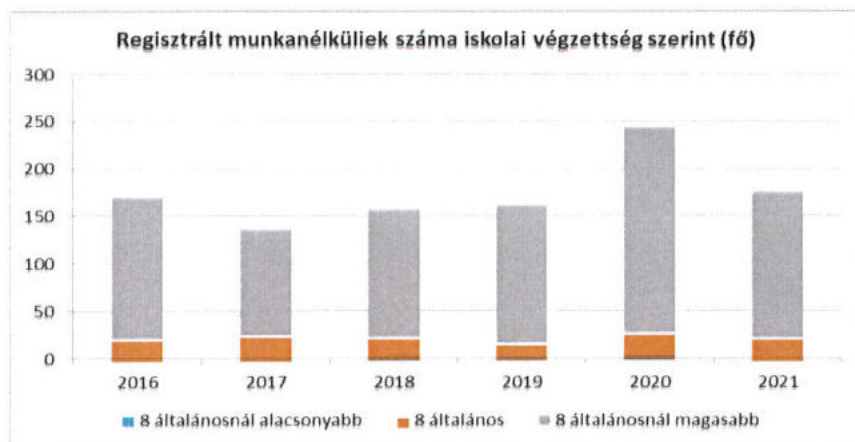
Természetesen a munkaerőpiac bizonyos szegmensei továbbra is felszívják az alacsony iskolai végzettségű lakosok egy részét, azonban ezen, munkakörök száma is véges, így megfelelő iskolai szakképesítés, végzettség hiánya egyértelműen hátrányt okoz a munkaerőpiacon való elhelyezkedésben.

A következő táblázat Balatonalmádi lakosságának iskolázottságára vonatkozó adatokat mutatja be. Az eredmények azt mutatják, hogy a város kedvező iskolázottsági mutatókkal rendelkezik.

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskereső száma iskolai végzettség szerint							
Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskereső száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskereső megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2016	170	0	0,00%	21	12,35%	149	87,65%
2017	136	0	0,00%	25	18,38%	111	81,62%
2018	157	1	0,64%	22	14,01%	134	85,35%
2019	162	1	0,62%	16	9,88%	145	89,51%
2020	244	2	0,82%	26	10,66%	216	88,52%
2021	175	0	0,00%	22	12,57%	153	87,43%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Összességében elmondható, hogy foglalkoztatás szempontjából hátrányos helyzetűek közé sorolhatók az idősebb, nyugdíj előtt álló korosztály, a gyermekvállalást követően a munkaerőpiacra visszatérő nők, valamint a megváltozott munkaképességű és fogyatékos emberek és az alacsony iskolai végzettséggel rendelkezők.

- c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;

A közfoglalkoztatás a munkaviszony speciális formája, támogatott „tranzitfoglalkoztatás”, amelynek célja, hogy a közfoglalkoztatott sikeresen integrálódjon az elsődleges munkaerő-piacra. A közfoglalkoztatás átmeneti munkalehetőséget biztosít azok számára, akiknek az önálló álláskeresése tartósan eredménytelen. A halmozottan hátrányban lévő, foglalkoztatási helyettesítő támogatásban (a továbbiakban: FHT) részesülő, illetve álláskeresői vagy szociális ellátásra nem jogosult álláskereső (kiemelten a megváltozott munkaképességűek, a hajléktalanok, menekültek, roma nemzetiségű álláskereső) átmeneti jellegű, határozott időtartamú foglalkoztatására jelent jó lehetőséget. Célcsoportja elsősorban a járási hivatalban regisztrált álláskereső – FHT-ban részesülő, illetve álláskeresői vagy szociális ellátásra nem jogosult álláskereső -, valamint a megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól szóló törvény szerinti rehabilitációs ellátásában részesülő személyek.

Az egységes közfoglalkoztatás rendszerének jogi alapját a közfoglalkoztatásról és a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CVI. törvény (továbbiakban: közfoglalkoztatási törvény) teremtette meg, ez a törvény a közfoglalkoztatás rendszerének legfőbb szabályozója. A közfoglalkoztatási törvény vezette be a közfoglalkoztatási jogviszony intézményét. A jogviszony e speciális formájára alkalmazandók a Munka Törvénykönyvének (Mt.) rendelkezései, de a közfoglalkoztatási törvényben meghatározott eltérések figyelembe vételével. A törvény 1. § (2) bekezdése értelmében közfoglalkoztatási jogviszony olyan munkára létesíthető, amely a közfoglalkoztatási törvény által meghatározott feladat, törvény által előírt állami feladat, helyi önkormányzatok kötelező vagy önként vállalt feladata, a nemzetiségek jogairól szóló törvényben előírt szintén kötelező vagy önként vállalt feladat, továbbá közösségi célokat, közösségi szükségletek kielégítését szolgáló feladat (például: egészségmegőrzési, szociális, oktatási, kulturális, természet-és környezetvédelmi célokat szolgáló feladatok), valamint olyan Kormány által meghatározott közösségi célok megvalósítását célzó feladat, melynek ellátására a törvény nem ír elő sem közalkalmazotti, sem közszolgálati, sem kormányzati szolgálati jogviszonyt. Az egységes közfoglalkoztatás rendszerének megalkotásával, illetve a közfoglalkoztatásra fordított összegek jelentős mértékű növelésével egyértelműen a „workfare” szemléletű aktivációs foglalkoztatáspolitikát erősödött.

A közfoglalkoztatás egy, a munkaviszonytól elkülönülten kezelendő, állam által részben vagy egészben finanszírozott speciális jogviszony, amelynek célja, hogy a közfoglalkoztatott sikeresen

vissza-, illetve bekerüljön az elsődleges munkaerőpiacra. A közfoglalkoztatás a jelenlegi piaci és gazdasági környezetben számottevő lehetőséget jelent a hátrányos helyzetű álláskeresőket kiemelten a foglalkoztatást helyettesítő támogatásra jogosultak – átmeneti jellegű, határozott időtartamú foglalkoztatására.

A közfoglalkoztatásról és a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CVI. törvény meghatározza, hogy közfoglalkoztatottnak melyek azok a természetes személyek, akik foglalkoztathatóak.

A közfoglalkoztatási támogatások típusai:

- hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás támogatása
- országos közfoglalkoztatási program támogatása
- start munkaprogram támogatása

A közfoglalkoztatási jogviszony alapján a közfoglalkoztatott jogosultságot szerez társadalombiztosítási- és a nyugellátásra (táppénz, nyugdíj). Ennek megfelelően –a munkabérhez hasonlóan– a közfoglalkoztatási bér után is meg kell fizetni a munkáltatói terheket, valamint a közfoglalkoztatott bruttó béréből is levonásra kerülnek az adó- és járuléktérhek.

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai		
Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2016	88	51
2017	77	42
2018	61	28
2019	54	16
2020	227	14
2021	48	17

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A 2011-ben útjára indított országos, illetve hosszabb időtartamú közfoglalkoztatási program azoknak az álláskeresőknél kínált munka-és kereseti lehetőséget, akiknek az elsődleges munkaerő piacra történő integrációja csak nehezen, vagy nagyon hosszú idő után volt lehetséges. Az időközben a versenyszférában kialakult munkaerő-hiány is hozzájárult ahhoz, hogy kívánatosá vált a közfoglalkoztatásból a nyílt munkaerőpiacra juttatni az arra alkalmas munkavállalókat, és ezt anyagi és mentori eszközökkel is segítette a jogszabályi környezet. Ennek köszönhetően járásunkban az 1139/2017. (III. 20.) Kormányhatározatban foglaltaknak megfelelően erősen csökkent a közfoglalkoztatásban résztvevők száma.

A fenti táblázat alapján látható, hogy a Balatonalmádiban 2017 óta a közfoglalkoztatottak száma folyamatosan csökken. Közfoglalkoztatás a Gondos Panni Család- és Gyermekjóléti Szolgálat és Szociális Központnál, Balatonalmádi Városgondnokságnál, Pannónia Kulturális Központ és Könyvtárnál, helyi egyesületeknél.

Összességében elmondható, hogy a közfoglalkoztatás jó lehetőséget jelent számos hátrányos helyzetű ember, így több esélyegyenlőségi célcsoport számára is az átmeneti munkavállalási nehézségek kezelésére, sőt segítheti is az elsődleges munkaerő-piacra történő be- és visszailleszkedést, de hosszabb távon az érintettek számára akár több kárt okozhat, mint amennyi előnye van („beragadási hatás”, stigmatizáció, önbecsülés csökkenése stb.), ezért csupán átmeneti megoldásként tölt be hasznos szerepet.

- d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok;

A legközelebbi centrum, illetve a megyeszékhely autóval, autóbusszal rövid idő alatt elérhető, tehát a munkaerő-piac helyzetét hátrányosan nem befolyásolja. Ipari szektorban fellelhető munkalehetőség a járás területén belül a Balatonfüzfi Ipari Parkban, mely autóbusszal megközelíthető. A városon belül nagyobb munkaerőt foglalkoztatnak a kereskedelmi multinacionális cégek egész évben. A szezonálisan az idegenforgalom és a vendéglátás területén találnak munkát az itt lakók. Vannak olyan veszprémi székhelyű multinacionális cégek, amely különjáratot indítanak a településre, így az ott dolgozók közvetlenül jutnak el munkahelyükre. Budatava városrészen több kis vállalkozás jött létre az ipar területen folyamatosan alakulnak cégek, kis vállalkozások, jelenleg kisebb munkaerő igényel, de folyamatosan nő a vállalkozások létszáma. Az építőipari cégek folyamatosan munkaerőt keresnek a város területén.

- e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük;

A pályakezdő fiatalok elhelyezkedését elsősorban a munkalehetőségek száma, a nem megfelelő szakmaválasztás, a szakmai tapasztalat hiánya és az iskolai végzettség befolyásolhatja. Az ifjúsági munkanélküliség strukturális munkanélküliség, a munkaerőpiac elvárásai ma már nemcsak a végzettségre és a szakképzettségre, hanem a különböző személyes kompetenciákra, szakmai és gyakorlati tudásra vonatkoznak.

Jelentősen segítheti a fiatalok elhelyezkedését a munkaerőpiacon a nyelvvizsga, valamint a KRESZ-tanfolyam és -vizsga árának visszatérítése. A kormányrendelet értelmében 2018. január 1-jétől a 35 év alattiak a Magyarországon akkreditált, legalább középfokú, komplex nyelvvizsga díját 34.500 forintos értékhatárig vissza tudják igényelni, július 1-jétől pedig a 20 év alattiak a B kategóriás jogosítvány megszerzéséhez szükséges KRESZ-tanfolyam és -vizsga árát kérhetik vissza 25.000 forintig.

További segítség a 25 év alattiak személyi jövedelemadó mentessége.

Az alábbi táblázat adatai alapján megfigyelhető, hogy a balatonalmádi lakóhellyel rendelkező pályakezdő fiatal álláskeresők száma az elmúlt 5 évben 3 és 16 fő között mozgott. Ez az alacsony szám betudható a kitolódott képzésben töltött éveknek is, valamint a jobb elhelyezkedési lehetőségeknek.

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma		
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2016	170	16
2017	136	8
2018	157	6
2019	162	12
2020	244	6
2021	175	3

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A településen a Veszprém Vármegyei Kormányhivatal Balatonalmádi Járási Hivatal Osztálya munkaerő-piaci programok lebonyolítást végzi. Az Ifjúsági Garancia Program segítséget nyújt elhelyezkedésében szolgáltatásokkal, bér jellegű támogatásokkal. Foglalkoztatott részére nyújtott bérköltség támogatásokkal azon belül munkaerő-tapasztalat támogatással is.

2022 évben a fiatalok inaktivitás csökkentésére, a korai munkatapasztalat és munkajövedelem szerzés segítésére a 2013-as években indított „Nyári diákmunka” program ismét meghirdetésre került. Célcsoportjába a 16-25 év között nappali tagozaton tanuló diákok tartoznak. A program két pillére épül önkormányzati diákmunka és a diákmunka a mezőgazdaság, turizmus és a vendéglátás területén.

- f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok;

Az álláskereső foglalkoztatáshoz való hozzáférési esélye érdekében a legfontosabb szolgáltató a Veszprém Vármegyei Kormányhivatal Balatonalmádi Foglalkoztatási Osztálya:

- **Munkaerő-közvetítés:** amennyiben a munkáltatók bejelentik munkaerőigényüket az Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálathoz, a munkaerőigény alapján a járási hivatalok foglalkoztatási osztályainak munkatársai megkeresik és kiközvetítik azokat a személyeket, akik a megadott feltételeknek megfelelnek.
- **Munkatanácsadás:** segítséget nyújt a pályaválasztásban, pályamódosításban, az egyéni munkaerő-piaci lehetőségek tisztázásában, az elhelyezkedési esélyek növelésében, illetve a munkavállalással kapcsolatos egyéb ismeretszerzésben.
- **Pályatanácsadás:** célja az igénybe vevő személy pályaválasztásának, pályamódosításának elősegítése, érdeklődésének, képességének, személyiségének és munkaerő-piaci igényének megfelelő pályaterv kialakítása.
- **Álláskereső tanácsadás:** azok számára ideális, akik munkát akarnak vállalni, valamint állás céljuk egyértelmű és reális, de nem rendelkeznek az álláskeresőkhöz szükséges ismeretekkel, gyakorlattal. Létezik álláskereső technikákat ismertető foglalkozás.

- **Helyi (térségi) foglalkoztatási tanácsadás:** célja szakmai, módszertani segítségnyújtással hozzájárulni olyan célokhoz, mint a térség foglalkoztatási helyzetének javítása, a gazdasági élet résztvevői közötti együttműködés kialakulása, fenntartása, az esetleges foglalkoztatási feszültségek kezelése, a vállalkozási tevékenység élénkítése, illetve az új munkahelyek teremtése

Egyéb munkaerő-piaci szolgáltatások nincsenek, a helyi foglalkoztatási program a közfoglalkoztatás keretében működik. Az alábbi egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférést is segíti a Foglalkoztatási Osztály az álláskeresőnek:

- **Rehabilitációs tanácsadás:** a megváltozott munkaképességű ügyfelek számára nyújt segítséget a számukra megfelelő munkakör, munkahely, valamint képzés meghatározásában és megtalálásában. Ezt a tevékenységet segíti a Rehabilitációs Információs Centrum (RIC) is.
- **Mentori tevékenység:** hátrányos helyzetű személy segítése érdekében végzett mentorálás

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása;

A Balatonalmádi Városi Önkormányzat üres álláshely betöltésekor különbséget nem tesz sem mélyszegénységre, sem pedig nemzetiségi hovatartozásra vonatkozólag.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Az Ebtv. 21. §-a szerint az egyenlő bánásmód követelményének sérelmét jelenti különösen, ha a munkáltató a munkavállalóval szemben közvetlen vagy közvetett hátrányos megkülönböztetést alkalmaz, különösen az alábbi rendelkezések meghatározásakor, valamint azok alkalmazásakor:

- a munkához való hozzájutásban, különösen nyilvános álláshirdetésben, a munkára való felvételben, az alkalmazási feltételekben;
- a foglalkoztatási jogviszony vagy a munkavégzésre irányuló egyéb jogviszony létesítését megelőző, azt elősegítő eljárással összefüggő rendelkezésben;
- a foglalkoztatási jogviszony vagy a munkavégzésre irányuló egyéb jogviszony létesítésében és megszüntetésében;
- a munkavégzést megelőzően vagy annak folyamán végzett képzéssel kapcsolatosan;
- a munkafeltételek megállapításában és biztosításában;
- a foglalkoztatási jogviszony vagy a munkavégzésre irányuló egyéb jogviszony alapján járó juttatások, így különösen a munkabér megállapításában és biztosításában;
- a tagsággal vagy részvétellel kapcsolatban a munkavállalók szervezeteiben;
- az előmeneteli rendszerben;
- a kártérítési, illetve a fegyelmi felelősség érvényesítése során, valamint
- a munkavállalók szülői és munkavállalói kötelezettségeinek összehangolását és a gyermek gondozására fordítható idő növelését elősegítő szülői szabadság kérelmezésével, illetve igénybevitelével összefüggésben.

A településen a foglalkozási diszkrimináció – mely elsősorban a munkahelyi felvételnél, az elbocsátásoknál érezteti hatását - nem jellemző. Ez természetesen nem jelenti azt, hogy Balatonalmádiban a hátrányos megkülönböztetés nem jelenik meg a foglalkoztatás terén, csupán annyit tudunk, hogy ilyen eset nem került nyilvánosságra, ez irányú felmérés pedig nem készült a városunkban. Az esetleges diszkriminációs gyakorlat megelőzése vagy visszaszorítása szempontjából fontos a foglalkoztatási viszonyok ellenőrzése, a tájékoztató kampányok, szükség esetén az Egyenlő Bánásmód Hatóság bevonása, illetve a területtel foglalkozó társadalmi szervezetekkel történő együttműködés.

- i) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei.

A munkahelyek betöltésének ma már sokszor alapfeltétele az információs és kommunikációs eszközök használata. A tudás hiánya hátrányosan érinti a leszakadó csoportok esélyét a munkaerőpiacon. A Balatonalmádi Nagycsaládosok Egyesülete a Digitális Jólét megteremtésének segítése programsorozat részeként 2021-ben a Modern digitális szülő leszek címmel programsorozatot tartott. A program célja a digitális készségekkel nem rendelkező és ezen eszközök használatából kimaradó társadalmi rétegek felzárkóztatásának segítése, valamint a Google legfontosabb ingyenes, internet alapú alkalmazásainak gyakorlati megismertesse a résztvevőkkel. Ezek során a résztvevők digitális alapkompenciája és a személyes hatékonyság nő, elsajátítják a biztonságos internethasználatot, megismerik a személyes adatok védelmét, az online álláskeresés lehetőségét és a videókészítés alapjait.

Az elmúlt években nagyobb teret kapott az elektronikus ügyintézés, az embereknek egyre többet, egyre sokrétűbben szükséges használniuk az internet és a különböző online felületeket, ezért nélkülözhetetlen, hogy saját Ügyfélkapuval rendelkezzenek és azt érdemben használni is tudják. Az online ügyintézéssel kapcsolatos kompetenciafejlesztésnek nagy szerepe lenne a jövőben, akik ezeket az ismereteket nem szerzik meg, leszakadóvá válhatnak. További programokra és fejlesztésekre lenne szükség szinte minden korcsoportban.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

A szociális igazgatásról és szociális támogatásról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Szt.), hogy a szociális biztonság megteremtése és megőrzése érdekében meghatározza az állam által biztosított egyes szociális ellátások formáit, szervezetét, a szociális ellátásokra való jogosultság feltételeit, valamint érvényesítésének garanciáit.

Az Szt. 1. § (2) bekezdése alapján „A helyi önkormányzatok az e törvényben szabályozott ellátásokon túl saját költségvetésük terhére egyéb ellátásokat is megállapíthatnak.”

Az Szt. 2. § szerint: „A szociális ellátás feltételeinek biztosítása - az egyének önmagukért és családjukért, valamint a helyi közösségeknek a tagjaikért viselt felelősségén túl - az állam központi szerveinek és a helyi önkormányzatoknak a feladata.”

A szociálisan rászoruló személyek részére pénzbeli és természetbeni ellátás adható.

Az Szt. 25. § (3) bekezdése alapján a járási hivatal az alábbi pénzbeli ellátásokat biztosítja:

- időskorúak járadéka,
- foglalkoztatást helyettesítő támogatás,
- egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás,
- ápolási díj, kiemelt ápolási díj, emelt összegű ápolási díj
- gyermekek otthongondozási díja.

Az Szt. 47. § (1) bekezdése alapján a járási hivatal az alábbi természetbeni juttatásokat biztosítja:

- közgyógyellátás (alanyi illetve normatív)
- egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság.

A járási hivatal foglalkoztatási osztálya pénzbeli ellátásként biztosítja:

- az álláskeresői járadékot,
- a nyugdíj előtti álláskeresői segélyt, valamint
- a költségterítést.

A bekövetkezett társadalmi, gazdasági változások hatására városunkban is felértékelődött a szociális háló jelentősége, amely a rászorultak védelmét és a létbiztonságát szolgálja. Balatonalmádi Város Önkormányzatának Képviselő-testülete megalkotta - a hatályos Szt. alapján - a helyi igényekhez és jogszabályi változásokhoz igazodó települési támogatásként nyújtott szociális ellátásokról szóló önkormányzati rendeletét. Az említett jogi normák a szociális biztonság megteremtése érdekében meghatározzák a szociális ellátások formáit, a működés szervezeti kereteit, a különféle ellátásokhoz való jogosultság feltételeit, illetve azokat a módszereket, amelyek a rászorulóknak szükségleteinek kielégítésére hivatottak.

Balatonalmádi Városi Önkormányzat Képviselő-testülete az Szt. és a települési támogatásként nyújtott szociális ellátásokról szóló 1/2023. (I.26.) önkormányzati rendelete (a továbbiakban: Szoc. rendelet) alapján az alábbi pénzbeli és természetbeni juttatásokat biztosítja:

- települési támogatás
- rendkívüli települési támogatás
- köztemetés

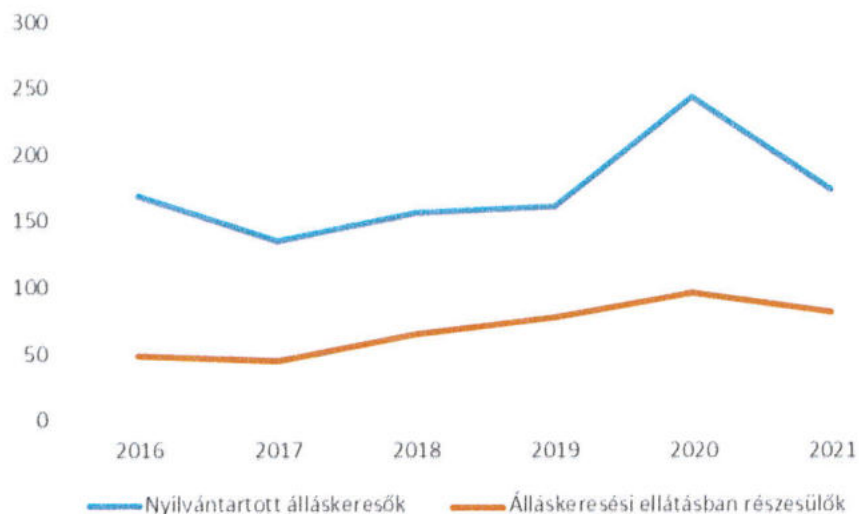
A Szoc. rendelet alapján pénzbeli juttatások formája:

- **rendszeres pénzbeli ellátásként települési támogatás**
  - a) lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez (települési lakhatási támogatás)
  - b) a 18. életévet betöltött tartósan beteg hozzátartozójának az ápolását, gondozását végző személy részére,
  - c) gyógyszerkiadások viseléséhez,
  - d) étkezési térítési díj kifizetéséhez
- **rendkívüli települési támogatás**
- **eseti pénzbeli ellátás**
  - a) települési szilárd hulladék közszolgáltatási díj megfizetésének támogatása
  - b) az idősek karácsonyi támogatása
  - c) születési támogatás
  - d) életkezdési kiegészítő támogatás.

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai I.				
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)		Álláskeresési ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %- ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2016	170	3,30%	50	29,41%
2017	136	2,61%	47	34,56%
2018	157	2,91%	67	42,68%
2019	162	2,98%	80	49,38%
2020	244	4,18%	98	40,16%
2021	175	3,05%	83	47,43%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Passzív foglalkoztatáspolitikai eszközök

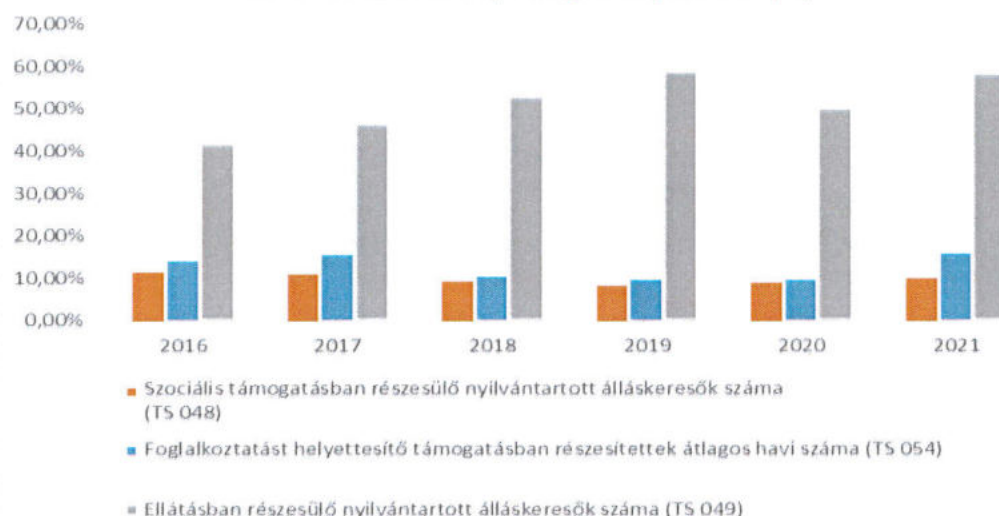
A fenti adatokból látható, hogy az elmúlt öt évben a nyilvántartott álláskereső aránya a 15-64 év között csökkent 2021. évre. Az álláskeresői ellátásban részesülők aránya 2018. évtől pedig növekedést mutat. A táblázatban látható 2020. évben mind az álláskeresői ellátásban részesülők, mind a nyilvántartott álláskereső aránya kiugró értéket mutat.

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresői ellátásai II.

Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2016	21	12,35%	25	14,71%	71	41,76%
2017	16	11,76%	22	16,12%	63	46,32%
2018	16	10,19%	17	10,83%	83	52,87%
2019	15	9,26%	16	10,06%	95	58,64%
2020	24	9,84%	25	10,04%	122	50,00%
2021	19	10,86%	29	16,37%	102	58,29%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Passzív foglalkoztatás-politikai eszközkel támogatottak száma a 15-64 év közötti népesség arányában II. (%)

A foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülők havi átlagos száma 2019 után növekvő tendenciát mutat. Az ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma 2017 év utáni csökkenést követően a 2020. és 2021. évre növekedést mutat.

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás	
Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2016	5
2017	9
2018	9
2019	8
2020	9
2021	7

Forrás: TeIR, KSH, önkormányzati adatgyűjtés

Az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesülők havi átlagos aránya 8-9 fő között van. Ez arra utal, hogy az aktív korúak ellátása keretében a foglalkoztatást helyettesítő támogatás az ellátási forma, melyben többen részesülnek, és arányában kevesebb olyan rászoruló van Balatonalmádi városában, aki egészségkárosodás vagy 14 év alatti gyermekének felügyelete miatt nem tud elhelyezkedni a munkaerőpiacon.

Az önkormányzat gondoskodik a meglévő ellátásokhoz való hozzáférést elősegítése érdekében az érintettek megfelelő tájékoztatásáról, a városon belüli információáramlás és az egyes intézmények közti szoros együttműködés elengedhetetlen.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

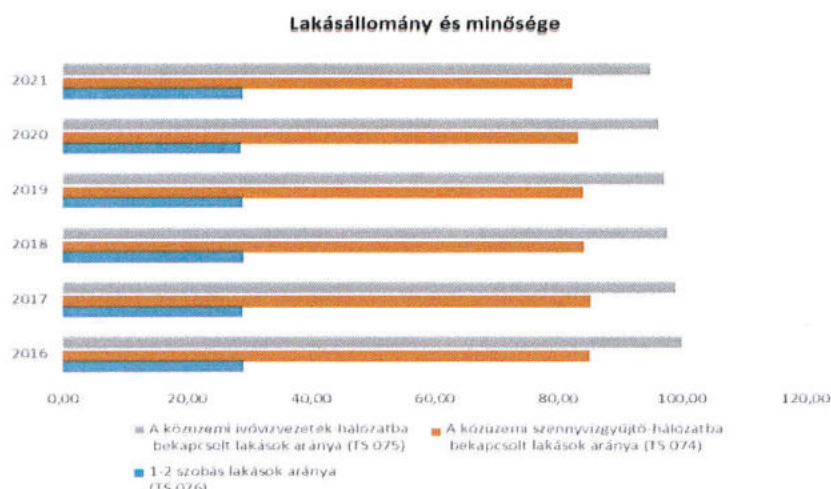
E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

A következő adatokból látható, hogy a balatonalmádi lakás állománya jelentős mértékben szaporodott az elmúlt években, ahogy az épített lakások száma és a 1000 lakásra jutó száma is. Ezekhez a folyamatokhoz valószínűleg nagymértékben hozzájárult a családtámogatási rendszer bővítése (pl: Babaváró hitel, Családok Otthonteremtési Kedvezménye). Az adatokból úgy tűnik, hogy Balatonalmádi célpontja az otthonteremtésnek, az elmúlt időszakban számos családi ház építés vagy felújítás volt, több társasházi lakás építése történt meg vagy van folyamatban. 2021 évben a közüzemi szennyvízgyűjtő-hálózatba bekapcsolt lakások aránya 82,44%. Az elmúlt öt évben a 1-2 szobás lakások aránya 29% körül stagnál. A népesség öregedésével párhuzamosan egyre több olyan lakás van, amelyben csak közép- vagy időskorúak élnek

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány

Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüemi szennyvízgyűjtő- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüemi ivóvízvezeték- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2016	4311	11	2,55	29,20	85,20	100,00
2017	4356	47	10,79	29,09	85,26	98,97
2018	4438	82	18,48	29,16	84,25	97,57
2019	4458	20	4,49	29,05	84,14	97,22
2020	4506	48	10,65	28,83	83,40	96,18
2021	4567	61	13,36	29,03	82,44	94,90

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

a) bérlakás-állomány

A településen 20 db önkormányzati lakás található. A lakások bérbeadásának szabályait Balatonalmádi Város Önkormányzat Képviselő-testületének az önkormányzat tulajdonában álló lakások és helyiségek bérletére és elidegenítésére vonatkozó egyes szabályokról szóló 15/2019. (VIII.29.) önkormányzati rendelete (továbbiakban: Lakásrendelet) határozza meg.

3.4.2. számú táblázat - Bérlakás és szociális lakás állomány (önkormányzati adatok)

Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Bérlakás állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Szociális lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)
	db	db	db	db	db	db	db
2016	4 311	0	20	0	12	0	0
2017	4 356	0	20	0	12	0	0
2018	4 438	0	20	0	11	0	0
2019	4 458	0	20	0	11	0	0
2020	4 506	0	20	0	12	0	0
2021	4 567	0	20	0	10	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

b) szociális lakhatás

A településen 2022. évben 10 db szociális helyzet alapján bérbeadott önkormányzati lakás volt.

A Lakás rendelet 17. §-a szerint szociális helyzete alapján önkormányzati bérlakás bérletére azt a személyt, illetve családot kell jogosultnak tekinteni

- a) ahol a bérlakásra pályázó személy és az együttköltöző – Polgári Törvénykönyv szerinti – közeli hozzátartozó nem rendelkeznek beköltözhető lakástulajdonnal, lakás haszonélvezeti, vagy használati jogával, lakás bérleti jogával, építési telekkel, nyaralóval, hétvégi házzal és
- b) ahol a bérlakásra pályázó személynek és együttköltöző – Polgári Törvénykönyv szerinti – közeli hozzátartozóknak a bérbeadás időpontjában a havi egy főre jutó nettó jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének a 280%-át és nem rendelkeznek olyan vagyonnal, amelynek együttes forgalmi értéke a mindenkori öregségi nyugdíj legkisebb összegének 150-szeresét meghaladja és
- c) a bérbeadást megelőző 5 éven belül nem mondott le önkormányzati lakása bérleti jogáról, beköltöztethető ingatlanát nem idegenítette el.

A szociális helyzet alapján történő bérbeadás esetén pályázati felhívás tartalma alapján a bérleti szerződést határozott időre legfeljebb 5 évre, vagy feltétel bekövetkezéséig lehet megkötöni.

A Lakás rendelet 23.§-a szerint a polgármester azonnali intézkedést igénylő rendkívüli élethelyzet bekövetkezése esetén, kivételesen, az eset összes körülményeinek figyelembe vételével, egyedi mérlegelés alapján – pályázaton kívül - dönthet önkormányzati lakás bérbeadásáról átmeneti elhelyezés céljából az üresen álló bérlakás állomány terhére. Ezen esetben a lakást a szociális helyzet alapján történő bérbeadásra irányadó lakbér alkalmazásával lehet bérbeadni. A polgármester ezen intézkedéséről a képviselő-testületet soron következő ülésén tájékoztatja. A határozott idő leteltével a bérlő minden elhelyezési igény nélkül köteles elhagyni a lakást, a vele ott élőkkel együtt.

A krízishelyzet alapján megkötött szerződés lejártá előtt minimum 30 nappal kérelmezheti bérlő a szerződés meghosszabbítását, az erre irányuló kérelmet a polgármesternek kell benyújtani.

3.4.2. számú táblázat - Bérlet és szociális lakás állomány (önkormányzati adatok)

Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Bérlet állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Szociális lakás- állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülmények et biztosító lakások száma	Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)
	db	db	db	db	db	db	db
2016	4 311	0	20	0	12	0	0
2017	4 356	0	20	0	12	0	0
2018	4 438	0	20	0	11	0	0
2019	4 458	0	20	0	11	0	0
2020	4 506	0	20	0	12	0	0
2021	4 567	0	20	0	10	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

d) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Nincs tudomásunk a településen lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanokról.

e) lakhatást segítő támogatások

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2016	149	88
2017	816	86
2018	816	69
2019	821	16
2020	834	9
2021	747	6

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A Szoc. rendelet alapján a rendkívüli települési támogatási formában az a személy részesíthető, aki önmaga, illetve családja létfenntartásról más módon nem tud gondoskodni, veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, vagy az alkalmanként jelentkező többletkiadások vagy a gyermek hátrányos helyzete miatt anyagi segítségre szorul. A települési támogatási kérelmeket a Balatonalmádi Közös Önkormányzati Hivatal Hatósági Osztályára lehet írásban benyújtani.

A lakásfenntartási támogatási formát 2015. március 1. napjával felváltotta a települési támogatás. A települési lakhatási támogatás a szociálisan rászoruló háztartások részére a háztartások tagjai által lakott lakás, vagy nem lakás céljára szolgáló helyiség fenntartásával kapcsolatos kiadásaiak viseléséhez nyújtott hozzájárulás. Elsősorban természetbeni szociális ellátás formájában, és a lakhatással összefüggő azon rendszeres kiadásokhoz kell nyújtani, amelyek megfizetésének elmaradása a kérelmező lakhatását a legnagyobb mértékben veszélyezteti.

Települési lakhatási támogatás	Fő
2016	22
2017	24
2018	22
2019	20
2020	16
2021	11

Forrás: Önkormányzati adatgyűjtés

f) eladósodottság

Az eladósodottság mértékét illetően nincsenek adataink, csupán becsléseket tehetünk. Általánosságban elmondható, hogy a lakhatás, a lakásfenntartással kapcsolatos rendszeres kiadások viselése, illetve a lakáscélú hiteltörlesztése nagy terhet jelent a családok számára. Az eladósodottság megelőzése érdekében nyújtható a fentebb említett lakásfenntartási támogatás, illetve rendkívüli települési támogatás. A tapasztalatból tudjuk, hogy településünkön is több esetben előfordult, hogy ingatlanra végrehajtási jog kerül bejegyzésre, ingatlanok, vagyontárgyak végrehajtás keretében értékesítésre kerültek, ami arra utal, hogy több háztartás is jelentős mértékben eladósodott. A bérelt lakások esetében az albérlet, vagy a közüzemi tartozás jelent veszélyt az albérlet lakhatására. Ezek a helyzetek többnyire átmeneti vagy tartós jelleggel rendeződnek, a segítő szervezetek közreműködése révén.

- g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

A külterületekről és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, ingatlanokban élők közlekedése megoldott a város lakóövezeteiben. A városon kívül pedig a közösségi közlekedést vehetik igénybe (autóbusz, vonat, és hajó).

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

- a) a telep./szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, a közösségi közlekedés, és a munkába jutás egyéb lehetőségei, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői);
- b) a telepen./szegregátumokban élők általános jellemzői és társadalmi problémák szempontjából főbb mutatói: életkori megoszlás, iskolai végzettség, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya;;
- c) a szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai.

A Központi Statisztikai Hivatal által végzett népszámlálás adatai alapján azokat a területeket nevezzük szegregátumoknak, ahol az aktív korú népességen belül a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők, valamint a rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya magasabb, mint 50 % (mindkét mutató esetében). Azok a területek, ahol a lakosok számának 40%-a a fent említett mutatók szerint alacsony státuszú, veszélyeztetettek lennének.

Ezen meghatározás alapján Balatonalmádi városában nem található olyan terület, mely szegregátumnak minősülne, és olyan területekről sincs tudomásunk, melyek szegregációval veszélyeztetettek lennének.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Elsőként kiemeljük az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvényt, mely előírja, hogy a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

- a háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
- a fogorvosi alapellátásról,
- az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,
- a védőnői ellátásról,
- az iskola-egészségügyi ellátásról.

A települési önkormányzat képviselő-testülete megállapítja és kialakítja az egészségügyi alapellátások körzeteit, több településre is kiterjedő ellátás esetén a körzet székhelyét és biztosítja a tulajdonában vagy használatában levő járóbeteg-szakellátást, illetőleg fekvőbeteg-szakellátást nyújtó egészségügyi intézmények működését.

- a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

Az egyenlő bánásmóddhoz való jog magában foglalja különösen az azonos egészségügyi intézmények használatának, az ugyanolyan színvonalú és hatékony, illetőleg nem magasabb kockázattal járó gyógykezelésben, valamint betegségmegelőző programokban (szűrővizsgálatokban) való részvétel jogát.

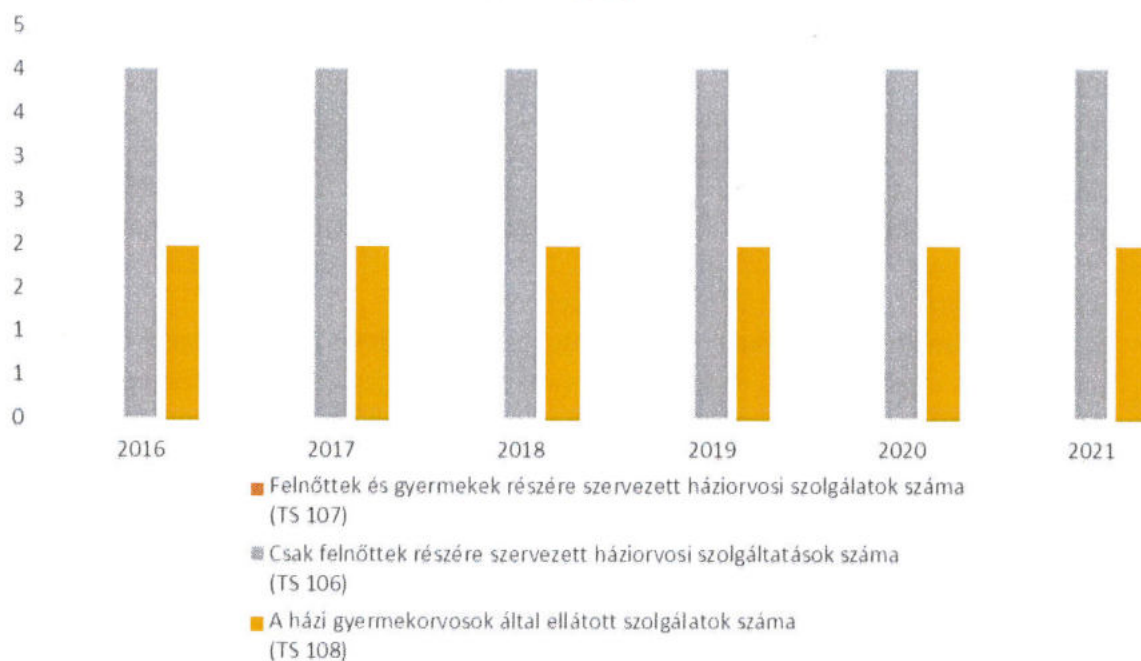

Az elmúlt évek egyik legkomolyabb fejlesztése volt az Egészségügyi Központ megépítése és az ehhez tartozó szakorvosi ellátás átszervezése, mely 2011. november 2-án kezdte meg működését. Ezzel a fejlesztéssel jelentősen nőtt a város egészségügyi infrastrukturális és ellátási színvonala. A cél, ennek a színvornak megtartása és további javítása. Ez annak tekintetében, hogy a város népessége a bevándorlások következtében folyamatosan nő, különösen fontos feladat.

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás

Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziiorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziiorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2016	0	4	2	2	111	30,00
2017	0	4	2	2	112	33,00
2018	0	4	2	2	118	33,75
2019	0	4	2	2	118	30,83
2020	0	4	2	2	113	23,37
2021	0	4	2	2	96	15,23

Egészségügyi ellátás

Az alapellátáshoz kapcsolódó háziiorvosi központi ügyelet központja Balatonalmádi, az ellátás Balatonalmádi és további 11 járási településre terjed ki.

A Balatonalmádi Kistérségi Egészségügyi Központ Közhasznú Non-profit Kft. által működtetett Egészségház a balatonalmádi járás minden lakosa számára járóbeteg szakellátást és gondozást is nyújt belgyógyászat, szülészet-nőgyógyászat, fül-orr-gégészet, szemészet, ideggyógyászat, reumatológiai, pszichiátria, általános sebészet területen. Labor, röntgen- és ultrahang diagnosztika, fizioterápia-gyógytorna, otthoni szakápolás, balatonalmádi területén élők részére védőnői szolgálat (2 területi védőnő, 1 iskolavédőnő) és az iskola-egészségügyi alapellátás is rendelkezésére áll. A városban a fogorvosi alapellátást 2 fő látja el 2 körzetben.

Az egészségügyi ellátás tárgyi feltételeit javította a vörösberényi egészségügyi kisközpont kialakítása, melynek során az épület felújításával korszerű környezetbe került egy háziorvosi és egy gyermekorvosi praxis, továbbá a védőnői szolgálat.

2013 óta az Egészségházban működik az Egészségfejlesztési Iroda, 2018 óta Lelki Egészségfejlesztési Irodával kibővülve, melynek feladatai közé tartozik az egészséges életmód népszerűsítése, mozgásprogramokkal dietetikai és pszichológiai tanácsadással; támogatja az iskolai egészségfejlesztést; együtt működik a szociális intézményekkel; fontos feladata a szűrő programokra való mozgósítás. (pl. Tüdőszűrés, mellrák program, vastagbél rákszűrés, véradás). Ezek a programok a járás lakosainak ingyenesen vehetők igénybe, minden korosztály számára elérhetőek. Programjaikon éves szinten több mint ezer fő vesz részt.

A Gondos Panni Család- és Gyermekegészségügyi Központ és Szociális Szolgálat épületében mozgó háziorvosi szolgálat működik a hajléktalanok ellátására. A mozgásában korlátozott, rendszeresen megjelenni képtelen hajléktalan embereket a pillanatnyi tartózkodási helyükön is felkeresi az orvos.

A városban két gyógyszertár működik, melyek a hétfégi ügyeletet felváltva biztosítják.

Az Egészségház a városközpontban található, megközelítése könnyű, és gyors a közelben van a buszállomás, vasútállomás, saját parkolóval rendelkezik. A vörösberényi egészségügyi kisközpont közelében buszmegálló található, saját parkolóval rendelkezik.

Közgyógyellátás

A közgyógyellátás a szociálisan rászorult személy részére az egészségi állapota megőrzéséhez és helyreállításához kapcsolódó kiadásainak csökkentése hozzájárulás. Jelenleg két jogcímen kaphat valaki közgyógyellátási igazolványt: alanyi jogon, és normatív alapon. Jelentősége, hogy a közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkező ingyen jogosult a társadalombiztosítás által támogatott egyes

- gyógyszerekre a megállapított gyógyszerkeret erejéig,
- egyes - jogszabályban meghatározott - gyógyászati segédeszközökre, ideértve a
- protetikai és fogszabályozó eszközöket is (ideértve ezek javításának költségeit is), valamint
- orvosi rehabilitáció céljára igénybe vehető gyógyászati ellátásokra (pl. gyógyfürdőben nyújtott fizioterápiás kezelésre).

Az alanyi és a normatív közgyógyellátásra való jogosultságról a járási hivatal dönt.

A fenti táblázat alapján a közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma 2016-2021 év között 111 darabról 96 darabra csökkent.

Ápolási díj

Az ápolási díj a tartósan gondozásra szoruló személy otthoni ápolását, gondozását ellátó nagykorú hozzátartozó részére biztosított anyagi hozzájárulás.

A járási hivatal alanyi jogú ápolási díjat, kiemelt ápolási díjat, emelt összegű ápolási díjat állapít meg.

Ápolási díjra jogosult a hozzátartozó [Ptk. 8:1. § (1) bekezdés 2. pont], továbbá az az Szt. 41. § (1a) és (1b) bekezdésben meghatározott személy, ha

- a) állandó és tartós ápolásra, gondozásra szoruló
  - aa) súlyosan fogyatékos, vagy
  - ab) tartósan beteg 18 év alatti személy otthoni gondozását, ápolását végzi, és
- b) az a) pont szerinti ápolott személyre tekintettel a gyermekek otthongondozási díjára való jogosultsága neki vagy hozzátartozójának nem áll fenn.

A járási hivatal - kérelemre - kiemelt ápolási díjra való jogosultságot állapít meg annak a személynek, aki

- a) komplex minősítés alapján a megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól és egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXCI. törvény (a továbbiakban: Mmtv.) 3. § (2) bekezdés b) pont bd) alpontja szerinti minősítési kategóriába sorolt hozzátartozójának gondozását, ápolását végzi, vagy
- b) olyan hozzátartozójának gondozását, ápolását végzi, aki után a magasabb összegű családi pótlékot miniszteri rendeletben meghatározott súlyosságú betegsége vagy fogyatékoságra tekintettel folyósítják.

A járási hivatal a fokozott ápolást igénylő súlyosan fogyatékos személy gondozását, ápolását végző, de a kiemelt ápolási díjra való jogosultság feltételeinek meg nem felelő személy kérelmére emelt összegű ápolási díjat állapít meg.

Balatonalmádi Város Önkormányzatának Polgármestere a Szoc. rendelet 10. §-a alapján település támogatásra jogosult az a balatonalmádi lakóhellyel rendelkező, a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény 8.1. § (1) bekezdés 2. pontja szerint hozzátartozónak minősülő személy,

- a) aki balatonalmádi lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel rendelkező 18. életévét betöltött tartósan beteg ápolását, gondozását végzi és
- b) akinek családjában az egy főre jutó a szociális vetítési alap összegének 300 %-át, nem haladja meg, és
- c) a család tagjai egyikének sincs vagyona.

A fenti táblázat szerint az alanyi jogon ápolási díjban részesítettek havi átlagos száma az elmúlt 5 évet vizsgálva (2016 – 2021 között) 15-33 fő között ingadozik.

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkori kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A településen évente legalább egy alkalommal kerülnek megrendezésre a lakosság egészének szóló, egészségmegőrzést célzó programok, szűrővizsgálatok, részben az Egészségfejlesztési Irodával együttműködésben. Felnőttek részére az évenkénti tüdőszűrő vizsgálat helyben, mobil tüdőszűrő buszban megoldott. Egyéb szűrések helyben, vagy a megyeszékhelyen megoldottak.

A népegészségügyi, koragyermekkori kötelező szűrésekhez való hozzáférés a lakosság számára biztosított, továbbá az egészségügyi szűrések térítésmentesen és önkéntes bejelentkezés alapján is igénybe vehetők.

Az iskolai egészségügyi tevékenység keretén belül a gyermekeknél, tanulóknál egészségügyi szűrővizsgálatok, tisztasági vizsgálatok, fejtetvességi vizsgálatok, szomatikus fejlettségi vizsgálatok, fogászati vizsgálatok és beavatkozások, csoportos egészségnevelés és egyéni mentális gondozás történik.

A kisgyermek és iskoláskorú gyermek számára kötelező szűrővizsgálatok védőnő, gyermekorvos bevonásával rendszeresen történik. A 0-2 éves korú gyermekek évenkénti státusz vizsgálata védőnő, gyermekorvos bevonásával, és koragyermekkor szűrések (1, 2, 3, 4, 6, 9, 12, 15, 18 hónap, 2, 2,5 év 3, 4, 5, 6, 7 év) az iskoláskorú gyermekek (8-10-12) kötelező szűrővizsgálata és az iskolai gyógytestnevelésbe sorolás a védőnő, orvos bevonásával történik.

Egészségfejlesztési Iroda részt vesz a szűrő programokra való mozgósításban (pl. tüdőszűrés, mellrák program, vastagbél rákszűrés). Az Egészségfejlesztési Iroda - a szociális szolgáltatóval való együtt működése - során segíti az „Idősek öröme délutánja” megszervezését, lebonyolítását, a nyári táborban a foglalkozás megszervezését és megtartását. Ezen kívül szóróanyagok, nyomtatott tájékoztatók terjesztésével is igyekszik népszerűsíteni a prevenciós szolgáltatásokat a lakosság körében. Egészségüket minden évben tart az Almádi Magocskák Óvoda és Bölcsőde, mely az egészséges életmóddal függ össze és azok tapasztalását segíti elő különféle vendég előadókkal, egyesületekkel, magánszemélyekkel együttműködve.

Balatonalmádban számos és sokszínű prevenciós szolgáltatáshoz, programhoz lehet hozzáférni, melyek immár nem csupán fizikai, hanem lelki egészség megőrzéshez is hozzájárulhatnak, s így megelőzhetik a pszichoszomatikus egészségügyi problémák kialakulását is.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

A fejlesztő és rehabilitációs ellátásokat a lakosok meghatározott egészségügyi állapotukra tekintettel a helyben, vagy a megyei székhelyen veheti igénybe.

A gyermekek logopédiai fejlesztése az óvodában és iskolában fejlesztő gyógypedagógussal vagy a Veszprém Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Balatonalmádi Tagintézmény (Nevelési tanácsadóban) logopédusával, fejlesztő vagy gyógypedagógusával történik.

Rehabilitációs ellátást az Balatonalmádi Egészség ház biztosít, mely a reumatológiai szakrendeléssel együttműködésben fizioterápiát és gyógytornát biztosít az érintettek számára.

Személyes gondoskodás körébe tartozó szakosított – fejlesztő és rehabilitációs – ellátásokat nyújtó intézmény (fogyatékos, pszichiátriai vagy szenvedélybeteg ápolását, gondozást nyújtó intézmény, rehabilitációs intézmény, lakóotthon, átmenti elhelyezést nyújtó intézmény és egyéb speciális ellátást nyújtó intézmény) a településen nincs. Az ilyen típusú ellátást a megye más településén vehetik/veszik igénybe a településen élők. E szolgáltatások igényléséhez nyújt segítséget a Gondos Panni Család- és Gyermekjóléti Központ és Szociális Szolgálat.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

A közétkeztetés biztosítása keretében az étrendtervezésre a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás egészségügyi előírásokról szóló 37/2014. (IV. 30.) EMMI rendeletben meghatározott szabályok az irányadók. Az óvodába az Almádi Magocskák Óvoda és Bölcsőde saját konyhája útján, az általános iskolákban és a gimnáziumba BakonyGaszt Zrt. biztosítja a közétkeztetést, melyben az anyagi lehetőségeknek megfelelően változatos, vitaminban, mikro-, makro tápanyagokban, ásványi anyagokban és rostokban gazdag étkezéseket kínál. Mindez azért is fontos, mert a tartósan rossz anyagi helyzetben lévő családokból származó gyermekek számára az elsődleges tápanyagforrást a közétkeztetés jelenti. Kiemelt fontosságú tehát, hogy számukra az egészséges étrend biztosítva legyen. A minőségi és mennyiségi ellenőrzés folyamatos. Az étkezést biztosító, a speciális, illetve diétás étrendet igénylő gyermekek részére is biztosítja a megfelelő étkeztetést. A rászoruló gyermekek számára az ingyenes szünidei gyermekétkeztetés lehetősége is biztosítva van városunkban.

A gyermekétkeztetés és szociális étkeztetés intézményi térítési díját az önkormányzat rendeletben szabályozza.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

Az Önkormányzat kiemelt figyelmet szentel a városban folyó sporttevékenységeknek és a sportolás által a testmozgás, az egészséges életmódra nevelés, a személyiség és közösségfejlesztés, az önismeret, az akaraterő fejlesztése, szabadidő hasznos eltöltése tevékenységekre.

Balatonalmádiban több egyesület és civil szervezet (ping-pong, sakk, darts, futball, tenisz, tánc, shotokan karate, taekwon-do, crossfit, természetjárás, lovassport stb.) is biztosítja a lakosság sportolási lehetőségét, továbbá több szolgáltató is biztosít lehetőséget a sportolni vágyók számára (edzőterem, fitneszterem, konditerem), őket szolgálja. A város játszóterei sok eszközzel gazdagodtak az elmúlt években, mely egész évben várja a gyermekes családokat.

Balaton parti város révén Balatonalmádi számtalan lehetőséget biztosít a horgászat és vízi sportok (vitorlázás, kajak, kenu, sárkányhajózás, csónakázás) kedvelői, illetve az úszni vágyók számára. Nem csupán nyáron lehet azonban nagy szerepe a város vizeinek, hiszen a téli időszakban a kijelölt jégpályákon korcsolyázhatnak a téli sportok szerelmesei.

Az Önkormányzat különösen fontosnak tartja a helyi sportegyesületek és civil szerveződések támogatását, e célból minden évben forrást különít el a költségvetésben.

2021. januárjában átadásra került új balatonalmádi Sportközpont nyitott 8 órától sötétedésig az ingatlan területén található lábtenispályát, teqball asztalokat, kültéri ping-pong asztalokat, edzési időn kívül – a műfüves pályát az almádi lakosok, diákok, családok és nyaralók szabadon használhatják. Lehetőség van térítés ellenében szervezett formában, csapatok, baráti társaságok részére elsősorban a műfüves pálya használata.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A Balatonalmádi Város Önkormányzat

- étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, nappali ellátás szociális alapszolgáltatásokat a Balatonalmádi Szociális Társulás fenntartásában működő Gondos Panni Család-és Gyermekjóléti Központ és Szociális Szolgálat intézményi keretei között biztosítja.

- az utcai szociális munka ellátást, mint nem kötelezően ellátandó szociális alapszolgáltatási feladatot ellátási szerződéssel – 2008. óta látja el - a Magyar Vöröskereszt Várpalota Térségi Összevont Szociális Intézménye intézményi keretei között biztosítja. Az utcai szociális munka keretében biztosítani kell az utcán tartózkodó hajléktalan személy helyzetének, életkörülményeinek figyelemmel kísérését, szükség esetén ellátásának kezdeményezését, illetve az ellátás biztosításához kapcsolódó intézkedés megtételét. Az Intézmény feladatát – a Gondos Panni Család-és Gyermekjóléti Központ és Szociális Szolgálattal együttműködve – ingyenesen folyamatosan ellátja.

- a hajléktalan személyek átmeneti szállását a Magyar Vöröskereszt Veszprém Megyei szervezetével kötött ellátási szerződés alapján, a szociális alapszolgáltatások keretén belül biztosítja 1 fő hajléktalan személy részére. A szolgáltatás tartalma továbbá a hajléktalan személy részére napi egy alkalommal hideg étel, az arra rászoruló ellátottat ingyen ruházattal látja el, illetve az intézményükben elhelyezett részére rendszeres orvosi ellátást biztosít (heti két alkalommal). Minden év november 1. napjától következő év március 31. napjáig a jelzőrendszer jelzésére ún. „krízishívásra” a Balatonalmádi közigazgatási területén, az utcán élők téli ellátása krízisautó működtetésével történik.

g) drogprevenációs szolgáltatások

Drogprevenációs tevékenységet elsősorban a Balatonalmádi Rendőrkapitányság lát el városunkban. Az általános iskolák felső tagozatosainak és a középiskolában a kiskorú bűnelkövetés és annak jogi következményei, valamint az áldozattá válás témákban tartott előadásokon a kábítószerrel kapcsolatos bűnelkövetés következményeiről kiemelten esik szó.

h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Az önkormányzati intézmények az ügyintézés és a foglalkoztatás során is megelőzik és megakadályozzák a hátrányos megkülönböztetést, minden megtesznek az egyenlő bánásmód és az esélyegyenlőség biztosítása érdekében. Az előző pontokban ismertetett szolgáltatások nyújtása során felmerült hátrányos megkülönböztetésről, az egyenlő bánásmód követelményének megsértéséről nincs tudomásunk, az Önkormányzat és az általa fenntartott intézmények ellen ilyen eljárás nem indult. Elsődlegesnek tartjuk a szolgáltatásokat igénybevevő ellátottak tájékoztatását. A szolgáltató ezért a szolgáltatások igénybevételekor az ellátottjogi, gyermekjogi, és betegjogi adatait, elérhetőségét szóbeli tájékoztatás és szóróanyagok útján ismerteti.

i) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

Míg az egyenlő bánásmódhoz való jog mindenkit megillet, addig az esélyegyenlőség biztosítása a jogalkotó részéről külön intézkedések, jogszabályi rendelkezések megtételét követeli meg. Ezeket nevezzük általában pozitív intézkedéseknek.

Az Ebktv. 11. § (1) bekezdése szerint az előnyben részesítés nem jelenti az egyenlő bánásmód követelményének megsértését az a rendelkezés, amely egy kifejezetten megjelölt társadalmi csoport tárgyilagos értékelésen alapuló esélyegyenlőtlenségének felszámolására irányul, ha az törvényen vagy törvény felhatalmazása alapján kiadott kormányrendeleten, illetve kollektív szerződésen alapul, és határozott időre vagy határozott feltétel bekövetkeztéig szól.

Az esélyegyenlőségi célcsoportokat célzó ellátások általában véve is pozitív intézkedésekkel segítik a rászorulókat, a pozitív megkülönböztetést szükség esetén az eljárások, illetve a szolgáltatások nyújtása során érvényesíti az Önkormányzat, illetve a szolgáltató intézmény annak érdekében, hogy a leghátrányosabb helyzetben levőket kompenzálja, esélyegyenlőségüket biztosítsa.

Az alábbi táblázat adatai azért üresek, mert Balatonalmádi Város Önkormányzata népkonyha szolgáltatást városunk nem nyújt.

3.6.2. Népkonyha	
Év	Népkonyhán kiosztott ételadagok száma (db)
2016	0
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0

3.7 Községi viszonyok, helyi közélet bemutatása

A (mély)szegénységben élők társadalmi kirekesztésének egyik leglényegesebb elme a közösségi részvétel lehetőségeinek hiánya, a közösségi szolgáltatások elérésének nehézségei. A közösségi kulturális élet településünkön színesnek mondható. Az év különböző évszakaiban változatos rendezvényeknek ad otthont a település.

a) közösségi élet színterei, fórumai;

Az önkormányzat gondot fordít arra, hogy az állampolgárokat, a városban levő „szellemi tőkét” bevonja Balatonalmádi társadalmi életébe, a programok előkészítésébe.

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2021)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
4	igen	23509	7

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A Pannónia Kulturális Központ és Könyvtár a város közösségi művelődésének és nyilvános könyvtári ellátásának a meghatározó intézménye. A programjait az intézmények és a lakossági igényekre és a civil szervezetek kezdeményezéseire tekintettel alakítja. Egyes feladatok ellátása során együttműködik a helyi, nem önkormányzati fenntartású intézményekkel, civil szervezetekkel, gazdasági társaságokkal, a történelmi egyházakkal, egyéb szervezetekkel. A civil szervezetek tevékenysége is szorosan kapcsolódik az intézmény tevékenységéhez, partneri együttműködésben valósulnak meg programok, helyi események. A közösségi feladatok megoldásában kiegészítik egymást.

A Pannónia Kulturális Központ és Könyvtár, a Vörösberényi Kultúrház, valamint a Leader Ház a Vörösberényi Kolostor és Kerényi Imre Kult-Magtár ad helyet a különböző szakköröknek, tanfolyamoknak, kluboknak és csoportoknak. Az intézmény egyes épületei különböző funkciókkal bírnak hol hagyományőrző tevékenységeknek helyet adó teret tartanak fenn (népzene, néptánc, néprajzi ismeretek átadása stb.) a civil szervezetek közreműködésével, hol kulturális, képzőművészeti és zenei rendezvény lebonyolítására, valamint ifjúsági és szakmai táborok megszervezésére biztosítanak teret. A kulturális intézményeinkben rendszeresen működő klubok és szakkörök mellett a város civil szervezetei, egyesületei és intézményei is évente több alkalommal tartanak összejövetelt. A megtartott rendezvények, előadások, koncertek az év teljes szakaszában kínálnak programokat, de természetesen a nagyobb tömegeket vonzó események főként a nyári hónapokra koncentrálnak.

Városunkban egyre nagyobb a civil szerveződéseknek, amelyek egy meghatározott célú közös állampolgári tevékenységeknek színtere, a helyi lakosság integrációját támogató közösségfejlesztő programok egyre nagyobb számban fordulnak elő.

A civil szervezetek aktívak, sokszínű tevékenységeikkel a város fejlődéséhez nagyban hozzájárulnak. Az Önkormányzat pályázati lehetőségek biztosításával, rendszeres tájékoztatással

és folyamatos párbeszéd fenntartásával segíti munkájukat. Balatonalmádi városban működő civil szervezetek a városi rendezvényeken részt vesznek, általuk szervezett szabadidős programjaik szervezésében tekintettel vannak az egészség megőrzésére, a szabadidő hasznos eltöltésére, hagyományok ápolására.

Balatonalmádi Sportközpont nyitott 8 órától sötétedésig az ingatlan területén található lánbteniszpályát, teqball asztalokat, kültéri ping-pong asztalokat, - edzési időn kívül – a műfüves pályát az almádi lakosok, diákok, családok és nyaralók szabadon használhatják. Lehetőség van térítés ellenében szervezett formában, csapatok, baráti társaságok részére elsősorban a műfüves pálya használata. A sportlétesítményt 10 utánpótláskorú és 2 felnőtt labdarúgó csapat is használja. A Sportközpont helyet ad óvodáskorú és általános iskolások sportnapjainak, gyermeknapnak, napközis jellegű sporttábornak, körzeti diákolimpiai mérkőzéseknek is.

A közszolgáltatások esetében folyamatos cél az ellátás minőségének további javítása, a szolgáltatási biztonság megteremtése, illetve fenntartása, az érintett szolgáltatások megfizethetősége, egyben a közszolgáltatások fenntartása.

Az állampolgárok életminősége az élhető mindennap alapfeltételit tartalmazza, ide tartoznak a fizikai környezettel kapcsolatos tényezők és az un. humánszolgáltatások a gyermekjóléti, a szociális egészségügyi ellátások, óvodák, közművelődési sport egyéb szabadidős tevékenységek. Alapvető cél az állampolgári elégedettség, a jó közérzet elérése, fenntartása.

Fontos a közösség egymás iránti felelősségtudatának, valamint a helyi identitás és a településhez való kötődés erősítése.

b) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások;

A közösségi együttélés zökkenőmentes, nem beszélhetünk etnikai konfliktusokról, nemzetiségek közötti problémákról. Az idetelepülőkkel a lakosság jellemzően befogadó.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai;

Balatonalmádi lakóira jellemző az adományozás, az önkéntes munka jelenléte. Vélhetően összefüggésben van ez azzal, hogy a közösségi, kapcsolati hálók fontos szerepet játszanak az adományozóvá és önkéntes segítővé válásban. A civil szervezetekhez, egyesületekhez, klubokhoz való tartozás erősíti az ilyen jellegű tevékenységeket. Az adományozás hasonló hatással van az egyházi kötődés, a karitatív tevékenység. Számos civil szervezet önkéntes munkájával és adományok közvetítésével enyhíti a hátrányos helyzetű családok mindennapjait. A szolidaritás és felelősség mind a magánemberekben, mind a városban működő gazdasági szervezetekben jelen van. Ez a jelenség karácsony közeledtével erősödik fel, december hónapban jóval magasabb az ajándékozás készítése. A Máltai Szeretetszolgálat balatonalmádi csoportja irodájuk, és raktárjuk a Vörösberényi Katolikus Plébániához tartozó régi iskola tantermében van. Itt fogadják és adják az adományokat csütörtökönként. Tekintettel a nagy mennyiségű adományra, jut belőle a környék településeire (Litér, Szentkirályszabadja, Berhida, Csajág, Papkeszi, Alsóórs, Zirc, Balatonfőkajár) is, Karitasz szervezeteknek és a városban táborozó gyerekek részére is. A RE-FORMÁLÓ Egyesület helyi önkéntes csoportja üzemelteti Vörösberényben, a Laposa Dániel utcában az Enni adok ételdobozt, amely egy 65x59x39 cm-es műanyag szekrény fém megerősítésekkel. A szekrény vízálló és UV védett anyagból készült. A dobozba alkohol és nyers hús kivételével bármilyen főtt étel, tartós élelmiszer, sütemény, konzerv, házi lekvár, befőtt, savanyúság, tészta, csokoládé, tartós tej, zöldség, gyümölcs, pékáru, üdítő elhelyezhető. A doboz folyamatos, napi többszöri felügyeletét, étellel való feltöltését, takarítását egy önkéntes csapat végzi. Diákoknak az érettségihez szükséges 50 óra közösségi munka is teljesíthető az egyesületnél. Óvodák, iskolák havi rendszerességgel "örökbe fogadhatják a dobozt" feltölthetik otthonról hozott élelmiszerrel. Rászoruló nemcsak hajléktalan,

segélyre szoruló ember lehet, hanem kisnyugdíjas, gyermekét egyedül nevelő szülő, alacsony jövedelmű család, átmenetileg munkaképtelen vagy állását elvesztő ember. A vörösberényi városrészben kihelyezett ételdoboz nagy népszerűségnek örvend a rászorulóknak körében, ugyanakkor az egyesület másik célja az ételkészítés pazarlás csökkentése, az emberekben a szemléletváltás elültetése. Balatonalmádi Nagycsaládosok Egyesülete a gyermekek nevelő családoknak ruhaneművel, tartós élelmiszerekkel. Magyar Vöröskereszt Veszprém Megyei Szervezetének Vörösberényi tagszervezete működésének megkezdése óta minden évben egy vacsorával megvendégeli Idősek Napján a vörösberényi városrészen élő 70 év feletti idős embereket kellemes délután szervezve a közös emlékek felidézése mellett.

- d) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei;

A nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. tv. (a továbbiakban: Njtv.) 1. § (1) bekezdés alapján nemzetiség minden olyan - Magyarország területén legalább egy évszázada honos - népcsoport, amely az állam lakossága körében számszerű kisebbségben van, a lakosság többi részétől saját nyelve, kultúrája és hagyományai különböztetik meg, egyben olyan összetartozástudatról tesz bizonyosságot, amely mindezek megőrzésére, történelmileg kialakult közösségeik érdekeinek kifejezésére és védelmére irányul. Az Njtv. 1. § (2) bekezdés értelmében „A nemzetiségi jogok és kötelezettségek vonatkozásában az (1) bekezdés szerinti nemzetiséghez tartozik az a Magyarországon lakóhellyel rendelkező személy, aki magát valamely nemzetiséghez tartozónak tekinti és ezen, nemzetiséghez tartozását az e törvényben meghatározott esetekben és módon kinyilvánítja.

Balatonalmádi esetében nem releváns.

- e) helyi lakossági önszerveződések.

A közösségi szerveződések szintje viszonylag magas a városban. Aktív és sokszínű civil élet jellemzi a települést. Ezek az egyesületek, önszerveződések fontos szerepet töltenek be a helyi identitás kialakításában, ápolásában és a generációk közötti kapcsolat elmélyítésében. Helyi identitást erősítő kulturális programokkal a településhez való kötődés erősíthető. Ennek célja, hogy erősítse a helyi közösséget, a már meglévő cselekvő maghoz újabb embereket vonjon be és minél nagyobb számú a településért és a közösségért tenni képes és tenni akaró csoport alakuljon.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Balatonalmádi esetében nem releváns.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Mélyszegénységben élők nehezen jutnak hozzá azokhoz a lehetőségekhez, amely az életkörülményeiket javítani tudna	tájékoztatási csatornák bővítése
Nem minden munkanélküli regisztráltatja magát a Veszprém Vármegyei Kormányhivatal Balatonalmádi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályánál	Nem regisztrált munkanélküliek felkutatása, információk eljuttatása

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

A gyermekek helyzetét, jogait illetően számos nemzetközi egyezmény tartalmaz lényeges megállapításokat, melyek iránymutatásként szolgálnak a hazai jogalkotás számára. Ezek közül talán a legfontosabb az 1989-ben született a Gyermek jogairól szóló New York-i Egyezmény, melyet Magyarország 1990-ben írt alá, majd az 1991. évi LXIV. törvénnyel hirdetett ki. Ennek részes tagállamai, felismervén a gyermekek speciális helyzetét és szükségleteit, számos gyermekjogi kérdésben megállapodást kötnek. Az Egyezmény kimondja például, hogy részes tagállamai tiszteletben tartják és biztosítják a joghatóságuk alá tartozó gyermekek számára az Egyezményben lefektetett jogokat minden megkülönböztetés, nevezetesen a gyermeknek vagy szüleinek vagy törvényes képviselőjének faja, színe, neme, nyelve, vallása, politikai vagy más véleménye, nemzeti, nemzetiségi vagy társadalmi származása, vagyoni helyzete, cselekvőképtelensége, születési vagy egyéb helyzete szerinti különbségtétel nélkül. A hazai jogszabályok az Egyezménnyel összhangban készültek. Legmagasabb szinten az Alaptörvény fekteti le, hogy Magyarország külön intézkedésekkel védi a gyermekeket (Alaptörvény, XV. cikk (5) bekezdés), illetve, hogy minden gyermeknek joga van a megfelelő testi, szellemi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges védelemhez és gondoskodáshoz (Alaptörvény, XVI. cikk (1) bekezdés). Törvényi szinten a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.), valamint a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény is biztosít külön jogokat a kiskorúak számára.

Az alábbiakban a gyermekek főbb demográfiai mutatóit ismertetjük röviden.

A következő táblázat (2021) a kiskorúak számát és arányát mutatja meg az állandó népességen belül nemek és korcsoportok szerint. A 0-2 év közötti gyermekek mindössze 2,25%-át teszik ki az állandó népességnek, a 14 év alattiak összesen 13,99%-át, a 15-17 éves népesség aránya pedig 3% az állandó népességen belül. Nemek szerint a 17 év alatti népességben a fiúk kicsivel nagyobb arányban jelennek meg.

4.1. számú táblázat - Gyermekkorú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	4 970	5 250	10220	48,63%	51,37%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			230	2,25%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	743	687	1430	7,27%	6,72%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	159	147	306	1,56%	1,44%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Demográfiai trendekre az öregségi indexből következtethetünk (ld.3. számú melléklet). A táblázat adataiból megállapítható, hogy Balatonalmádi lakossága elöregedőben van. Sajnos az index nemcsak 100% felett áll, hanem exponenciálisan nő is.

A születések és a termékenység alakulása határozza meg hosszabb távon a népességszám változását. Az újszülött nemzedékek létszáma, illetve ennek változása alakítja, formálja a népesség körösszetételét, befolyásolja a fiatal, közép- és időskorú népesség egymáshoz viszonyított arányát. Kifejezi a népesség reprodukciós viszonyait és ezáltal jelzi a népesség létszámának hosszabb távú alakulását, a változások irányát és mértékét. A magyar termékenységet hosszú idő óta az egyszerű reprodukciós szint és a népesség lélekszámának tartós csökkenése jellemzi. Megfelelő adatok hiányában a demográfiai trendeket illetően lehetőség további elemzésre.

- a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete;

A gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység.

A gyermekek védelmét pénzübeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint a Gyvt-ben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják. A gyermekvédelmi törvény kimondja, hogy a gyermekek védelme során az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartani.

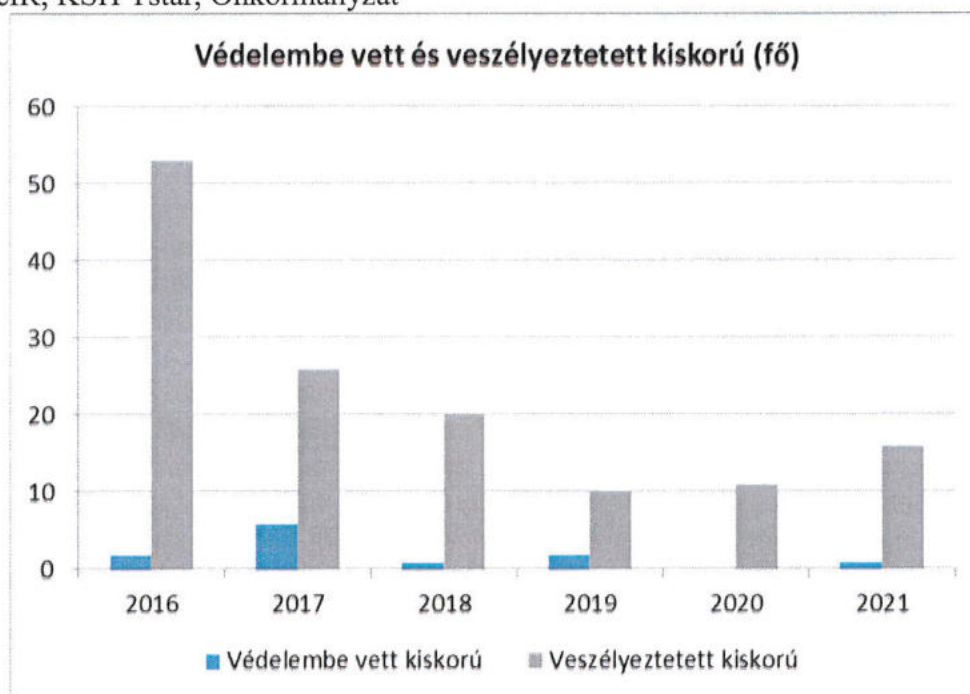
A **veszélyeztetettség** fogalmát a Gyermekvédelmi Törvény 5. § n) pontja tisztázza. E szerint a veszélyeztetettség olyan - a gyermek vagy más személy által tanúsított - magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza.

A **védelembe vétel** a gyermekvédelmi gondoskodás körébe tartozó hatósági intézkedés. A kialakult veszélyeztetettség megszüntetés érdekében a gyermekek védelembe vétele járási hivatali hatáskör. Ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevételevel megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, a gyámhatóság a gyermeket védelembe veszi. (Gyvt. 15. § (4) bekezdés b) pont és 68. § (1) bekezdés).

A védelembe vétel még mindig leggyakoribb okai: a gyermekek gondozásának, nevelésének elhanyagolása, az iskolai igazolatlan mulasztások, gyermekkorúak, fiatalok, által elkövetett, illetve szabálysértések, bűncselekmények.

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2016	2	53
2017	6	26
2018	1	20
2019	2	10
2020	0	11
2021	1	16

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzat

A hátrányos helyzetű gyermek: a Gyvt. 67/A. § (1) bekezdése alapján az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

- a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony iskolai végzettsége (ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családbafogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik),
- a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családbafogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor az Szt. 33. §-a szerinti aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy,

c) a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált településfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéséhez szükséges feltételek).

A halmozottan hátrányos helyzetű gyermek:

- a) az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében a fentebb meghatározott három körülmény közül legalább kettő fennáll,
- b) a nevelésbe vett gyermek,
- c) az utógondozói ellátásban részesülő és tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt.

Balatonalmádi városban 2022. december 31. napján 0 fő hátrányos helyzetű gyermek volt, gyámhivatal 1 főre tekintettel állapította meg a halmozottan hátrányos helyzetet, így 1 fő halmozottan hátrányos helyzetű gyermek volt a nyilvántartásban.

A fogyatékkal élő gyermekek számát illetően nincs pontos adatunk.

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők valamint

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult

- a) a Gyvt. 21/B. §-ban meghatározott ingyenes vagy kedvezményes intézményi gyermekétkeztetésnek és - ha megfelel a 21/C. §-ban foglalt feltételeknek - a szünidei gyermekétkeztetésnek,
- b) a Gyvt. 20/A. §-ban meghatározott pénzbeli támogatásnak,
- c) az e törvényben és más jogszabályban meghatározott egyéb kedvezményeknek az igénybevételére.

A Gyvt. 19 § (2) bekezdése alapján a gyámhatóság megállapítja a gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát, amennyiben a gyermeket gondozó családban az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg

- a) a szociális vetítési alap összegének a 180%-át, ha
    - aa) a gyermeket egyedülálló szülő vagy más törvényes képviselő gondozza,
    - ab) a gyermek tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos, vagy
    - ac) a nagykorúvá vált gyermek megfelel a 20. § (2) bekezdésében foglalt feltételeknek;
- a szociális vetítési alap összegének 165%-át az a) pont alá nem tartozó esetben, feltéve, hogy a vagyoni helyzet vizsgálata során az egy főre jutó vagyon értéke nem haladja meg külön-külön vagy együttesen a Gyvt. 19. § (7) bekezdésben meghatározott értéket.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot főszabály szerint egy év időtartamra állapítják meg.

A települési önkormányzat jegyzője annak a gyermeknek, fiatal felnőttnek, akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság

- a) a tárgyév augusztus 1-jén fennáll, a tárgyév augusztus hónapjára tekintettel,
  - b) a tárgyév november 1-jén fennáll, a tárgyév november hónapjára tekintettel
- alapösszegű **pénzbeli támogatást** folyósít feltéve, hogy a gyermek a) és b) pont szerinti időpontban a gyámhatóság határozata alapján nem minősül a Gyvt. 67/A §-ban foglaltak szerint hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetűnek. Az alapösszegű pénzbeli támogatás összege: 6.000,- Ft.

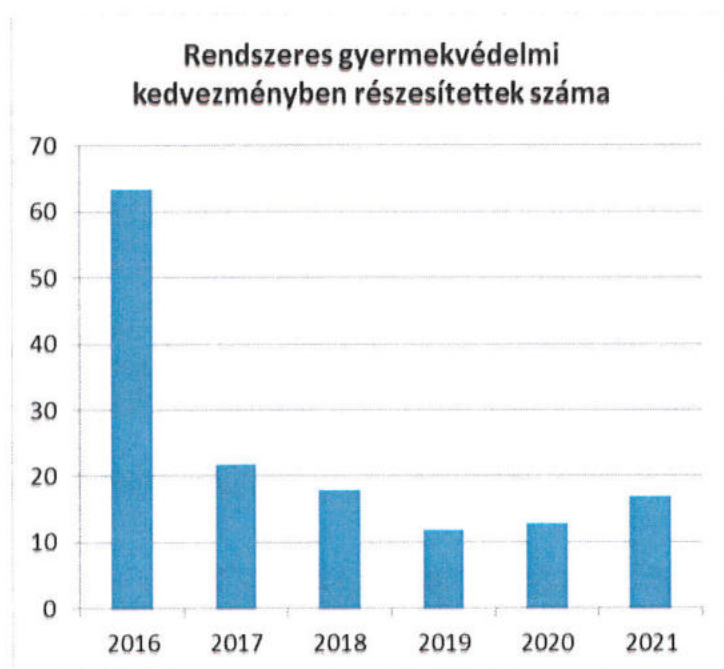
A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek után a gyermek családbafogadó gyámjául kirendelt hozzátartozó **kiegészítő pénzbeli ellátásra** jogosult, ha

- a) a gyermek tartására köteles, és
- b) nyugellátásban, korhatár előtti ellátásban, szolgálati járandóságban, táncművészeti életjáradékban, átmeneti bányászjáradékban, megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban, időskorúak járadékában vagy olyan ellátásban részesül, amely a nyugdíjszerű rendszeres szociális ellátások emeléséről szóló jogszabály hatálya alá tartozik.

2022. évben kiegészítő pénzbeli ellátásban részesülő nem volt.

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2016	64
2017	22
2018	18
2019	12
2020	13
2021	17

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

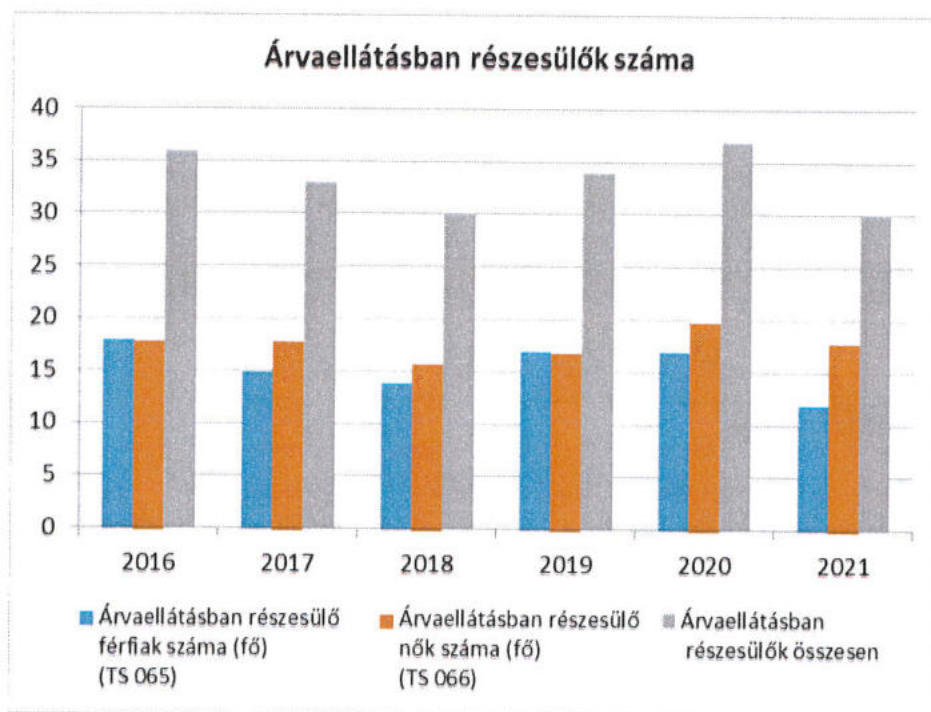
- c) a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete;

Az árvaellátás az elhunyt nyugdíjas, illetve nyugdíjban nem részesülő, de nyugdíjjogosultságot szerzett elhunyt személy gyermekének, örökbe fogadott gyermekének, meghatározott feltételek esetén nevelt gyermekének, testvérének, unokájának járó ellátás, melynek szabályait az 1997. évi

LXXXI. törvény (a továbbiakban: Tny.) határozza meg. Az árvaellátás alapvetően a gyermek 16. életévének betöltéséig jár, kivéve, ha nappali rendszerű oktatásban vesz részt a gyermek, ebben az esetben legfeljebb 25. életévének betöltéséig jár. (Tny. 55. §) Az árvaellátás összege gyermekenként annak a nyugdíjnak a harminc százaléka, ami az elhunytat öregségi nyugdíjként halála időpontjában megillette, vagy megillette volna. A nyugdíj hatvan százaléka jár árvaellátásként annak a gyermeknek, akinek mindkét szülője elhunyt, illetve akinek életben lévő szülője megváltozott munkaképességű. (Tny. 56. § (1) és (2) bek.)

4.1.3. számú táblázat - Árvaellátás			
Év	Árvaellátásban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaellátásban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaellátásban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2016	18	18	36
2017	15	18	33
2018	14	16	30
2019	17	17	34
2020	17	20	37
2021	12	18	30

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Balatonalmádi Város Önkormányzata Képviselő-testületének a települési támogatásként nyújtott szociális ellátásokról szóló 1/2023. (I. 26.) önkormányzati rendelete szabályozza a rendkívüli települési támogatás, természetbeni ellátásként az étkezési térítési díjának kifizetéséhez nyújtott

támogatás, eseti pénzbeli ellátásként születési támogatás, és az életkezdési kiegészítő támogatás feltételeit. A rendelet 2023. február 1. napján lépett hatályba. A Balatonalmádi Város Önkormányzat Képviselő-testülete - hatáskörében eljárva - a Polgármesterre ruházta át a rendeletében szabályozott döntési hatásköreit. 2023. évben a szociális vetítési alap összege: 28.500,- Ft.

A fent említett önkormányzati rendeletben szabályozott ellátások jogosultsági feltételeit külön-külön részleteztük.

A pénzbeli és természetbeni ellátások a helyi rendelet alapján:

1. Rendkívüli települési támogatás
2. Étkezési térítési díjának kifizetéséhez nyújtott támogatás
3. Születési támogatás
4. Életkezdési kiegészítő támogatás

1. Rendkívüli települési támogatás

Rendkívüli települési támogatásban részesíthető az a személy, aki önmaga, illetve családja létfenntartásáról más módon nem tud gondoskodni, veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, vagy az alkalmanként jelentkező többletkiadások vagy a gyermek hátrányos helyzete miatt anyagi segítségre szorul. E támogatásban részesíthető az a személy, akinek családjában az egy főre jutó havi jövedelem a szociális vetítési alap összegének 375%-át egyedül élő, továbbá tartós beteg vagy fogyatékos, illetve gyermekét egyedül nevelő szülő esetén 400%-át nem haladja meg.

2. Étkezési térítési díj kifizetéséhez nyújtott támogatás

Étkezési térítési díjának kifizetéséhez nyújtott támogatásra természetbeni ellátásként jogosult az adott nevelési év, vagy tanév időtartamára, a bölcsődei ellátásban, óvodai nevelésben részesülő, vagy általános és középiskolai nevelésben, oktatásban (továbbiakban együtt: intézmény) a nappali oktatás munkarendje szerint tanulmányokat folytató balatonalmádi lakóhelyű gyermek, fiatal felnőtt, ha:

- a) az öt gondozó családban az egy főre jutó jövedelem nem haladja meg a szociális vetítési alap összegének 450%-át, és
- b) nem jogosult 100%-os normatív étkezési kedvezményre.

A támogatás havi összege a ténylegesen igénybe vett étkezések után fizetendő térítési díj 50%-a.

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Étkezési térítési díj kifizetéséhez nyújtott támogatás	20	13	15	8	12	7	5

Forrás: Önkormányzati adatgyűjtés

3. Születési támogatás

Eseti pénzbeli ellátásként születési támogatásra jogosult a gyermeket saját háztartásában nevelő szülő/törvényes képviselő, amennyiben:

- a) legalább egyik szülő/törvényes képviselő – a gyermek születésekor, és a gyermek születését közvetlenül megelőző 1 évben – megszakítás nélkül Balatonalmádi lakóhellyel rendelkezik, és
- b) a gyermeket nevelő családban az egy főre jutó jövedelem nem haladja meg a szociális vetítési alap összegének 700%-át, valamint
- c) a gyermeket nevelő szülő(k)/törvényes képviselő(k) más önkormányzattól ezen a jogcímen támogatásban nem részesült.

A támogatás összege gyermekenként: 60.000,- Ft.

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Születési támogatás	45	41	34	30	25	24	17

Forrás: Önkormányzati adatgyűjtés

4. Életkezési kiegészítő támogatás

Eseti pénzbeli ellátásként életkezési kiegészítő támogatásra jogosult az a balatonalmádi lakóhelyű gyermek, akinek:

- egyik szülője, törvényes képviselő – a gyermek születésekor, és a gyermek születését közvetlenül megelőző egy évben – megszakítás nélkül Balatonalmádi lakóhellyel rendelkezik, és
- érintett gyermek nevére Start- számlát nyitottak, továbbá
- családjában az egy főre jutó jövedelem nem haladja meg a szociális vetítési alap összegének 700%-át, valamint
- a gyermeket nevelő szülő(k)/törvényes képviselő(k) más önkormányzattól ezen a jogcímen támogatásban nem részesült.

A támogatás összege gyermekenként: 30.000,- Ft.

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Életkezési kiegészítő támogatás	11	22	22	18	18	12	10

Forrás: Önkormányzati adatgyűjtés

Az ellátások célja: a családok szociális helyzetének megerősítése, a gyermekek szociális biztonságának növelése.

d) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői

A gyermekek és a tanulók számára az óvodai nevelési napokon, valamint az iskolai tanítási napokon az óvodában és a nem bentlakásos nevelési-oktatási intézményben a déli meleg főétkezést, valamint tízórai és uzsonna formájában két kísétkezést kell biztosítani. A gyermekek egészséges fejlődésének alapfeltétele az egészséges étkezés. A mélyszegénységben élő gyermekek közül otthon sokan nem jutnak megfelelő mennyiségű egészséges táplálékhoz. Ezért nagy jelentőségű az önkormányzat által szervezett intézményekben történő közétkeztetés. A fenntartó az óvodában a saját konyháján keresztül, az általános iskolákban a BAKONYGASZT Zrt. által nyújtott szolgáltatással biztosította, és biztosítja jelenleg is az étkeztetést.

Az ingyenes és kedvezményes gyermekétkeztetésre vonatkozó szabályokat a gyermekvédelmi törvény határozza meg az alábbiak szerint:

A Gyvt. 21/B § (1) bekezdése szerint az intézményei gyermekétkeztetést ingyenesen kell biztosítani

- a bölcsődében, mini bölcsődében nyújtott bölcsődei ellátásban vagy óvodai nevelésben részesülő gyermek számára, ha
- aa) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül,
- ab) tartósan beteg vagy fogyatékos, vagy olyan családban él, amelyben tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelnek,
- ac) olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek,

ad) olyan családban él, amelyben a szülő nyilatkozata alapján az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval és társadalombiztosítási járulékkal csökkentett összegének 130%-át vagy

ae) nevelésbe vették;

b) az 1–8. évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha

ba) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, vagy

bb) nevelésbe vették;

c) azon a) és b) pont szerinti életkorú, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek számára, akit fogyatékos gyermekek számára nappali ellátást nyújtó, az Szt. hatálya alá tartozó fogyatékosok nappali intézményében helyeztek el;

d) az 1–8. évfolyamon felül nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha

da) nevelésbe vették, vagy

db) utógondozói ellátásban részesül.

A Gyvt. 21/B. § (2) bekezdése szerint az intézményi gyermekétkeztetést az intézményi térítési díj 50%-os normatív kedvezményével kell biztosítani

a) az 1–8. évfolyamon felül nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül;

b) az 1–8. és az azon felüli évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek, feltéve, hogy az (1) bekezdés b) pont ba) alpontja alapján a tanuló nem részesül ingyenes intézményi gyermekétkeztetésben;

c) az (1) bekezdés a), b) és d) pontja szerinti életkorú, tartósan beteg vagy fogyatékos gyermek számára, feltéve, hogy az (1) bekezdés alapján a gyermek nem részesül ingyenes intézményi gyermekétkeztetésben.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete;

A magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek számáról nem áll rendelkezésünkre adat.

f) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői.

A külföldről visszatért, magyar állampolgársággal rendelkező vagy nem rendelkező, hátrányos helyzetű családban élő gyermekek jellemzőiről nem áll rendelkezésre adat.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

A településen szegregált. telepszerű lakókörnyezet nem található.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékossgal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

A védőnő feladatait a területi védőnői ellátásról szóló 49/2004. (V. 21.) EszCsM rendelet 3. §-a szabályozza. Ez alapján a területi védőnő gondozási tevékenységet szervez azon családok körében, ahol várandós és gyermekágyas anya, 0-7 éves korú gyermek, illetve 7-18 éves korú iskolába nem járó gyermek él. Ennek keretében családlátogatást végez, tanácsadást nyújt önállóan és szakorvossal együttműködve.

A védőnő által ellátandó feladatok:

- Nővédelem, ezen belül:

- családtervezéssel kapcsolatos tanácsadás,

- az anyaságra való felkészítés segítése,

- a lakossági célzott szűrővizsgálatok szervezésében részvétel;

- Várandós anyák gondozása a külön jogszabályban foglaltak szerint;
- Gyermekágyas anya gondozása: gyermekágyas időszakban segítségnyújtás és tanácsadás az egészségi állapottal, az életmóddal, szoptatással, valamint a családtervezéssel kapcsolatban;
- Újszülött kortól a tanulói jogviszony megkezdéséig a gyermekek gondozása, ennek során:
  - a törvényes képviselővel előzetesen egyeztetett gondozási terv alapján a családlátogatás, védőnői tanácsadás keretében folyamatos, célzott és szükséglet szerinti gondozás végzése, továbbá a harmonikus szülő-gyermek kapcsolat kialakulásának, a gyermek nevelésének és szocializációjának segítése, valamint a gyermek fejlődéséhez igazodóan az egészséges életmódhoz szükséges ismeretek nyújtása,
  - az újszülöttek, koraszülöttek, a kis súllyal születettek, valamint az egészségi és környezeti ok miatt veszélyeztetett csecsemők és gyermekek pszichoszomatikus fejlődésének fokozott figyelemmel kísérése és segítése,
  - a szoptatás és az anyatejes táplálás fokozott figyelemmel kísérése, az anyatejjel való táplálás ösztönzése különösen az első 6 hónapban, az anya tanítása a szoptatás helyes technikájára, a tejelválasztás fenntartásának és fokozásának módjaira, fokozott figyelemmel minden korcsoportban az életkornak, egészségi állapotnak és fejlettségi szintnek megfelelő táplálásra és táplálási nehézségekre,
  - a szűrővizsgálatok elvégzése a módszertani ajánlások alapján és az észlelt eltérésekről a házi gyermekorvos, illetve a háziorvos írásban történő értesítése,
  - a gyermek fejlődését veszélyeztető tényező észlelésekor a háziorvos, illetve a gyermekjóléti szolgálat haladéktalan értesítése mellett a veszélyeztetett gyermek és családjának fokozott gondozásba vétele,
  - a család felkészítése a beteg csecsemő és gyermek otthoni ápolására,
  - az egészségügyi ok miatt fokozott gondozást igénylő, a krónikus beteg, a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló tv szerinti fogyatékossgal élő, valamint a magatartási zavarokkal küzdő gyermek és családja életviteléhez segítségnyújtás és tanácsadás együttműködve a háziorvossal és szükség esetén más illetékes szakemberekkel,
  - a családok tájékoztatása az életkorhoz kötött védőoltások fontosságáról, a védőoltások szervezése, nyilvántartása, jelentése a külön jogszabályban, módszertani levélben foglaltak szerint.
- Az óvodában, általános iskolában és a középiskolában a védőnői feladatok ellátása;
- Az oktatási intézményekbe nem járó, otthon gondozott tanköteles korú gyermek gondozása;
- Család gondozás keretében:
  - a gondozott családban előforduló egészségi, mentális és környezeti veszélyeztetettség megelőzése, felismerése érdekében segítségnyújtás a helyes életvitelhez, a harmonikus, szerető családi környezet kialakításához,
  - kívüli családlátogatás végzése az iskolavédőnő írásbeli jelzése alapján,
  - a gyermekjóléti szolgálat és a háziorvos értesítése, illetve hatósági eljárás kezdeményezése a gyermek bántalmazása, súlyos elhanyagolása, a gyermek önmaga által előidézett súlyos veszélyeztető magatartása vagy egyéb súlyos veszélyeztető ok fennállása esetén,
  - figyelfelhívás a népegészségügyi szűrővizsgálaton történő megjelenés fontosságára, továbbá tájékoztatás az önkéntesen igénybe vehető ajánlott szűrővizsgálatokról,
  - tájékoztatás az állami, civil karitatív családtámogatási formákról és lehetőségekről,
  - tájékoztatás a gyermek jogairól, az egészségügyi ellátáshoz való jogairól és a törvényes képviselő az irányú feladatairól, kötelezettségeiről,
  - a gyermekvédelemmel kapcsolatos tevékenységéről évente írásos tájékoztató készítése az illetékes gyermekjóléti szolgálat számára,
  - részvétel a család- és gyermekjóléti szolgálat éves szakmai tanácskozásán, esetmegbeszélésein, esetkonferenciáin,
  - szükség esetén, felkérésre
  - illetékességi körén kívüli körzetben
  - eseti gondnokság ellátása;

- Az egyéni és közösségi egészségfejlesztési, egészségvédelmi programok tervezésében, szervezésében és megvalósításában való részvétel.

Balatonalmádiban két védőnői körzet van, az I. sz. körzet székhelye a Balatonalmádi Egészségházban, a II. sz. körzeté Balatonalmádi, az Ady E. u. 2. sz. alatt van és 1 iskolavédőnő.

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2016	3	235	117,5
2017	3	256	128,00
2018	3	372	186,00
2019	3	429	214,5
2020	3	356	118,67
2021	3	307	153,5

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

- b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

Balatonalmádiban két házi gyermekorvosi praxis van, egyik székhelye az Egészségházban van, a másik székhelye: Ady Endre u. 2. szám alatt. A gyermekorvosi rendelők közösségi közlekedéssel könnyen elérhetőek.

A településen gyermekorvos, illetve felnőtt háziorvos által ellátott gyermekekről adattal nem rendelkezőnk.

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás					
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett házi orvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett házi orvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2016	0	4	2	n.a.	n.a.
2017	0	4	2	n.a.	n.a.
2018	0	4	2	n.a.	n.a.
2019	0	4	2	n.a.	n.a.
2020	0	4	2	n.a.	n.a.
2021	0	4	2	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

- c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

A gyermekek speciális ellátást igényei terén a Veszprém Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Balatonalmádi Tagintézménye fontos szerepet játszik. A Szakszolgálat Balatonalmádiban rendelkezik telephellyel és gyógypedagógusok és pszichológus szakemberek révén biztosít fejlesztő foglalkozásokat, terápiákat, a gyermekek számára a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény alapján (pl. korai fejlesztés, nevelési tanácsadás, logopédiai ellátás, óvoda és iskolapszichológus).

Az Almádi Magocskák Óvoda és Bölcsődébe járó óvodás korú gyermekek gyógypedagógiai fejlesztésének szakmai hátterét a Veszprém Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Balatonalmádi Tagintézménye biztosítja. Gyógypedagógusok, logopédusok, pszichológusok segítenek az iskolaköteles korú gyermekeknek az év eleji felméréseken, vizsgálatokon meghatározottak alapján. A gyógypedagógiai fejlesztésre szorulóak száma nagyon magas, de az ellátotti létszám alacsony, a törvényi keretekben meghatározott heti 2 órát sem tudja biztosítani a Szakszolgálat. A logopédiai szűrésen minden gyermeknek kötelező részt venni, a gyógypedagógiai szűrés a szülő beegyezésével történik.

Nevelési év	Gyermek létszám minden év májusában	Tanköteles gyermek száma	Óvodába maradó gyermek száma	SNI gyermek száma	BTMN gyermek száma	Gyógypedagógiai fejlesztésre járó gyermekek száma	Logopédiai fejlesztésre járó gyermekek száma
2018/2019	249	108	46	7	40	44	32
2019/2020	253	107	27	9	51	39	43
2020/2021	251	94	29	6	49	40	41
2021/2022	266	97	32	6	58	65	48
2022/2023	242	108	28	6	20	39	42

- d) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások;

A Balatonalmádi Szociális Társulás által fenntartott intézmény a Gondos Panni Család-és Gyermekjóléti Központ és Szociális Szolgálat látja el gyermekjóléti szolgáltatást. 2016 január 1 óta működik az intézménybe integráltan a család- és gyermekjóléti központ, mint önálló szakmai egység. A Központ Balatonalmádi járás egész területén látja el, a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény szerint. Balatonalmádi Város Önkormányzata az önálló helyettes szülői feladat ellátását átadta a Társulási Megállapodás alapján, a Balatonalmádi Szociális Társulásnak. A Társulás a feladatellátást 2021. évben, az általa fenntartott Balatonalmádi Család- Gyermekjóléti Központ és Szociális Szolgálat közreműködésével biztosította. 2022. január 1 napjától helyettes szülői ellátás - nem hálózat keretében nyújtott helyettes szülői ellátást, mint a Gondos Panni Család- és Gyermekjóléti Központ és Szociális Központ engedélyes nyújtja. Az engedélyezett férőhelyek száma: 3 fő. Speciális szolgáltatások, mint Biztos Kezdet Gyerekház vagy Tanoda városunkban nem működnek, tekintettel arra, hogy a város állandó népességének életszínvonala alapján ezek

működtetése jelenleg nem indokolt. A gyermekszegénység jelensége városunkban igen kis mértékben fordul elő, így állandó kompenzációs szolgáltatásokra nincs szükség. Néhány esetben találkozunk olyan nehéz élethelyzettel, mely segítségnyújtást, esetleges beavatkozást igényel, ezeket a helyzeteket a helyi intézmények, civil szervezetek megfelelő módon, szükség esetén összefogással kezelik.

e) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás;

A bölcsődei ellátás, mint szolgáltatás funkciója már nemcsak a szülők munkavégzésének támogatása, hanem a gyermekek egészséges fejlődésének segítése, jóllétének biztosítása, a szocializáció, a közösségi létre való felkészítés, az esélykiegyenlítés, és esetenként a környezeti kockázati tényezők felismerése és kezelése is.

2022. május 27 napjától Balatonalmádiban a Bajcsy-Zs. út 29-31. szám alatti telephelyen 66 fő férőhellyel bölcsődei ellátás Almádi Magocskák Óvoda és Bölcsőde intézményi keretei között működik. 2022. december 31. napján a bölcsődei ellátásba részesülő száma 49 fő.

A településen bölcsődei ellátás még két bölcsődei ellátás van. Gyermekvédelmi Szolgálat Bölcsődék fenntartásában a Fülemüle Bölcsőde 14 férőhellyel. Palánta Hagyományörző és Természetvédelmi Egyesület fenntartásában 8 férőhellyel családi bölcsőde.

4.3.3. a.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2016	0	0
2017	0	0
2018	0	0
2019	0	0
2020	0	0.
2021	0	0

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.3.3. b.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2016	0	0	0	0	0	0	0	0
2017	0	0	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

f) gyermekvédelem;

A gyermekek fiatal korukból eredendően sérülékenyebbek, ezért a jogrendszer számos eszközzel gondoskodik fejlődésük és jólétük megfelelő kereteiről. Magyarország Alaptörvénye kimondja, hogy minden gyermeknek joga van a megfelelő testi, szellemi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges védelemhez és gondoskodáshoz. Ideális esetben a gyermekek ezt saját, vér szerinti családjukban kapják meg. A gyermekvédelemben az állam, civil szervezetek és egyházak is részt vállalnak, és kiemelten fontos szerepük van az oktatási és egészségügyi intézményeknek.

A gyermekvédelem alapvető törvényi kereteit Gyvt. határozza meg. Az eszközök között hatósági eljárások és szolgáltatások is helyet kapnak. A gyermekvédelem célja, hogy a gyermek megfelelő fizikai, szociális és pszichológiai környezetben nőjön fel, és ehhez a célhoz a jogszabályok különféle intézkedéseket, szolgáltatásokat, hatóságokat rendelnek. Mivel a gyermekek alapvetően a saját, vér szerinti családjukban nevelkedve fejlődnek legjobban, lehetőség szerint mindig törekedni kell, a családban való megtartásukra. Ha erre valami miatt nincs lehetőség, vagy a gyermeket saját érdekei védelmében ki kell onnan emelni, akkor a mihamarabbi visszahelyezés vagy egy másik családban való elhelyezés az intézkedés célja.

A gyermekek tekintetében a jelzőrendszer megfelelő működése kiemelkedően fontos, mivel a gyermekek nem vagy csak részben tudják önállóan jelezni a problémát. A Gyvt. 17. § (1) bekezdés alapján értelmében gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatot látnak el – a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése és megszüntetése érdekében – a törvényben meghatározott alaptevékenység keretében az

- az egészségügyi szolgáltatást nyújtók, így különösen a védőnői szolgálat, a házi orvos, a házi gyermekorvos,
- a személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatók,
- a köznevelési intézmények és a szakképző intézmények,
- a rendőrség,
- az ügyészség,
- a bíróság,
- a pártfogó felügyelői szolgálat,
- az áldozatsegítés és a kárenyhítés feladatait ellátó szervezetek,
- a menekülteket befogadó állomás, a menekültek átmeneti szállása,
- az egyesületek, az alapítványok és az egyházi jogi személyek,
- a foglalkoztatás-felügyeleti hatóság,
- a javítóintézet,
- a gyermekjogi képviselő,
- a gyermekvédelmi és gyámügyi feladatkörében eljáró fővárosi és megyei kormányhivatal,
- az állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv,
- a települési önkormányzat jegyzője,
- a büntetés-végrehajtási intézet,
- a büntetés-végrehajtási pártfogó felügyelők.
- jelzéssel és kezdeményezéssel bármely állampolgár és a gyermekek érdekeit képviselő társadalmi szervezet is élhet.

g) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások;

Gondos Panni Család- és Gyermekjóléti Központ és Szolgálat gyermekvédelmi jelzőrendszeri készenléti szolgálatot az év minden napján, hétvégén és ünnepnapokon is elérhető **készenléti**

telefon biztosításával oldja meg az intézmény, melynek ügyeletét az intézményvezető és az intézményvezető helyettes, mint *krízisintervenciós* beavatkozásra is kiképzett segítők, valamint a központ munkatársa adták heti váltásban. A telefon promotálása folyamatos volt, arról a lakosság, valamint az intézmények, illetve a települési önkormányzatok hivatalai számára tájékoztatást küldtek, illetve tartottak, valamint a helyi folyóiratokon keresztül hírül adták működését.

Krízishelyzetben lévő részére a Szoc. rendelet meghatározott feltételek esetén rendkívüli települési támogatás formájában adható. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény folytán az ingyenes gyermekétkeztetés, valamint a szünidei gyermekétkeztetés biztosított.

h) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés;

Egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés a helyi lehetőségekhez mérten biztosított. A település köznevelési intézményeiben figyelmet fordítanak a gyermekek egészséges fejlődésére. A településen az iskolák épületében tornaterem, az óvodában tornaszoba található, ahol tornaórák megtarthatóak. Ezen kívül a településen játszótér is rendelkezésre áll.

i) gyermekétkeztetés (intézményi, hétféi, szünidei);

A fenntartó az óvodában a saját konyháján keresztül, az általános iskolákban a BAKONYGASZT Zrt. által nyújtott szolgáltatással biztosította, és biztosítja jelenleg is az étkeztetést. Hétféi étkeztetésre nincs lehetőség, a szünidei étkeztetés biztosított.

j) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok;

Városunkban gyakorlatilag minden gyermekeknek szóló program lehetővé teszi az eltérő kultúrájú vagy családi háttérű gyermekek közti kapcsolatok kialakulását, az intézményi, városi rendezvények abban a szemléletben kerülnek megszervezésre, hogy minden gyermek számára igényes szabadidős programot biztosítson származástól, anyagi helyzetétől, családi körülményektől függetlenül. Ezek a fentebb már említett rendezvények minden esetben az eltérő helyzetű gyermekek integrált módon történő szórakoztatását valósítják meg, s ezzel lehetővé teszik a csoportközi kontaktusok kialakulását, eltérő családi helyzetű gyermekek közti interakciót, barátságok szövődését, s erre számtalan példát látunk városunk mindennapjaiban.

k) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

A szolgáltatások nyújtása során felmerült hátrányos megkülönböztetésről, az egyenlő bánásmód követelményének megsértéséről nincs tudomásunk, az Önkormányzat és az általa fenntartott intézmények ellen ilyen ügyben eljárás nem indult. Fontosnak tartjuk a klienskör témában történő tájékoztatását, ezért az ellátottjogi, gyermekjogi és betegjogi képviselők adatait a megfelelő nyomtatott anyagok és szóbeli tájékoztatás útján ismertetjük az ellátottakkal a szolgáltatás igénybevételét megelőzően.

l) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül.

A Szoc. rendelet alapján az Önkormányzat pénzbeli és természetbeni juttatás formájában támogatja a balatonalmádi családokat.

Balatonalmádi Város Önkormányzat 2013-ban csatlakozott a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszerhez (továbbiakban: Bursa Hungarica Ösztöndíjrendszer). Balatonalmádi Város Önkormányzat Képviselő-testület a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszer elbírálásának rendjéről szóló Szabályzatot, mely tartalmazza a támogatás feltételeit.

Szintén a balatonalmádi gyermekek tanulmányainak támogatása céljából a város önkormányzata minden évben forrást különít el költségvetésében az Arany János Tehetséggondozó Programban résztvevők támogatása céljából. Az egész országot lefedő Tehetséggondozó Program célja a tanulási esélyegyenlőtlenség mérséklése a középiskolai tanulmányok folytatása során. Adott diák támogatásban való részesítéséről a Képviselő-testület dönt.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

- a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei;

Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek, tanulók:

- a) különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló:
aa) sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló,
ab) beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló,
ac) kiemelten tehetséges gyermek, tanuló (Nkntv. 4. §-ának 13. pontja)

Sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók

Sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló a mozgásszervi, érzékszervi, értelmi, beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, az autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzdők csoportja (Nkntv. 4. § 25. pont)

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek (Nkntv. 4. § 3. pont).

Aránytalan teher

Ha a nevelés, a nevelés-oktatás körülményei az átlagos körülményekhez képest - a gyermek, a tanuló életkorát és sajátos nevelési igényeit figyelembe véve - lényegesen nehezebbek vagy jelentős költségnövekedést okoznak a gyermeknek, tanulónak vagy a szülőnek (Nkntv. 4. § 2. pont).

Az egyenlő bánásmód követelménye kiterjed minden olyan nevelésre, oktatásra, képzésre, amely államilag jóváhagyott vagy előírt követelmények alapján folyik, vagy amelynek megszervezéséhez az állam közvetlen normatív költségvetési támogatást nyújt, illetve amelyhez közvetve – így különösen közterhek elengedése, elszámolása vagy adójóváírás útján – hozzájárul.

Az Ebtv. alapján mindenkit egyenlő bánásmód illet meg az oktatással és képzéssel kapcsolatban, így különösen az oktatásba történő bekapcsolódás feltételeinek meghatározása, a felvételi kérelmek elbírálása, az oktatás követelményeinek megállapítása és a követelménytámasztás, a

teljesítmények értékelése, az oktatáshoz kapcsolódó szolgáltatások biztosítása és igénybevétele, az oktatással összefüggő juttatásokhoz való hozzáférés, a kollégiumi elhelyezés és ellátás, az oktatásban megszerezhető tanúsítványok, bizonyítványok, oklevelek kiadása, a pályaválasztási tanácsadáshoz való hozzáférés, valamint az oktatásban való részvétellel összefüggő jogviszony megszüntetése során. A jogellenes elkülönítés (szegregáció) leggyakrabban az oktatásban tapasztalható. Éppen ezért a törvény szerint hátrányos megkülönböztetésnek minősül a bármely csoporthoz tartozó személyek elkülönítése egy oktatási, nevelési intézményben, illetve az azon belül létrehozott tagozatban, osztályban, csoportban, beleértve azt is, ha az elkülönítés számarányukhoz viszonyítva lényegesen nagyobb arányban érinti a csoport tagjait, mint a többi tanulót. Az egyenlő bánásmód követelményének megsértését jelenti valamely személy vagy csoport olyan nevelésre, oktatásra való korlátozása, olyan nevelési, oktatási rendszer vagy intézmény létesítése, fenntartása, amelynek színvonala nem éri el a kiadott szakmai követelményekben meghatározottakat.

Balatonalmádi városban működő Almádi Magocska Óvoda és Bölcsőde, intézmény Györgyi Dénes Általános Iskola, Vörösberényi Általános Iskola felkészültsége és pedagógiai szemlélete a sajátos nevelési igénnyel élő gyermekek integrált nevelését is lehetővé teszi az intézményben. Az integrációval segítik a különös bánásmódot igénylő gyermek énképének, önértékelésének fejlődését, csökkentik a függőség érzését és tanítják az együttélés normáit. A közösség szempontjából az előítélet mentességre, a természetes elfogadó beállítódás kialakítására törekszik a segítségnyújtás és az elvárások helyes arányának megteremtésével.

4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek			
Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekekben belül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2016	224	0	0,00
2017	231	0	0,00
2018	245	0	0,00
2019	241	0	0,00
2020	264	0	0,00
2021	274	0	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók

Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%
2016	572	1	0,17
2017	603	0	0,00
2018	621	1	0,16
2019	641	0	0,00
2020	679	0	0,00
2021	699	0	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.4. a) 3. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a középszintű oktatásban

Év	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gimnáziumi tanulók száma (TS 096)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a gimnáziumi tanulókon belül (TS 097)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (TS 098)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók aránya a tanulók számához viszonyítva (TS 099)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakgimnáziumi tanulók száma (TS 100)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a szakgimnáziumi tanulókon belül (TS 101)
	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2016	0	0	0	0	0	0
2017	2	1	0	0	0	0
2018	1	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet		
Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermek és nagykorúvá vált gyermek száma (TS 114)	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermek és nagykorúvá vált gyermek száma (TS 113)
	fő	fő
2016	0	0
2017	0	0
2018	0	0
2019	0	0
2020	0	0
2021	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A településen működő óvodába, iskolákban biztosított a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű, a sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek, tanulók óvodai, iskola ellátása.

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

A városban kettő **óvoda**, kettő **általános iskola**, egy **zeneiskola** és egy országos beiskolázási hatáskörű **középiszkola** működik.

4.4.1. számú táblázat - Almádi Magocskák Óvoda és Bölcsőde Óvodai nevelés adatai		
ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG		
Az óvoda telephelyeinek száma (db)	1	
Hány településről járnak be a gyermekek (db)	6	
Óvodai férőhelyek száma (fő)	250	
Óvodai gyermekcsoportok száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (db)	10	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	6.30	17.00
A nyári óvoda-bezárás időtartama (nap)	15	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	21	jelenleg 2 fő gyeseen van, helyettesítésük megoldott
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	21	0
Gyógypedagógusok létszáma	0	0
Dajka/gondozónő	10	0
Kisegítő személyzet	13	0

Forrás: Önkormányzati, intézményi adatgyűjtés

4.4.1. számú táblázat – Balatonalmádi Nádás Református Óvoda Óvodai nevelés adatai		
ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG		
Az óvoda telephelyeinek száma (db)	1	
Hány településről járnak be a gyermekek (db)	6	
Óvodai férőhelyek száma (fő)	100	
Óvodai gyermekcsoportok száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (db)	4	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	7.00	17.00
A nyári óvoda-bezárás időtartama (nap)		
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	7	0
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	7	0
Gyógypedagógusok létszáma	1	0
Dajka/gondozónő	3	0
Kisegítő személyzet	1	0

Forrás: intézményi adatszolgáltatás

Nádás Református Óvoda 2023. szeptember 1-jével 4 óvodai csoporttal fog működni, így a személyi feltételek is változni fognak.

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai								
Év	3-6 éves korú gyerme kek száma	Óvodai gyermek csoport ok száma - gyógype dagógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógyped agógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagóg iai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógia i neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 086)	Gyógyped agógiai oktatásban részese ülő óvodás gyerme kek szá ma az in tegráltan oktatott SNI gyer mekek nélkül (TS 091)	Egy óvodai gyermekcso portra jutó gyerme kek szá ma (TS 089)
	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
2016	304	10	249	3	224	0	0	22
2017	301	10	249	3	231	0	0	23
2018	329	9	249	3	245	0	0	25
2019	319	10	269	3	241	0	0	22
2020	325	10	269	2	264	0	0	24
2021	n.a.	10	274	2	274	0	0	25

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek					
Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 080)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladat-ellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)
	db	db	db	fő	%
2016	0	26	2	22,00	11,89
2017	0	26	2	23,19	11,11
2018	0	27	2	23,00	13,69
2019	0	28	2	22,54	11,41
2020	0	29	2	23,38	12,09
2021	0	29	2	24,10	15,45

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezők a nappali oktatásban	
Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 083)
	Fő
2016	64
2017	63
2018	71
2019	73
2020	82
2021	89

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Iskolai nevelés adatai

Az iskolai védőnői feladatokat 1 fő látja el. Az ő gondozásában az iskoláskorú, azaz a (6)7-19 éves gyermekek állnak. Az iskolai védőnő által ellátott tanulókról szóló statisztikákat az alábbiakban részletezzük (adatok főben vannak megadva):

Megnevezés	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Vörösbényi Általános Iskola	220	227	226	227	235	254	276	276	301	322
ebből sajátos nevelési igényű (SNI)	9	11	13	14	13	21	21	24	23	24
ebből beilleszkedési, tanulási és magatartási zavarral küzd (BTM)	18	27	17	15	25	26	38	36	33	36
Györgyi Dénes Általános Iskola	279	304	325	330	337	349	344	355	377	377
ebből sajátos nevelési igényű (SNI)	11	9	9	15	14	13	16	17	19	20
ebből beilleszkedési, tanulási és magatartási zavarral küzd (BTM)	10	11	21	14	25	28	23	26	20	18
Magyar - Angol Tannyelvű Gimnázium és Kollégium	346	344	354	337	329	333	325	334	344	349
ebből sajátos nevelési igényű (SNI)	-	-	-	-	-	-	0	0	1	0
ebből beilleszkedési, tanulási és magatartási zavarral küzd (BTM)	-	-	-	-	-	2	1	0	0	0

Forrás: Védőnői Szolgálat

Sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók

Sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló a mozgásszervi, érzékszervi, értelmi, beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, az autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzdők csoportja (Nkntv. 4. § 25. pont)

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek (Nkntv. 4. § 3. pont).

- c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek;

Az oktatás, képzés terén gyermekeket érintő hátrányos megkülönböztetésről, az egyenlő bánásmód követelményének megsértéséről nincs tudomásunk, ilyen ügyben eljárás nem indult egyik köznevelési intézmény ellen sem. A bölcsődében, óvodában és az iskolákban nincs szegregált oktatás-nevelés, minden intézmény a kiemelt figyelmet érdemlő gyermekek

integrációját igyekszik megvalósítani azzal együtt, hogy a számukra szükséges speciális szolgáltatásokat természetesen biztosítják.

- d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések;

Az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérésekről nem rendelkezünk adattal.

- e) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások

A kiemelt figyelmet érdemlő gyermekek számára nyújtott ellátások (így például a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény, és a hozzá társuló számos természetbeni ellátás, szünidei étkeztetés, vagy a szolgáltatások terén a fejlesztő foglalkozások) hátránykompenzáló célzattal, pozitív megkülönböztetés révén segítik elő a hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű, sajátos nevelési igényű, illetve beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek esélyegyenlőségét.

4.4.6. számú táblázat - Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások				
Év	Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek száma (TS 112)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2016	n.a.	n.a.	240	0
2017	n.a.	n.a.	141	0
2018	n.a.	n.a.	109	0
2019	n.a.	n.a.	139	0
2020	n.a.	n.a.	127	0
2021	n.a.	n.a.	122	0
2022	n.a.	n.a.	110	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A nyári szünidő idején a szülők számára rendkívüli megterhelő feladat a gyermekek elhelyezése. Piaci alapon számos szolgáltatás elérhető, azonban éppen a leginkább rászoruló gyermekek e szolgáltatásokból nem részesedhetnek	Ingyenes nyári tábor rászorultsági alapon
Egyre inkább megjelennek az életminőségbeli különbségek a gyermekét egyedül nevelő szülő, ill. a több gyermekes családok esetében	Elszegényedés enyhítésének csökkentése, életminőségbeli különbségek csökkentése
A tankötelezettségi korhatárt túllépő, de iskolai	A kötelező oktatásból kikerültek

képzésben nem résztvevő fiatalok számának emelkedése	munkaerőpiacra segítése
Ellátásra jogosult gyermekek számának növekedése	Család-és gyermekvédelmi központ, mint szolgáltatási hely fejlesztése
Beszéd fejlesztési nehézségekkel küzdő gyermek száma egyre nő, speciális fejlesztési igényű gyermekek is	Fejlesztő szakember bevonása az óvodai fejlesztésbe
Korai fejlesztést igénylő, sajátos nevelési igényű, beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek száma egyre nő	Korai fejlesztést igénylő, SNI-s, BTMN-es gyermekek fejlesztése

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

Jogi alapvetések a nők esélyegyenlőségéhez:

- Az Alaptörvény XV. cikk (3) bekezdése rögzíti, hogy a nők és férfiak egyenjogúak, vagyis mind a nőket, mind a férfiakat azonos jogok kell, hogy megillessék minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében.
- a Tanács 76/207/EGK irányelve a nőkkel és a férfiakkal való egyenlő bánásmód elvének a munkavállalás, a szakképzés és az előmenetel lehetőségei, valamint a munkafeltételek terén történő végrehajtásáról és az azt módosító 2002/73/EK irányelv,
- a Tanács 79/7/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a szociális biztonság területén történő fokozatos megvalósításáról,
- a Tanács 86/378/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a foglalkoztatási szociális biztonsági rendszerekben történő megvalósításáról.

A 2021. év végi demográfiai és közszolgáltatási adatok vizsgálatából az alábbi összefüggések állapíthatók meg:

- a település összlakosság számának 51,37%-a nő (5150 fő)
- a női lakosok több mint a fele 18-64 éves tehát aktív korú (2700 fő)
- a 65 év feletti lakosok közül a nők aránya 14,16%-a (1447 fő)

A népesség nemek szerinti megoszlása a népességen belül helyi szinten is jól mutatja, hogy a nők átlagosan magasabb életkort érnek meg, mint a férfiak.

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

A nők gazdasági, munkaerő-piaci speciális helyzetét többek között az adja, hogy egyszerre több szerepet töltenek be a mindennapi életben, egyszerre kell helytállniuk a munkahelyen és a családjukban. A kettő szerep miatt sokszor plusz terhek nehezednek rájuk, s ez a szerepek összehangolása néha nehézséget jelenthet mindkét fél számára. A visszatérni szándékozó, illetve a kisgyermeket nevelő nők számára a korábbi munkahelyükre való visszatérés több szempontból is nehéz feladatot jelent. Munkától való tartós távollétük alatt készségeik, ismereteik elavulnak, megkopnak, amely alkalmazásukban hátráltatja őket (főleg, ha több gyermek születése miatt hosszabb időt töltöttek távol.) Még nagyobb hátrányban vannak azok, akik gyermeküket, vagy gyermekeiket egyedülállóként nevelik, és/vagy esetleg pályakezdőként kevés munkatapasztalattal rendelkeznek.

A Munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény 12. §-a rendelkezik arról, hogy a munkaviszonnyal, így különösen a munka díjazásával kapcsolatban az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartani. A munka egyenlő értékének megállapításánál különösen az elvégzett munka természetét, minőségét, mennyiségét, a munkakörülményeket, a szükséges szakképzettséget, fizikai vagy szellemi erőfeszítést, tapasztalatot, felelősséget, a munkaerő-piaci viszonyokat kell figyelembe venni.

Az Ebktv. megfogalmazza a közvetlen és a közvetett diszkrimináció fogalmát, amely rögzíti, hogy az adott személy olyan tulajdonsága miatt kerül hátrányba más, összehasonlítható helyzetben lévő személyekhez képest, amit nem tud befolyásolni. Védett tulajdonságként nevezi meg a törvény a nemet, családi állapotot, az anyaságot és terhességet is.

A nők esélyegyenlőségének jogi alapvetései, miszerint:

- a nők és férfiak egyenjogúak, egyenlő jogok illetik meg őket minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében,
- a nőket a férfiakkal egyenlő bánásmód illeti meg a munkavállalás, szakképzés, előmeneteli lehetőségek, valamint a munkafeltételek terén,
- szociális biztonság területén.

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

Tény, hogy az országos adatok alapján a nők gazdasági aktivitása alacsonyabb a férfiakénál – és e különbségnek csak egyik vékonyka szelete a női élethelyzetből, az anyaságból fakadó inaktivitás (CSED, GYED, GYES). Sajnos gyakran találkozhatunk azzal, hogy a nők háttérbe szorúlnak a munkavállalást illetően, valamint gyakran a női bérek mértéke elmaradást mutat a férfiak béréhez képest, annak ellenére, hogy a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény 12.§-a rendelkezik arról, hogy a munkaviszonnyal, így különösen a munka díjazásával kapcsolatban az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartani. A munka egyenlő értékének megállapításánál, különösen az elvégzett munka természetét, minőségét, mennyiségét, a munkakörülményeket, a szükséges szakképzettséget, fizikai vagy szellemi erőfeszítést, tapasztalatot, felelősséget, a munkaerő-piaci viszonyokat kell figyelembe venni.

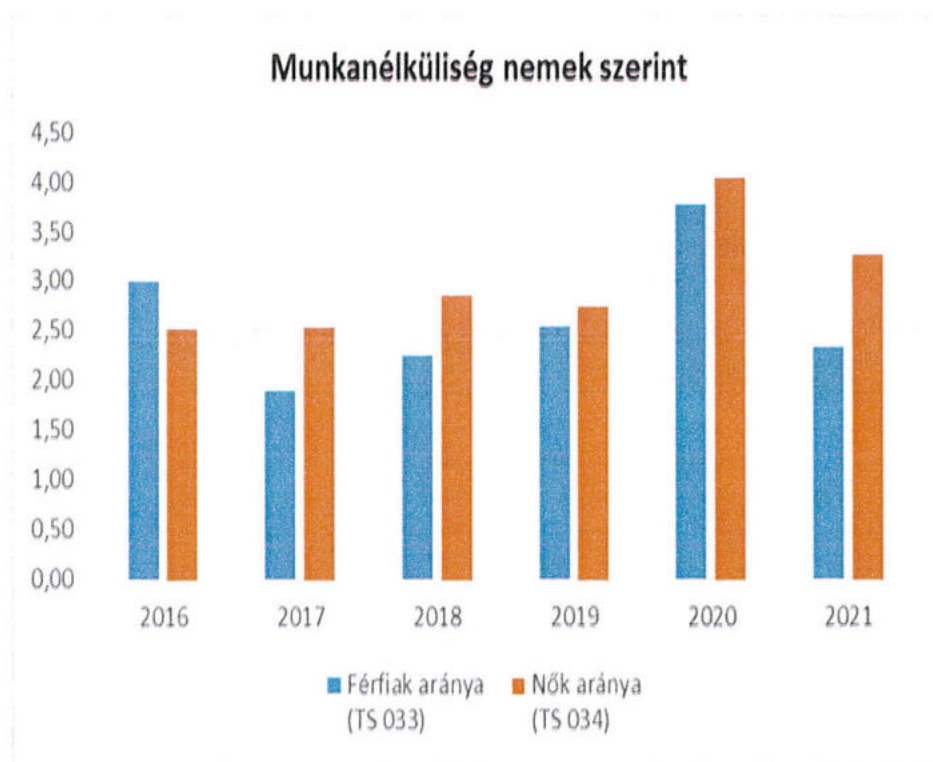
Tapasztalataink szerint a nők között kiemelten hátrányos helyzetben vannak

- a 45 év feletti nők a változó képzettségi követelmények,
- a pályakezdők a szakmai tapasztalat hiánya,
- a CSED/GYED/GYES-en lévő, illetve a kisgyermekes anyukák a munkából való kiesés miatt.

A nők munkaerő-piaci hátránya összetett, nehezen vizsgálható jelenség. A férfiak és a nők adott településen való foglalkoztatottságának mutatói arról nyújtanak tájékoztatást, hogy milyen arányban érinti a nemeket a munkanélküliség. Pontosabb képet kaphatnánk a kérdésről, ha a rendelkezésre álló adatok között szerepelne az is, hogy az érintett csoportokból (férfiak és nők) hányan nevelnek gyermeket, hányan nevelnek 14 évnél fiatalabb gyermeket, összesen hány gyermeket nevelnek, illetve közülük hányan egyedülállók. A nemenkénti foglalkoztatási arány az elmúlt évtizedben közeledett egymáshoz. Az 5.1.1. számú táblázat adatait vizsgálva megállapítható, hogy a településünkön a munkanélküliség az aktív korú lakosságból a nőket kisebb arányban érinti, mint a férfiakat. Ez a településen található munkahelyek számával, jellegével, az óvoda megfelelő nyitva tartásával, a településen élő nők megfelelő iskolai végzettségével magyarázható.

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint (a 3.2.1. táblával azonos)			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2016	2,99	2,53	2,76%
2017	1,89	2,55	2,22%
2018	2,25	2,86	2,56%
2019	2,54	2,75	2,65%
2020	3,77	4,05	3,91%
2021	2,33	3,27	2,80%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők között a férfiak vannak többen, 2021-ben a nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül 53,4%.

5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresőök (a 3.2.3. táblával azonos)		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2016	42,35	51,39
2017	36,03	55,1
2018	43,31	51,47
2019	44,44	50
2020	43,85	48,6
2021	58,86	53,4

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A pályakezdő álláskeresők száma a vizsgált időszakban folyamatosan csökkent, 2021-ben 3 fő keresett állást pályakezdőként.

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma (a 3.2.6. táblával azonos)		
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	fő	Fő
2016	170	16
2017	136	8
2018	157	6
2019	162	12
2020	244	6
2021	175	3

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

Városunkban nem készült statisztikai felmérés arra vonatkozóan, hogy a foglalkoztatást segítő és képzési programokban milyen arányban jelentek meg a női nem képviselői, erre vonatkozó adataink nincsenek. A meglévő és kifutott programok azonban nagyjából egyenlő mértékben célozták a férfiakat és nőket, valamint kellő rugalmasságot biztosítottak annak érdekében, hogy a női résztvevők a családdal, gyermekneveléssel kapcsolatos teendőiket is el tudják látni a programban való részvételük ideje alatt. Mivel a települési munkanélküliségi adatokból az olvasható ki, hogy a foglalkoztatás terén nem jellemzők nagyobb aránytalanságok a két nem között, így kifejezetten nőkre fókuszáló programok indítása nem feltétlenül szükséges a jövőben. Figyelemmel kell lennünk azonban arra, hogy az egyes foglalkoztatást segítő és képzési programokban érintett hölgyek számára a továbbiakban se jelentsen nehézséget az adott programban való részvétel.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

A munkaerő-piaci esélyek tekintetében az egyik legmeghatározóbb tényező az iskolai végzettség, így azok a nők, akik alacsony iskolai végzettséggel rendelkeznek, komoly nehézségekkel szembesülnek. Ezt a hátrányt még fokozza az életkor, tapasztalathiány a munka terén, esetleg a kisgyermekes háttér is.

Nincsen adat arra vonatkozóan, hogy a településen miként áll összefüggésben a nők iskolai végzettsége és foglalkoztatottsága, elsősorban az önkormányzat és intézményeinek közfoglalkoztatási programjainak kapnak feladatot.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

A nők munkaerő-piaci hátrányos megkülönböztetése nehezen vizsgálható jelenség, számos formája létezik. Megmutatkozhat például a munkára való jelentkezés és a munkaviszony létesítése során (ha a munkakör betöltésére mindkét nem képviselője alkalmas, azonos kvalitásokkal rendelkeznek, a munkáltató mégsem kíván nőt alkalmazni), az azonos munkáért járó eltérő bérezésben, vagy az előmeneteli lehetőségek szűkösségében (üvegplafon-jelenségnek nevezzük, mikor egy munkavállaló előmenetele a munkahelyi hierarchiában csak egy bizonyos szintig lehetséges, a fölé nem tud lépni a láthatatlan üvegplafon miatt, melynek oka a hátrányos megkülönböztetés – a jelenség elsősorban a női munkavállalók körében jellemző). A településen a vizsgált időszakban nem jelentettek nőkkel szembeni hátrányos megkülönböztetést, de ez nem jelenti azt, hogy az ilyen jellegű diszkrimináció egyáltalán nincs jelen városunkban. Ezzel kapcsolatos teendő a tájékoztatás nyújtása mind a munkavállalók, mind a munkáltatók számára. Amennyiben előfordulna ilyen jellegű eset, úgy a diszkriminációs gyakorlat visszaszorítása érdekében ellenőrzésre kerülhetnek a foglalkoztatási viszonyok, szükség esetén az Egyenlő Bánásmód Hatóság bevonásával.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A kisgyermeket nevelő nők és férfiak esélyeit a szolgáltatási hiányosságok alapvetően rontják. A kisgyermekesek munkaerő-piaci esélyeinek tekintetében elsősorban a bölcsődei, és az óvodai férőhelyek száma. A településünkön biztosított a bölcsődei, az óvodai és iskolai ellátás is. Az óvodai és bölcsődei nyitva-tartás alkalmazkodik a megváltozott igényekhez.

Az általános iskolában biztosított a gyermekek délutánig tartó felügyelete, a napközivel és a tanulószobai ellátás megszervezésével.

A munkahelyek családbarát jellegéről kevés információs, áll rendelkezésünkre. Balatonalmádi Közös Önkormányzati Hivatal egyéni munkarendet engedélyez azoknak a dolgozóknak, akik gyermeküket egyedül nevelik, vagy munkába járásuk tömegközlekedési eszközhez kötött, és csak hosszú várakozással tudnák a bejárásukat megoldani. A munkáltató a távollét ideje alatt is folyamatosan tartja a kapcsolatot a GYED/GYES-en lévőkkel. A magánszférában ettől eltérő munkarend is lehetséges, azonban tapasztaltuk városunkban működő kis – és közép vállalkozások kellő rugalmassággal kezelik a kérdéskört.

Városunkban 3 fő látja el a védőnői feladatokat 2 fő területi védőnő, 1 fő iskolai védőnő. Először tanácsadás keretében, majd a kismamák otthonukban történő felkeresésével biztosítják a gyermekek megfelelő fejlődését.

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2016	3	235	117,5
2017	3	256	128,00
2018	3	372	186,00
2019	3	429	214,5
2020	3	356	118,67
2021	3		0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A bölcsődei férőhelyek száma 66 fő, 2022. év végén a beíratott gyermekek száma: 49 fő volt.

5.2.2. a) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. a.) számú táblázatból		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2016	n.a.	n.a.
2017	n.a.	n.a.
2018	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.
2022	66	49

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

A női munkavállalók túlterheltségét jelentős mértékben enyhíti a családbarát intézkedések megtétele állami – és magánszektorban egyaránt, ezért ezeket az intézkedéseket ösztönözni, támogatni szükséges.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

Magyarországon érvényesülő jelenlegi demográfiai folyamatok mellett különös jelentőséggel bír a családtervezés. A gyermekvállalási kor kitolódott, a családokban vállalt átlagos gyermekszám csökken. A megváltozott társadalmi-gazdasági helyzetben szemléletváltásra van szükség, amely a hagyományos nemi szerepek (házimunka és a gyermeknevelés feladatai, karrier) értelmezésével és újragondolásával mindkét nem számára azonos esélyeket biztosít a munka világában és a családi életben is.

Fontos szülőklubok szervezése, mert tematikus foglalkozásokon a szakemberek (védőnők, gyermekorvosok, gyógytornász, pszichológus, dietetikus...) olyan ismereteket adhatnak át, praktikus készségeket fejleszthetnek, esetenként szemlélet formálhatnak, amelyek az attitűdök pozitív változásának irányába hathatnak. A kluboknak közösségformáló szerepük is van, mivel a szülők egymás tapasztalataiból merítve, egymástól tanulva megbeszélhetik a mindennapi problémákat. A településünkön a kisgyermekes szülők is találhatnak baba-mama klubot és más civil szervezetek, szakemberek által tartott különböző tematikus foglalkozásokat.

A családtervezés, anya- és gyermekgondozás a védőnői hálózat szakmai munkájában jelenik meg. Ennek során a szociálisan nehéz helyzetben élő várandós anya és gyermekekre fokozott figyelmet fordítanak. A leendő szülők számára a gyermekgondozással kapcsolatos ismeretek átadását már várandós korban kezdi meg: tanfolyamok, beszélgetések, családlátogatások formájában. Segítséget nyújtanak a családi-, szociális juttatások megismerésében és a hozzá tartozó nyomtatványok kitöltésében. Családtervezéssel kapcsolatban a gyermekek felvilágosítására alapvetően az iskolában kerül sor.

A védőnői szolgálat nemcsak a kisgyermek egészségi állapotának felügyeletét végzi, hanem feladata a kismama (gyakorlati és lelki) segítése, hogy ezzel támogassa a felügyelete alá tartozó gyermek megfelelő testi és mentális fejlődésének biztosítását. A védőnő kapcsolatban áll a családdal, a kisgyermekellátó intézményekkel és a gyermekorvossal is, így adott településen árnyalt képpel rendelkezik a családok gyermekellátási és nevelési helyzetéről. Szakemberként hatékony segítséget képes nyújtani a családoknak, ez pedig szorosan összefügg a hozzá tartozó gyermekek számától.

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

Jellemzően az erőszak jó része a családban marad, hiszen a nőket, illetve a családokat érő erőszakos cselekedetek nagy része ma még felderítetlen. A gyermekvédelmi, szociális szolgáltatások, a védőnői hálózat, a rendőri tevékenység eredményeként egyre többen tudják, hogy problémáikkal hova fordulhatnak segítségért.

2020. január 1-től jogszabály változás miatt a családvédelmi koordináció, mint feladat jegyzői hatáskörbe került.

Veszprém megyében 2021. évben az Óvári Ferenc út 7. szám alatt nyílt meg a Veszprémi Áldozatsegítő Központ.

Az áldozatsegítő szolgálat a bűncselekmények és tulajdon elleni szabálysértések áldozati számára:

- ügyviteli támogatást **nyújt a bűncselekmény következtében szükséges ügyintézési nehézségek enyhítése érdekében**
- érzelmi segítségnyújtást, **illetve ingyenes pszichológiai tanácsadást biztosít,**
- **ingyenes jogi tanácsot ad, szükség esetén támogatást nyújt pártfogó ügyvédi szolgáltatás igénybevételéhez,**
- **elősegíti az azonnal pénzügyi segélyhez és állami kárenyhítéshez való hozzáférést,**
- **támogatást nyújt védett szálláshely igénybevételéhez.**

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaoththon, családok átmeneti otthona)

Városunkban anyaoththon, családok átmeneti otthona nem működik, az esetleges krízishelyzetekben e szolgáltatásokhoz való hozzáférést a család- és gyermekjóléti szolgálat segíti elő.

A településen az esetleges krízishelyzetek gyors és hatékony kezelését Gondos Panni Család- és Gyermejkölési Központ és Szolgálat gyermekvédelmi jelzőrendszeri készenléti szolgálatot az év minden napján, hétvégén és ünnepnapokon is elérhető készenléti telefon biztosításával oldja meg, melynek ügyeletét az intézményvezető és az intézményvezető helyettes, mint *krízisintervenciós* beavatkozásra is kiképzett segítők, valamint a központ munkatársa adták heti váltásban. A telefon promotálása folyamatos volt, arról a lakosság, valamint az intézmények, illetve a települési önkormányzatok hivatalai számára tájékoztatást küldtek, illetve tartottak, valamint a helyi folyóiratokon keresztül hírül adták működését.

A készenléti szolgálat speciális szolgáltatásként állandó elérhetőséget, folyamatos jelenlétet biztosít az intézmény nyitvatartási idején túl felmerülő krízishelyzetekben. Egy folyamatosan hívható, elérhető telefonszám áll azok rendelkezésére, akik azonnali segítséget, tanácsot vagy tájékoztatást szeretnének kapni krízishelyzetükben.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

A nemek közötti egyenlőtlenségek és a nők hátrányos helyzetének újratermelődése a politikai, döntéshozatali szférában markánsabb. A helyi közéletben a nők is aktívan részt vesznek. A közösségi programok megszervezésének, lebonyolításában is fő mozgatórugói.

Megállapítható, hogy településünkön jelenleg nincs olyan szervezet, amely a nők érdekvédelmére alakult volna.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A városban kevésbé bevett gyakorlat az atipikus foglalkoztatási formák alkalmazása, holott jelentősen megkönnyíthetné a nők családi és munkahelyi kötelezettségeinek összeegyeztetését	A nők foglalkoztathatóságának javítása, ill. az atipikus foglalkoztatási formák népszerűsítése és elterjesztése
A gyeken lévők társadalmi kapcsolatait szükségesek az egészséges egyéni és családi működéshez	Munka és magánélet összehangolása a gyeken/gyeden lévők társadalmi kapcsolatainak elősegítése

6. Az idők helyzet, esélyegyenlősége

6.1 Az idős korú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

A településen a lakosság szám, lakónépesség növekedés a mértékét tekintve az elvándorlás és a természetes fogyást is ellensúlyozza, emelve minden réteg szolgáltatásokhoz, infrastruktúrához való hozzáféréseinek igényét és szükségletét. A megjelenített célcsoportok spektrumának két kiemelkedő társadalmi, korosztályi csoportja van. Az egyszerre növekvő gyermekszám és a települések idősödő társadalma. A két életkori csoport a középgenerációt is jelentős kihívás elé állítja.

A korcsoportos összetételt vizsgálva jól látszik, hogy a 14 év alattiak és a 65 éves és idősebbek aránya emelkedő a lakosságon belül. Az emelkedés az idősebb korosztályban nagyobb, így Balatonalmádi lakosságát az előregedés jellemzi, melynek a mutatószáma az öregedési index. Ez a mutató a fiatal korosztály (0-14 évesek) arányát mutatja az idős korosztályhoz (65 év felettiek) viszonyítva.

6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2016	2 240	1 242	180,35%
2017	2 251	1 309	171,96%
2018	2 343	1 329	176,30%
2019	2 417	1 358	177,98%
2020	2 497	1 374	181,73%
2021	2 546	1 430	178,04%

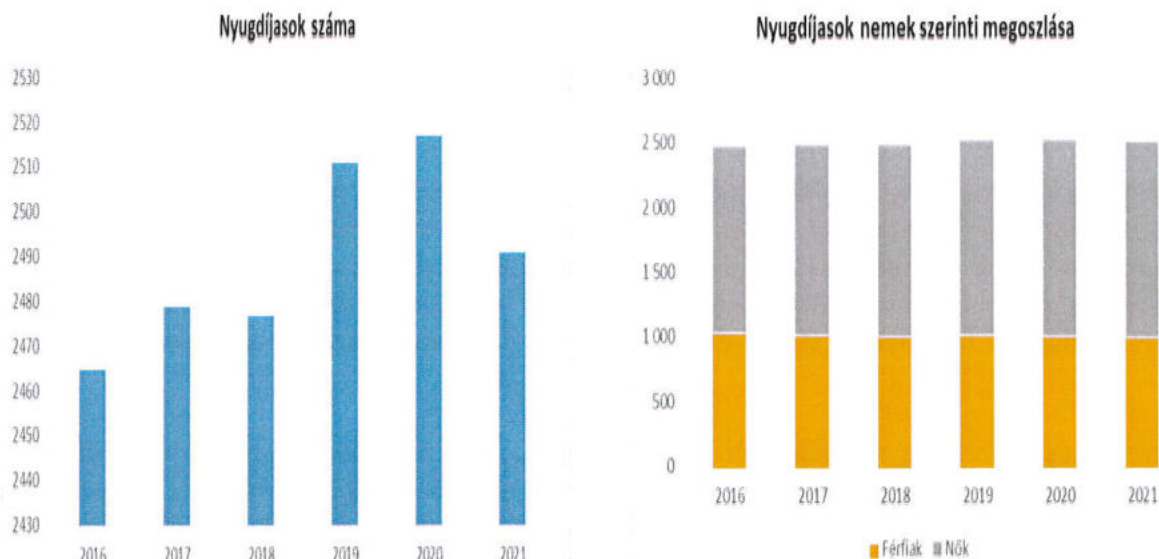
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők számára vonatkozó adatok azt mutatják, hogy lényegesen többen részesülnek ilyen ellátásban, mint amekkora a 65 éven felüliek száma 2 021 évben 2546 fő volt a 65 év felettiek száma.

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2016	1 040	1 425	2465
2017	1 013	1 466	2479
2018	1 007	1 470	2477
2019	1 014	1 497	2511
2020	1 009	1 508	2517
2021	995	1 496	2491

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások							
Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2016	24	5	903	1 281	0	28	0
2017	27	5	878	1 321	3	31	2
2018	27	2	884	1 347	1	23	2
2019	25	2	892	1 380	1	25	1
2020	30	3	884	1 391	5	22	1
2021	28	3	885	1 394	0	15	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.3. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma (Megegyezik a 6.1.1-es táblázattal)			
Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2016	1040	1425	2465
2017	1013	1466	2479
2018	1007	1470	2477
2019	1014	1497	2511
2020	1009	1508	2517
2021	995	1496	2491

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága;

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)							
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Fő összesen	170	136	157	162	244	175
41-45 év (TS 042)	Fő	15	17	11	13	43	20
	%	8,82%	12,50%	7,01%	8,02%	17,62%	11,43%
46-50 év (TS 043)	Fő	17	9	14	10	23	18
	%	10,00%	6,62%	8,92%	6,17%	9,43%	10,29%
51-55 év (TS 044)	Fő	17	10	13	11	10	11
	%	10,00%	7,35%	8,28%	6,79%	4,10%	6,29%
56-60 év (TS 045)	Fő	25	24	20	21	25	24
	%	14,71%	17,65%	12,74%	12,96%	10,25%	13,71%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	29	25	43	40	49	56
	%	17,06%	18,38%	27,39%	24,69%	20,08%	32,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A fenti táblázat azt szemlélteti, hogy a különböző korcsoportok milyen arányban jelennek meg a nyilvántartott álláskeresők között. Látható, hogy a 61 év felettiak szerepelnek legmagasabb arányban az összes álláskereső között. Szintén magas arányban jelennek meg az 56-60 év közötti korcsoportokhoz tartozók is.

Az idősek, nyugdíjasok jövedelmi helyzetére tekintettel az egészségesek szívesen végeznének jövedelemkiegészítő tevékenységet.

b) tevékeny időskor, élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen;

Fontos feladat az érintett korcsoport aktivizálása, lehetőség nyújtása a társas kapcsolatok kiépítésére, ápolására és kiemelt jelentősége van a különböző társadalmi csoportba tartozó idős emberek közötti kapcsolatok kialakulásának, a generációk közötti kapcsolatok újjáépítésének, valamint a szolidaritás erősödésének.

A városi könyvtárban lehetőség van fejleszteni a résztvevők digitális kompetenciáit, biztosítva az egész életen át tartó tanuláshoz való egyenlő esélyű hozzáférés lehetőségét.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén.

A foglalkoztatás terén időseket ért hátrányos megkülönböztetés kapcsán konkrét esetről nincs tudomásunk, de mivel egy rendkívül kiszolgáltatott munkaerő-piaci csoportról beszélünk, így településünkön is lehetséges a velük szembeni diszkrimináció előfordulása. A nyugdíjazás előtt

álló munkavállalók különösen nagy nehézségekkel szembesülnek a munkaerőpiacon, sok munkáltató nem szívesen alkalmazza őket, és a vállalati leépítéseknek is gyakori célpontjai. Ezen a helyzeten javíthat a hatályos Munka Törvénykönyvének azon rendelkezése, hogy a munkáltató a nyugdíjasnak nem minősülő munkavállaló határozatlan tartamú munkaviszonyát a munkavállalóra irányadó öregségi nyugdíjkorhatár betöltését megelőző öt éven belül csak a munkavállaló munkaviszonyt ellehetetlenítő magatartása, illetve súlyos kötelezettség-szegés okán történő felmondással szüntetheti meg. (Mt. 66. § (4) bekezdés)

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idők egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése;

A Gondos Panni Család- és Gyermejkölési Központ és Szociális Szolgálat működteti szociális étkeztetést, házi segítségnyújtást, idők klubját.

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő idők számok				
Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő idők számok (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2016	2 240	36	86	144
2017	2 251	31	96	128
2018	2 343	33	77	116
2019	2 417	33	71	115
2020	2 497	31	82	104
2021	2 546	29	79	110

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Idők klubja, mely a szociális és mentális támogatásra szoruló, önmaguk ellátására részben képes idők napközbeni gondozására szolgál. Nappali ellátásban az elmúlt 5 évben 29-36 fő vett részt. Az ellátás során igény esetén a klub biztosítja számukra a napi egyszeri meleg étkezést, szabadidős programokat, hivatalos ügyek intézését, életviteli tanácsadást, valamint egészségügyi prevenciót.

Házi segítségnyújtás keretében a szolgáltatást igénybe vevő személy saját lakókörnyezetében kell biztosítani az önálló életvitel fenntartása érdekében szükséges ellátást. A házi segítségnyújtás keretében szociális segítséget vagy - a szociális segítség tevékenységeit is magába foglaló - személyi gondozást kell nyújtani.

Az étkeztetés keretében azoknak a szociálisan rászorultaknak a legalább napi egyszeri meleg étkezéséről kell gondoskodni, akik azt önmaguk, illetve eltartottjaik részére tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani, különösen

- koruk,
- egészségi állapotuk,
- fogyatékoságuk, pszichiátriai betegségük,
- szenvedélybetegségük, vagy
- hajléktalanságuk miatt.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés;

A helyi közszolgáltatások terén az idősokkal való foglalkozás magas színvonalú. Az egészségügyi, szociális, közművelődési és egyéb szolgáltatások egy része a város minden állampolgára részére biztosított, egy része kor alapján az időskorúak részére szerveződik. A városban kulturális programok, események, intézmények biztosítják az idősebb korosztály szabadidő eltöltéséhez való jogának érvényesülését, továbbá segítik a szolgáltatások megközelítésének közlekedési lehetőségét a kedvezményes igénybevétel lehetőségeit. Balatonalmádi városában jelenleg több nyugdíjas klub is működik. A nyugdíjasklubok azzal a céllal jöttek létre, hogy a tagok szabadidős, kulturális igényeit kielégítsék, közösséget biztosítsanak.

A tartalmas szabadidő eltöltésének hasznos formája lehet a nem kifejezetten nyugdíjasok számára létrehozott civil szervezetekben történő tevékenykedés. A városban több ilyen szervezet is működik idős emberek aktív közreműködésével, például a Balatonalmádi Kertbarát Kör, Vörösberényi Polgári Olvasó Kör, Bauxitkutató Természetjáró Sportegyesület, Fábián József Kertbarát Kör, Honismereti és Városszépítő Kör stb. A városrészekbe szerveződő egyesületek, fórumok, fontos szerepet töltenek be a helyi identitás kialakításában, ápolásában és a generációk közötti kapcsolat elmélyítésében.

c) idősök informatikai jártassága;

A mai modern világban már a fiatalabb korosztályok tagjai is nehezebben tudják követni a dinamikusan fejlődő információs technológiát, az idősök viszont gyakorta teljes mértékben kiszorulnak az informatikai vívmányok, az internet nyújtotta előnyökből. Legtöbbjük számára a számítógép kezelése, valamint az internet-használat teljesen ismeretlen és nehezen elsajátítható tudást jelent. A Városi Könyvtárban ingyenesen használható, internet-hozzáféréssel rendelkező számítógépek állnak az idősök rendelkezésére, használatukban pedig segítséget nyújtanak az intézmény dolgozói.

d) a generációk közötti programok.

Városunkban szerencsére sok példát látni arra, hogy a fiatalabb generáció tagjai törődéssel viszonyulnak a szépkorú lakossághoz. A civil szervezetek programjain a résztvevők számára több alkalommal kedveskedtek a helyi iskolák tanulói valamilyen általuk készített műsor, vagy ajándéktárgy átadása formájában. Ezek a programok, rendezvények mind lehetőséget kínálnak az intergenerációs kapcsolatok kialakítására, ápolására, és felhívják a fiatalabbak figyelmét arra, hogy az idős emberek mennyire fontos tagjai a társadalomnak, illetve a helyi közösségnek.

6.4 Az idősöket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

- A szociális gondozást kiegészítő egészségügyi, ápolási feladatok, sürgősségi állapotok ellátása.
- Időszakosan a lakókörnyezet rendben tartását segítő nagytakarítások.
- Az idősök bekapcsolása az információs társadalom kínálta lehetőségek és erőforrások felhasználásába. Ennek kertében az Információs Technológia eszközeinek és rendszereinek megismerése és használatuk elsajátítása.
- idősök köszöntése az Idősök Napján
- Önkéntesek (középiskolások) bevonásával az idősök komfortérzetét fenntartó személyes támogatások kialakítása.

A hétköznapi élet valamennyi színterén találkozunk olyan lehetőségekkel, adottságokkal, szolgáltatásokkal és programokkal, amelyek speciálisan az idősödő és idős korosztály igényeit hivatottak kielégíteni. Az Önkormányzat, állami és egyházi intézmények, civil szervezetek és önkéntes csoportok mind-mind azon munkálkodnak, hogy az élet szép lehessen a városban – mindenki számára – a nyugdíjas évek közelébe érve, és azután.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Sok idős nincs tisztában az igénybe vehető szociális támogatási, ellátási formákkal	Összefoglaló készítése a szociális téren igénybe vehető támogatásokról
A demenciával érintett személyek számának növekedése	Idős nappali ellátásának fejlesztése, demens nappali ellátás megnyitása
A településen magas az egyedül élő idős személyek aránya, melyen belül főként a nők száma jelentős.	Segítségnyújtás az egyedül élő idősek számára
A növekvő lakosságszám és a felmerülő szolgáltatási igény emelkedése	Hétféle, ünnepnapra gondozás kialakítása

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékkal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

Fogyatékos személy az, aki érzékszervi - így különösen látás-, hallásszervi, mozgásszervi, értelmi képességeit jelentős mértékben vagy egyáltalán nem birtokolja, illetőleg a kommunikációjában számottevően korlátozott, és ez számára tartós hátrányt jelent a társadalmi életben való aktív részvétel során.

A Fogyatékkal élő személyek jogairól szóló egyezmény és az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 2007. évi XCII. törvény 1 cikk szerint fogyatékos személy minden olyan személy, aki hosszan tartó fizikai, értelmi, mentális vagy érzékszervi károsodással él, amely számos egyéb akadállyal együtt korlátozhatja az adott személy teljes, hatékony és másokkal egyenlő társadalmi szerepvállalását.

A közszolgáltatások esetében a fizikai és infokommunikációs akadálymentesítés még nem minden esetben megoldott.

Az alábbi táblázat a megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők számát mutatja be, megállapítható kisebb fajta csökkenés a részesülők számában az elmúlt öt év során.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként			
Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2016	79	90	169
2017	74	88	162
2018	65	80	145
2019	63	70	133
2020	56	67	123
2021	52	60	112

Forrás: TeIR, KSH Tstar

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékkal élők száma	
Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 128)
2016	0
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar; és helyi adatszolgáltatók

- a) fogyatékossgal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága, védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás;

A Fot. 15-16. §-a értelmében a fogyatékos személy lehetőség szerint integrált, ennek hiányában védett foglalkoztatásra jogosult.

A foglalkoztatást biztosító munkáltató köteles biztosítani a munkavégzéshez szükséges mértékben a munkahelyi környezet, így különösen a munkaeszközök, berendezések megfelelő átalakítását. Az átalakítással kapcsolatos költségek fedezésére a központi költségvetésből támogatás igénylő. Ha a fogyatékos személy foglalkoztatása az integrált foglalkoztatás keretében nem megvalósítható, úgy számára speciális munkahelyek működtetésével a munkához való jogát lehetőség szerint biztosítani kell. A védett munkahelyet a központi költségvetés normatív támogatásban részesíti.

Fogyatékkal élő munkavállaló, aki

- a) a nemzeti jog szerint fogyatékosnak elismert, vagy
- b) elismerten fizikai, elmebeli vagy pszichológiai károsodásban szenved.

Megváltozott munkaképességű munkavállaló, aki

- a) rehabilitációs ellátásban részesül,
- b) aki 2011. december 31-én III. csoportos rokkantsági, baleseti rokkantsági nyugdíjban, rendszeres szociális járadékban részesült. (Flt. 57/B §.)

Gyakori probléma, hogy kevés a foglalkoztatási lehetőség, nem megoldott a foglalkoztatáshoz szükséges akadálymentesítés, nem biztosítottak különleges eszközök és feltételek. A védett foglalkoztatás túlsúlya mutatkozik az integrált foglalkoztatással szemben. Probléma továbbá, ha nem áll rendelkezésre olyan foglalkoztatási szakember, aki a fogyatékos személy állapotának ismeretében javaslatot tesz a foglalkoztatás jellegére és helyére. Amennyiben nincs képzett szakember, aki a munkahelyi beszoktatást kíséri, úgy sikertelen lehet a beszoktatás, amelynek következménye a fogyatékos munkavállaló alkalmatlanságának rövid időn belüli megállapítása. Mindezekre tekintettel javasolt folyamatosan felkutatni a fogyatékos munkavállalókkal is betölthető álláshelyeket, fogyatékosügyi mentor, tanácsadó foglalkoztatásával a fogyatékos személyek munkahelyi kísérésének biztosítani.

b) munkavállalást segítő lehetőségek;

A településünkön a megváltozott munkaképességű személyek munkavállalását elősegíti, hogy egyre több ingatlan megvalósul az akadálymentesítés. Ezzel a speciális foglalkoztatással több személynek sikerült visszatérni a munkavállalók világába.

Munkavállalás elősegítését, célját is szolgálja a belterületi út- és járdaépítés, a meglévő út- és járdahálózat folyamatos felújítása, akadálymentes gyalogátkelőhelyek létesítése, mely megkönnyíti a fogyatékossgal élő, elsősorban mozgásukban korlátozott személyek közlekedését a városon belül.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Előfordulhat, hogy a fogyatékos személyt akadályozottsága miatt nem foglalkoztatják a végzettségének és képzettségének megfelelő álláshelyen. (pl.: felsőfokú végzettsége ellenére alacsonyabb végzettséggel is betölthető foglalkoztatást ajánlanak neki.)

A fizikai akadályozottság esetében célszerű felmérni, hogy a fogyatékos személy alkalmazásának mely feltételei hiányoznak. Az akadálymentesítési javaslatban célszerű a fogyatékossg jellege és a fogyatékos személyek száma alapján rangsorolni, hogy az akadálymentesítés lépései milyen sorrendben és ütemezéssel kövessék egymást. A rámpa és kijelölt parkoló nemcsak mozgássérült személyek, hanem más csoportok részére is hasznosak (nők, kisgyermekesek, idősök), az információs táblák, a vizuális információk megerősítése akusztikus információkkal, például közlekedési eszközökön alkalmazva. Fontos a célpályázatok felkutatása és az akadálymentesítés komplex, rövid- közép- és hosszú távú terveinek elkészítései. Garanciát jelent rehabilitációs szakmérnök és szakember bevonása a tervezésbe, valamint érintett fogyatékos ember bevonása a tervezés és a megvalósítás teljes folyamatába.

A foglalkoztatás akkor is megghiúsulhat, ha a fogyatékos személy nem tudja megközelíteni a munkahelyet, például a településen belüli közlekedési akadályok miatt és a támogató szolgálattól sem kap segítséget. Ilyen információk beszerzése rendkívül nehéz, hiszen az érintettek nem hozzák a hátrányos megkülönböztetést nyilvánosságra, mert ezzel a jövőbeni alkalmaztatási kilátásaik is csökkennek. A településünkön a fogyatékossgal élő személyek hátrányos megkülönböztetéséről a foglalkoztatás terén nincs információnk.

d) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok.

A Gondos Panni Család- és Gyermejkölési Központ és Szociális Szolgálat intézmény 2022 évtől az Emberi Erőforrások Minisztériumának kijelölése alapján fogyatékossgügyi programot is működtet Balatonalmádiban. A program célul tűzte ki a gyermekek érzékenyítését a fogyatékossgal élők iránt, tanácsadást biztosít munkaerőpiaci, mentálhigiénés területen, a szolgáltatásokhoz való hozzáférés közvetítése. A civil szervezetek helyben, a megye székhelyén, telefonon, egyesületi megbeszélésen segítik a szolgáltatások elérését.

7.2 Fogyatékossgal élő személyek pénzübeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

Az Országos Nyugdíjbiztosítási Főigazgatóság 2017. november 1-től beolvadt a Magyar Államkincstárba. A fogyatékossgai támogatással, családi pótlékkal, gyermekgondozási támogatással, anyasági támogatással valamint nemzetközi családi ellátással kapcsolatos hatáskörébe utalt feladatok tekintetében a továbbiakban a Magyar Államkincstár jár el. Ezen ellátások folyósítása a Magyar Államkincstár Nyugdíjfolyósító Igazgatóságától történik, azonban az ellátásokkal összefüggő változásokat, módosításokat továbbra is a családtámogatási feladatkörrel megbízott járási hivatalok intézik.

Fogyatékossgai támogatásra jogosult az a 18. életévét betöltött súlyosan fogyatékos személy, akinek

- látási-, hallási-, értelmi-, mozgásszervi fogyatékoságát, személyiség egészét érintő fejlődésének átható zavarát, kromoszóma rendellenességét, illetve halmozott fogyatékoságát megállapították, és
- állapota tartósan vagy véglegesen fennáll, továbbá
- önálló életvitelre nem képes vagy mások állandó segítségére szorul.

Összegét a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló törvénynek a nyugellátások évenkénti rendszeres emelésére vonatkozó szabályai szerint, azzal megegyező mértékben emelni kell, az újonnan megállapításra kerülő fogyatékosági támogatást pedig ugyanilyen emelt összegben kell megállapítani. 2018.01.01-től az emelés mértéke 0,8%-os.

A fogyatékosági támogatás a közforgalmú személyszállítási utazási kedvezményekről szóló 85/2007. (IV. 25.) Korm. rendelet alapján utazási kedvezményre jogosít. A folyósító szerv utazási kedvezményre jogosító hatósági igazolványt állít ki annak a személynek a részére, aki fogyatékosági támogatásban részesül. Amennyiben a kedvezményre jogosulttal kísérő személy utazik, akkor ő is jogosult az utazási kedvezményre. A kísérő csak akkor veheti igénybe az utazási kedvezményt, ha azzal a személlyel utazik együtt, akinek a nevére a hatósági igazolvány szól.

Magasabb összegű családi pótlék

A tartósan beteg, illetőleg súlyosan fogyatékos gyermek (személy) után magasabb összegű családi pótlékot folyósítanak a betegség fennállásig, illetőleg a gyermek 18. életévének betöltéséig. A 18 évesnél idősebb személy abban az esetben jogosult a magasabb összegű családi pótlékra, ha a tizennyolcadik életévének a betöltése előtt munkaképességét legalább 67%-ban elvesztette, legalább 50%-os mértékű egészségkárosodást szenvedett, vagy akinek egészségi állapota a rehabilitációs hatóság minősítése alapján a tizennyolcadik életévének a betöltése előtt sem haladja meg az 50%-os mértéket, és ez az állapot legalább egy éve tart, vagy előreláthatólag legalább egy évig fennáll.

Adókedvezmény/Személyi kedvezmény

A személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény 40. § (1) értelmében az összevont adóalap adóját csökkenti a súlyosan fogyatékos magánszemélynél az erről szóló igazolás, határozat alapján a fogyatékos állapot kezdő napjának hónapjától ezen állapot fennállása idején havonta az adóév első napján érvényes havi minimálbér 5 százalékának megfelelő összegig. Személyi kedvezmény jár az adóból azoknak, akik rokkantsági járadékban, illetve fogyatékosági támogatásban részesülnek és azoknak, akik olyan betegségben szenvednek, amely súlyos

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése;

A közszolgáltatást nyújtó intézmények akadálymentesítése folyamatos. Az egészségügyi, szociális, közoktatási és igazgatási szolgáltatások, valamint a kulturális programok már zömében fizikai akadálymentesített helyszínen érhetőek el.

b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége;

Ma már kötelezően, jogszabályban előírt az akadálymentesítettség, amelynek betartatása az építészeti hatóság feladata. Alapelv, hogy a településfejlesztési tervekben és más településfejlesztési dokumentációkban általános elvárásként jelenik meg az egyenlő esélyű hozzáférés szempontrendszere. Ennek megfelelően készült el és került jóváhagyásra Balatonalmádi Helyi Építési Szabályzata és Szabályozási Terve, Településfejlesztési Koncepciója

és Integrált Városfejlesztési Stratégiája, illetve ez utóbbi dokumentum felhasználásával készült Integrált Településfejlesztési Stratégia.

Az Önkormányzat tulajdonában lévő járdák, zöldterületek, játszóterek felújítása során gondoskodunk a hozzáférés akadálymentességének biztosításáról. Pályázaton elnyert támogatásból valósult meg a Szent Erzsébet liget és a városközpont rekonstrukciója, ahol a járdák, zöldterületek, játszóterek projektarányos módon kerültek akadálymentesítésre.

- c) közszolgáltatásokhoz, köznevelési intézményekhez, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége;

Az egészségügyi szolgáltatások, a köznevelés intézmények, sport- és kulturális programok fizikálisan akadálymentesen megközelíthetőek. Az infokommunikációk akadálymentesítés kapcsán elmondható, hogy az információhoz való egyenlő hozzáférés lehetősége biztosított a településen. A város és intézmények honlapja akadálymentesen is elérhető, így az általa nyújtott információ elérhető.

A fizikai akadályozottság esetében célszerű felmérni, hogy a fogyatékos személy alkalmazásának mely feltételei hiányoznak. Az akadálymentesítési javaslatban célszerű a fogyatékos jellege és a fogyatékos személyek száma alapján rangsorolni, hogy az akadálymentesítés lépései milyen sorrendben és ütemezéssel kövessék egymást. A rámpa és kijelölt parkoló nemcsak mozgássérült személyek, hanem más csoportok részére is hasznosak (nők, kisgyermekesek, idősek), az információs táblák, a vizuális információk megerősítése akusztikus információkkal, például közlekedési eszközökön alkalmazva. Fontos a célpályázatok felkutatása és az akadálymentesítés komplex, rövid- közép- és hosszú távú terveinek elkészítése. Garanciát jelent rehabilitációs szakmérnök és szakember bevonása a tervezésbe, valamint érintett fogyatékos ember bevonása a tervezés és a megvalósítás teljes folyamatába.

- d) munkahelyek akadálymentesítettsége;

Az újabb építésű intézmények, üzletek és egyéb épületek a vonatkozó jogszabályi előírásoknak megfelelően már akadálymentesen készültek el, a régebbi épületek esetében ez még csak részben történt meg.

- e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége;

A településen az önkormányzati tulajdonban parkok, járdák, utak akadálymentesítettsége nagyrészt megoldott.

- f) fogyatékossgal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékossgal élő személyek nappali intézménye, stb.);

A Gondos Panni Család- és Gyermejkölési Központ és Szociális Szolgálat intézmény 2022 évtől az Emberi Erőforrások Minisztériumának kijelölése alapján fogyatékossgügyi programot is működtet Balatonalmádiban. A program célul tűzte ki a gyermekek érzékenyítését a fogyatékossgal élők iránt, tanácsadást biztosít munkaerőpiaci, mentálhigiénés területen, a szolgáltatásokhoz való hozzáférés közvetítése.

- g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások).

A szomszéd településen elérhető a csökkent munkaképességűek foglalkoztató, munkájuk után munkabért kapnak. A munkahely a közösségi közlekedéssel 25 perc alatt elérhető.

A Szociális rendeletben biztosított ellátásokkal, valamint a magasabb szintű jogszabályokban meghatározott ellátórendszerrel történik.

7.4. Fogyatékossgal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

Kifejezetten a fogyatékossgal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok nem működnek Balatonalmádiban. Ilyen programok működtetésére nem mutatkozott igény városunkban. Ugyanakkor a különböző társadalmi szervezetek kezdeményezése révén megvalósuló programok lakossághoz történő eljuttatásában természetesen minden esetben partner az Önkormányzat.

7.5 A fogyatékossgal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Bár konkrét adataink e téma kapcsán nincsenek, de tapasztalataink alapján feltételezhetjük, hogy nincs olyan társadalmi probléma, mely városunkban fokozottabban érintené a fogyatékossgal élők csoportját, mint más településeken, vagy országos szinten. Nem találoztunk olyan esettel az elmúlt időszakban, amikor egy fogyatékossgal élő személyt bármilyen atrocitás vagy különös nehézség ért volna helyben. Azonban városunkban is minden bizonnyal jelen vannak azok az esetleges problémák, melyekkel bárhol máshol is szembesülhet egy fogyatékossgal élő személy. Ilyen probléma lehet, hogy a többségi társadalom tagjai sokszor nem tudják, miként közelítsenek egy fogyatékossgal élő személyhez, hogy miként kommunikáljanak, mi a számukra megfelelő segítségnyújtási forma stb. Ezért aztán a többségnek néha egyszerűbb úgy tenni, mintha a fogyatékossgal élők „láthatatlanok” lennének. Ezzel ugyan csak saját bizonytalanságukat próbálják leplezni, mégis a fogyatékossgal érintett másik felet hozzák vele kellemetlen helyzetbe. Nem állítjuk, hogy ez lenne a legjellemzőbb attitűd a többség körében, de az azért valószínűsíthető, hogy sokaknak okoz kisebb-nagyobb nehézséget a fogyatékossgal élőkkel való társas kapcsolat kialakítása. Ezért mindenképpen szükséges a társadalmi szemléletformálás, az olyan érzékenyítő programok, melyek elsősorban gyermekkorban oldhatják fel eredményesen az esetleges gátlásokat, melyek a fogyatékossgal élőkkel való kapcsolatok létrejöttét akadályozzák.

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A társadalom kevésbé érzékeny a fogyatékkal élők helyzetére, életállapotára, problémáira, ezért a beavatkozások, akár állami, akár önkormányzati, akár civil kezdeményezésre történnek; nem érik el azt a határfokot, amit elvárnánk tőlük	Fiatalok érzékenyítése, fogékonnyá tétele a fogyatékkal élők problémái iránt

Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítások	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A település infrastrukturális fejlettsége, néhány helyen elmaradott	Infrastrukturális fejlesztés
A településen lévő önkormányzati épületek energetikai csak részben korszerűek	Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése
Biztonságos közlekedés hiánya	Biztonságos közlekedés
A környezettudatos magatartás erősítésre szorul	Környezettudatosság erősítése

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

- a) a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek, közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma);

A civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége lefedi a hagyományőrzésen át a lakosság egészségi állapotának fejlesztéséig az alapvető közszolgáltatások (egészségügy, szociális szolgáltatások, kultúra, művelődés, közrend, közbiztonság) ágazataiban lehetséges esélyegyenlőséget támogató szolgáltatások körét.

- b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása;

Városunkban a civil szervezetek aktív tevékenységet folytatnak. A helyi lakosság nagy számban vesz részt a civil szervezetek programjain. A civil szervezetek függetlenségét elismerjük és tiszteletben tartjuk. Partneri viszonyt alakítottunk ki velük. A Civil Fórumot hív össze a Balatonalmádi Város Polgármestere, melyen a szervezetek megismerhetik az aktuális önkormányzati eseményeket, híreket, pályázatokat. Az együttműködésnek köszönhetően az önkormányzati rendezvényeken aktívan vesznek részt a szervezetek. A civil szervezetek tevékenységükkel integrálják a különböző célcsoportokat a hétköznapi életbe.

Emellett erősnek mondható az önkormányzat –civil szervezetek – egyház – önkormányzati intézmények közötti együttműködés is, mely megnyilvánul a városban megvalósuló rendezvényekben.

- c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása;

Az önkormányzat a város érdekeit szem előtt tartva több területen is együttműködik a térség településeivel. Elsősorban szociális területen erős az együttműködés.

- d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A településen nem működik nemzetiségi önkormányzat.

- e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége;

A szervezetek alapszabályukban meghatározott módon képviselik tagságukat, társadalmi párbeszédet kezdeményeznek szükség esetén, támogatják lehetőségükhöz mérten a látókörükben élő rászoruló célcsoport tagjait..

- f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

Napjainkban városunkban is egyre növekvő számmal jelennek meg a vállalatok társadalmilag felelős megmozdulásai, valamint a for-profit és a nonprofit szektorok tagjai közötti együttműködések, amelyek legnagyobb nyertese a társadalom.. A szervezetek olyan társadalmi problémák hosszú távú megoldását állítják fókuszpontba, amelyek a szervezetek fő tevékenységéhez szorosan nem kapcsolódnak, azonban a társadalmi jólétet elősegítik, ezáltal eleget téve a társadalmi elvárásoknak. A célok megvalósításához, amely nem más, mint a társadalomban felbukkanó problémák hosszútávon történő megoldása, a vállalatok anyagi és nem anyagi jellegű erőforrások felhasználásával egyaránt hozzájárulnak.

Tehát fontos az önkormányzat számára a helyi vállalkozások szerepvállalása, a város érdekeit figyelembe vevő intézkedéseik megtétele. Törekednek a jó partneri kapcsolat kialakítására, mely eredményeként közös akarattal tudnak lépéseket tenni az esélyegyenlőség megteremtéséért. A vállalkozások támogatóként jelen vannak a város rendezvényein, kezdeményezések mellé állnak és anyagilag is támogatják azokat.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

- a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába;
- b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot.
- c) A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települési önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenteti.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	mélyszegénységben élő nehezen jutnak hozzá azokhoz a lehetőségekhez, amely körülményeiket javítani tudná	tájékoztatási csatornák bővítése
	Nem minden munkanélküli regisztráltja magát a Veszprém Vármegyei Kormányhivatal Balatonalmádi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályánál	Nem regisztrált munkanélküliek felkutatása, információk eljuttatása
Gyermekek	A nyári szünidő idején a szülők számára rendkívüli megterhelő feladat a gyermekek elhelyezése. Piaci alapon számos szolgáltatás elérhető, azonban éppen a leginkább rászoruló gyermekek szolgáltatásokból nem részesedhetnek	ingyenes nyári tábor rászorultsági alapon
	Egyre inkább megjelennek az életminőségbeli különbségek a gyermeket egyedül nevelő szülő, ill. a több gyermekes családok esetében életminőség	Elszegényedés enyhítésének csökkentése, életminőségbeli különbségek csökkentése
	A tankötelezettségi korhatárt túllépő, de iskolai képzésben nem résztvevő fiatalok számának emelkedése	A kötelező oktatásból kikerültek munkaerőpiacra segítése
	Ellátásra jogosult gyermekek számának növekedése	család- és gyermekvédelmi központ mint szolgáltatási hely fejlesztése
	Beszéd fejlesztési nehézségekkel küzdő gyermek száma egyre nő, speciális fejlesztési igényű gyermekek is	Fejlesztő szakember bevonása az óvodai fejlesztésbe
	Korai fejlesztést igénylő, sajátos nevelési igényű, beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek száma egyre nő	Korai fejlesztést igénylő, SNI-s, BTMN-es gyermekek fejlesztése
Idősek	Sok idős nincs tisztában az igénybe vehető szociális támogatási, ellátási formákkal	Összefoglaló készítése a szociális téren igénybe vehető támogatásokról

	A demenciával érintett személyek számának növekedése	Idős nappali ellátásának fejlesztése, demens nappali ellátás megnyitása
	Az idősök gyakran válnak bűncselekmény áldozatává	Időskorúak tájékoztatása, felvilágosítása a bűncselekmények áldozatává válásának megelőzése érdekében
	A településen magas az egyedül élő idős személyek aránya, melyen belül főként a nők száma jelentős.	Segítségnyújtás az egyedül élő idősök számára
	A növekvő lakosságszám és a felmerülő szolgáltatási igény emelkedése	Hétvégi, ünnepnapra gondozás kialakítása
Nők	A városban kevésbé bevett gyakorlat az atipikus foglalkoztatási formák alkalmazása, holott jelentősen megkönnyíthetné a nők családi és munkahelyi kötelezettségeinek összeegyeztetését	A nők foglalkoztathatóságának javítása, ill. az atipikus foglalkoztatási formák népszerűsítése és elterjesztése
	a gyeken lévő társadalmi kapcsolataik szükségesek az egészséges egyéni és családi működéshez	Munka és magánélet összehangolása a gyeken/gyeden lévő társadalmi kapcsolatainak elősegítése
Fogyatékkal élők	A társadalom kevésbé érzékeny a fogyatékkal élők helyzetére, életállapotára, problémáira, ezért a beavatkozások, akár állami, akár önkormányzati, akár civil kezdeményezésre történnek; nem érik el azt a határfokot, amit elvárunk tőlük	Fiatalkor érzékenyítése, fogékonytétel a fogyatékkal élők problémái iránt
Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás	a település infrastrukturális fejlettség néhány helyen elmaradott	infrastrukturális fejlesztése
	a településen lévő önkormányzati épületek energetikai csak részben korszerűek	önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése
	biztonságos közlekedés hiánya	biztonságos közlekedés
	a környezettudatos magatartás erősítésre szorul	környezettudatosság erősítése

Jövőképünk

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők életminősége javuljon.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek testi és lelki és szellemi fejlődését.

Folyamatosan odafigyelünk az idősök szociális és egészségügyi ellátásának biztosítására, a nemzedékek közötti szolidaritás érvényesítésére.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén az anyai és munkahelyi feladatok összeegyeztetését, az egyenlő esély érvényesítését.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők integrációjára, az egyenlő esélyű hozzáférés biztosítására és az akadálymentesítésre.

Az intézkedési területek részletes kifejtése (intézkedésenként, kitöltése javasolt, opcionális)

A	Intézkedés címe:	Infrastrukturális fejlesztés
B	Feltárt probléma megnevezése	A település infrastrukturális fejlettsége, néhány helyen elmaradott
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Pályázati lehetőségek kihasználása az infrastrukturális fejlesztések érdekében
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Településrendezési terv, Településfejlesztési terv Gazdasági program (2019-2024)
E	A cél kapcsolódása országos szakpolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 V. Területi egyenlőtlenségek, településfejlesztés-környezettudatosság, környezetvédelem (MNTFS 2030)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Pályázatfigyelés, esetleges saját forrásból történő megvalósítás
G	Az intézkedés felelőse	Balatonalmádi Város Önkormányzatának Képviselő-testülete
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028.04.30.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Infrastrukturális fejlesztések száma
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Pénzügyi, technikai
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	hosszútávú
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	nem releváns

A	Intézkedés címe:	Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése
B	Feltárt probléma megnevezése	A településen lévő önkormányzati épületek energetikai csak részben korszerűek
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Energetikai korszerűsítés
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Településrendezési terv, Településfejlesztési terv Gazdasági Program (2019-2024)
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia 2030 V. Területi egyenlőtlenségek, településfejlesztés-környezettudatosság, környezetvédelem (MNTFS 2030)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	energetikai korszerűsítés
G	Az intézkedés felelőse	Balatonalmádi Város Önkormányzatának Képviselő-testülete
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028.04.30. folyamatos
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Kevesebb baleset, a közlekedési morál javulása
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Humán, pénzügyi, technikai
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	hosszútávú
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	nem releváns

A	Intézkedés címe:	Környezettudatosság erősítése
B	Feltárt probléma megnevezése	A környezettudatos magatartás erősítésre szorul
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A környezettudatos életmód elterjesztése
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Balatonalmádi Város Önkormányzatának Környezetvédelmi program
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 V. Területi egyenlőtlenségek, településfejlesztés-környezettudatosság, környezetvédelem (MNTFS 2030)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Rendezvényeken környezettudatos életmódról ismeretterjesztés, szeméthyűjtő akciók, energiatakarékossági program pályázati támogatások felhasználásával
G	Az intézkedés felelőse	Balatonalmádi Közös Önkormányzati Hivatal, intézményvezetők
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028.04.30.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Környezettudatosság növekedése
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	pénzügyi, technikai, humán
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	hosszútávú
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	nem releváns

A	Intézkedés címe:	Tájékoztatási csatornák bővítése
B	Feltárt probléma megnevezése	Mélyszegénységben élők nehezen jutnak hozzá azokhoz a lehetőségekhez, amely az életkörülményeiket javítani tudná
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	R: tájékoztató anyagok összegyűjtése K: azok közzététele H: széles körű tájékoztatás
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Szociális szolgáltatástervezési koncepció
E	A cél kapcsolódása országos szakpolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 III. és IV.
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Tájékoztató anyagok minél szélesebb körű gyűjtése, közzététele a különböző kommunikációs csatornákon
G	Az intézkedés felelőse	Balatonalmádi Közös Önkormányzati Hivatal honlapot és közösség oldalt kezelő
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028.04.30.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	R: kialakulnak a tájékoztatási csatornák K: esélyegyenlőség javul H: életkörülmények javulnak a célcsoport vonatkozásában
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Technikai és humán
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	hosszútávú
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	nem releváns

A	Intézkedés címe:	Nem regisztrált munkanélküliek felkutatása, információk eljuttatása
B	Feltárt probléma megnevezése	Nem minden munkanélküli regisztráltatja magát a Veszprém Vármegyei Kormányhivatal Balatonalmádi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályánál
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Rövid távú cél: információ eljuttatása a munkanélküliekhez K és H: ne maradjon regisztráció nélkül egyetlen munkanélküli
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Szociális Szolgáltatástervezési Konceptió
E	A cél kapcsolódása országos szakpolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 IV. Foglalkoztatás, munkavállalás, felnőttképzés, szociális gazdaság
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Honlapon, közösségi oldal hirdetések megjelentetése
G	Az intézkedés felelőse	Veszprém Vármegyei Kormányhivatal Balatonalmádi Járási Hivatal Balatonalmádi Közös Önkormányzati Hivatal
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028.04.30.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	az eredményesség nem mérhető, mert nincsen viszonyítási szám a nem regisztráltaktól
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Pénzügyi és Humán
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	hosszútávú (2 év)
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	nem releváns

A	Intézkedés címe:	Ingyenes nyári tábor rászorultsági alapon
B	Feltárt probléma megnevezése	A nyári szünidő idején a szülők számára rendkívüli megterhelő feladat a gyermekek elhelyezése. Piaci alapon számos szolgáltatás elérhető, azonban éppen a leginkább rászoruló gyermekek e szolgáltatásokból nem részesedhetnek
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Az esélyegyenlőségi szempontok érvényesítése érdekében hátrányos helyzetű, mélyszegénységben élő, családjukat elveszítő, felügyelet nélküli gyermekek részére a táborozási, ingyenes táboroztatás lehetőségének biztosítása
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Az önkormányzat valamennyi stratégiai dokumentumával összhangban
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 II. köznevelési, szakképzés, felsőoktatási rendszer-óvodától egyetemig 13 pont
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Nyári táborok megszervezése
G	Az intézkedés felelőse	Balatonalmádi Város Önkormányzatának Képviselő-testülete Gondos Panni Család- és Gyermejkölési Központ és Szociális Szolgálat Nagycsaládosok Balatonalmádi Egyesülete civil szervezetek
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	évente 2028.04.30.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Résztvevő gyermekek száma, induló turnusok száma
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Pénzügyi és Humán
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	hosszútávú
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	nem releváns

A	Intézkedés címe:	Elszegényedés enyhítésének csökkentése, életminőségbeli különbségek csökkentése
B	Feltárt probléma megnevezése	Egyre inkább megjelennek az életminőségbeli különbségek a gyermeket egyedül nevelő szülő, ill. a több gyermekes családok esetében életminőség
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	javuljon az életminőség
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Az önkormányzat valamennyi stratégiai dokumentumával összhangban
E	A cél kapcsolódása országos szakpolitikai stratégiákhoz	Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) „Legyen jobb a gyermekeknek
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Jelzések továbbítása a segíteni tudó és akaró szervek felé, adománygyűjtés, prevenció
G	Az intézkedés felelőse	jelzőrendszer tagjai, Nagycsaládosok Balatonalmádi Egyesülete, Máltai Szeretetszolgálat balatonalmádi csoportja, civil szervezetek
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028.04.30.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	R: adományban részesülő családok számának növekedése, K: az adományozók körének bővülése H: életminőség javulás
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Humán és technikai
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	hosszútávú
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	nem releváns

A	Intézkedés címe:	A kötelező oktatásból kikerültek munkaerőpiacra segítése
B	Feltárt probléma megnevezése	a tankötelezettségi korhatárt túllépő, de iskolai képzésben nem résztvevő fiatalok számának emelkedése
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célcsoport számára támogató hálózat, képzési lehetőségek felkutatása, delegálása, a nyílt munkaerőpiaci státuszának megerősítése
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Az önkormányzat valamennyi stratégiai dokumentumával összhangban
E	A cél kapcsolódása országos szakpolitikai stratégiákhoz	Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 III. és IV. rész (MNTFS 2030) „Legyen jobb a gyermekeknek
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	gyermek felkutatása, mentorállása, képzésszervezés, szakképesítés megszerzésnek támogatása, biztosítási jelenlét, koordinált kooperatív tevékenység a GINOP+ keretén belül
G	Az intézkedés felelőse	Veszprém Vármegyei Kormányhivatal Balatonalmádi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztály, résztvevők: Gondos Panni Család- és Gyermekjóléti Központ és Szociális Szolgálat, köznevelési intézmények
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028.04.30.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Résztvevők számának növekedése
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Humán és Pénzügyi
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Hosszútávú (5 év)
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	nem releváns

A	Intézkedés címe:	család-és gyermekvédelmi központ mint szolgáltatási hely fejlesztése
B	Feltárt probléma megnevezése	ellátásra jogosult gyermekek számának növekedése
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	szolgáltatás színvonalának emelkedése
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Szociális Szolgáltatástervezési koncepció önkormányzat valamennyi stratégiai dokumentumával
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) „Legyen jobb a gyermekeknek
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	infrastruktúra fejlesztése pályázati támogatásból, az intézmény oldaláról a működési feltételek biztosítása
G	Az intézkedés felelőse	Balatonalmádi Város Önkormányzatának Képviselő-testülete Gondos Panni Család- és Gyermejkölési Központ és Szociális Szolgálat intézményvezetője
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028.04.30.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	szolgáltatást igénybe vevők számának növekedése, elégedettség
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Pénzügyi és Humán
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	hosszútávú
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	nem releváns

A	Intézkedés címe:	Fejlesztő szakember bevonása az óvodai fejlesztésbe
B	Feltárt probléma megnevezése	beszéd fejlesztési nehézségekkel küzdő gyermek száma egyre nő, speciális fejlesztési igényű gyermekeké is
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	esélyek kiegyenlítése, iskolai kezdéshez szükséges készségek, fejlettségi szint tekintetében tapasztalható különbségek kiegyenlítődjének
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Szociális szolgáltatási koncepció önkormányzat valamennyi stratégiai dokumentumával
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) „Legyen jobb a gyermekeknek
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	pályázati lehetőségek felkutatása, annak érdekében, hogy egy fejlesztő szakember bekapcsolódhasson az óvodai fejlesztés munkájába
G	Az intézkedés felelőse	Balatonalmádi Város Önkormányzatának Képviselő-testülete
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028.04.30.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	fejlesztő szakember alkalmazása, ellátott gyermekek száma
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Pénzügyi és Humán
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	hosszútávú (5 év)
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	nem releváns

A	Intézkedés címe:	Korai fejlesztést igénylő, SNI-s, BTMN-es gyermekek fejlesztése
B	Feltárt probléma megnevezése	korai fejlesztést igénylő, sajátos nevelési igényű, beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek száma egyre nő
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	esélyek kiegyenlítése
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Szociális Szolgáltatási koncepció önkormányzat valamennyi stratégiai dokumentumával
E	A cél kapcsolódása országos szakpolitikai stratégiákhoz	Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) I. és III. rész „Legyen jobb a gyermekeknek”
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	pályázati lehetőségek felkutatása, Előkészítő tervek, projektek megvalósítása
G	Az intézkedés felelőse	Balatonalmádi Város Önkormányzatának Képviselő-testülete Nagycsaládosok Balatonalmádi Egyesülete
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028.04.30.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	igénybe vevők száma növekszik
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Pénzügyi és Humán
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	hosszútávú (5 év)
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	nem releváns

A	Intézkedés címe:	A nők foglalkoztathatóságának javítása, ill. az atipikus foglalkoztatási formák népszerűsítése és elterjesztése
B	Feltárt probléma megnevezése	A városban kevésbé bevett gyakorlat az atipikus foglalkoztatási formák alkalmazása, holott jelentősen megkönnyíthetné a nők családi és munkahelyi kötelezettségeinek összeegyeztetését
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A nők munkába állásának segítése
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Szociális Szolgáltatástervezési Konceptió
E	A cél kapcsolódása országos szakpolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 IV. Foglalkoztatás, munkavállalás, felnőttképzés, szociális gazdaság (MNTFS 2030)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	a nők foglalkoztathatóságnak javítása ill. az atipikus foglalkoztatási formák népszerűsítése és elterjesztése. A munkáltatók és munkavállalók együttműködésének javítása a család és a munka összeegyeztethetőségének érdekében
G	Az intézkedés felelőse	Nagycsaládosok Balatonalmádi Egyesülete
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028.04.30.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	az igénybevevők számának kimutatása, statisztika készítése a munkavállalók számáról
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Pénzügyi és Humán
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	hosszútávú (5 év)
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	nem releváns

A	Intézkedés címe:	Munka és magánélet összehangolása a gyesen/gyeden lévők társadalmi kapcsolatainak elősegítése
B	Feltárt probléma megnevezése	a gyesen lévők társadalmi kapcsolatai szükségesek az egészséges egyéni és családi működéshez
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	egészséges család és közösségi működés
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Szociális szolgáltatástervezési koncepció
E	A cél kapcsolódása országos szakpolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	szabadidős programok szervezése, igény szerint bővítése
G	Az intézkedés felelőse	Gondos Panni Család- és Gyermejjóléti Központ és Szociális Szolgálat Nagycsaládosok Balatonalmádi Egyesülete Pannónia Kulturális Központ, civil szervezet, védőnői szolgálat
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028.04.30.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	A gyesen lévők társadalmi kapcsolatai szükségesek az egészségi egyéni és családi működéséhez
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Pénzügyi és humán
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	hosszútávú (5 év)
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	nem releváns

A	Intézkedés címe:	Összefoglaló készítése a szociális téren igénybe vehető támogatásokról
B	Feltárt probléma megnevezése	Sok idős nincs tisztában az igénybe vehető szociális támogatási, ellátási formákkal
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	készüljön egy kiadvány speciálisan idősek számára, amely az idősök rendelkezésre áll, elérhető az ellátások igénylésének helyén, nyugdíjas klubokban, a gyógyszerárakban és orvosi rendelőkben
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Szociális szolgáltatástervezési koncepció
E	A cél kapcsolódása országos szakpolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	A pénzügyi, természetbeni ellátások személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatások listájának kifejezetten az idősellátás területére vonatkozó részeinek összeállítása
G	Az intézkedés felelőse	Balatonalmádi Város Önkormányzatának Képviselő-testülete, Balatonalmádi Egészség ház, Gondos Panni Család- és Gyermekjóléti Központ és Szociális Szolgálat intézményvezetője
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	két évente (2024, 2026, 2028) 2028. április 30.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	400 db példányszám
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Pénzügyi és humán
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	hosszútávú (5 év)
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	nem releváns

A	Intézkedés címe:	Idős nappali ellátásának fejlesztése, demens nappali ellátás megnyitása
B	Feltárt probléma megnevezése	a demenciával érintett személyek számának növekedése
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	tehermentesíti a szendvicsgenerációs családokat, és hozzájárul a munkaerőpiaci helyzetnek megőrzéséhez, valamint az ellátandó rászorulóknak biztonságos méltóságteljes öregedésének megéléséhez, az idősek nappali ellátása keretében korszerű demens ellátó részleg létrehozása, kialakítása
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Szociális szolgáltatástervezési koncepció
E	A cél kapcsolódása országos szakpolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 VI. rész Testi-lelki egészség, egészségügyi ellátás (MNTFS 2030)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	infrastruktúra fejlesztése pályázati forrásból, az intézmény oldaláról a működési feltételek megteremtése, a szolgáltatás elindítása
G	Az intézkedés felelőse	Balatonalmádi Város Önkormányzatának Képviselő-testülete Gondos Panni Család- és Gyermekjóléti Központ és Szociális Szolgálat intézményvezetője
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028.04.30.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	igénybevevők létszámának növekedése
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Pénzügyi és Humán
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	hosszútávú
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Balatonalmádi Szociális Társulás Balatonalmádi és Balatonfűzfő település együttműködése

A	Intézkedés címe:	Időskorúak tájékoztatása, felvilágosítása a bűncselekmények áldozatává válásának megelőzése érdekében
B	Feltárt probléma megnevezése	Az idősök gyakran válnak bűncselekmény áldozatává
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	bűnmegelőzéssel kapcsolatos információk eljuttatása az idősökhöz
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Szociális szolgáltatástervezési koncepció
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 VI. rész Testi-lelki egészségügyi ellátás (MNTFS 2030)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	idősök részére a nyugdíjas klubokban, illetve az idősök nappali ellátást igénybe vevők körében bűnmegelőzéssel kapcsolatos előadás megtartása a rendőrség bevonásával
G	Az intézkedés felelőse	Gondos Panni Család- és Gyermekjóléti Központ és Szociális Szolgálat intézményvezetője Balatonalmádi Rendőrkapitányság
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	félévente 2028.04.30.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	áldozattá válók számának csökkentése
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Humán és Pénzügyi
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	hosszútávú
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	nem releváns

A	Intézkedés címe:	Segítségnyújtás az egyedül élő idős emberek számára
B	Feltárt probléma megnevezése	A településen magas az egyedül élő idős személyek aránya, melyen belül főként a nők száma jelentős.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Általános cél, az egyedül élő idős személyek esetében a magány és a kiszolgáltatottság érzésének mérséklése. Rövid távú cél: a biztonságérzet javítása; Középtávú: Számítástechnikai ismeretek oktatásával a távol élő családtagok „könnyebb elérése”
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Szociális szolgáltatástervezési koncepció
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) Idősügyi Nemzeti Stratégia (2023-2024)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	1. Az egyedül élő idős személyek feltérképezése, pontos adatok rögzítése a számukra vonatkozóan 2. Gondosóra
G	Az intézkedés felelőse	Gondos Panni Család- és Gyermejjóléti Központ és Szociális Szolgálat intézményvezető
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028.04.30.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	A kidolgozott programok és résztvevők száma növekszik, gondosóra használók száma növekszik
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Humán és pénzügyi
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	hosszútávú
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	nem releváns

A	Intézkedés címe:	Hétvégi, ünnepnapigondozás kialakítása
B	Feltárt probléma megnevezése	A növekvő lakosságszám és a felmerülő szolgáltatási igény emelkedése
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Rászorulóknak ne csak hétköznapi napokon kapjanak ellátást
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Szociális szolgáltatástervezési koncepció az önkormányzat valamennyi stratégiai dokumentumával összhangban.
E	A cél kapcsolódása országos szakpolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	1. az ellátórendszer hiányainak kiegészítése 2. a szolgáltatások finomítása az egyéni szükségleteknek megfelelően. 3. Előkészítő tervek 4. projektek megvalósítása
G	Az intézkedés felelőse	Gondos Panni Család- és Gyermekegészségügyi Központ és Szociális Szolgálat intézményvezetője Balatonalmádi Város Önkormányzatának Képviselő-testülete
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028.04.30.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	igénybevevők száma növekszik
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Humán és pénzügyi
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	hosszútávú
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	nem releváns

A	Intézkedés címe:	Fiatalok érzékenyítése, fogékonnyá tétele a fogyatékkal élők problémái iránt
B	Feltárt probléma megnevezése	A társadalom kevésbé érzékeny a fogyatékkal élők helyzetére, életállapotára, problémáira, ezért a beavatkozások, akár állami, akár önkormányzati, akár civil kezdeményezésre történnek; nem érik el azt a határfokot, amit elvárnánk tőlük
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célcsoport érdekében a helyi társadalom tagjainak csoportjainak érzékenyítése az elfogadás, befogadás erősítése
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Szociális szolgáltatástervezési koncepció
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 III. Ifjúsági ügyek, gyermekvállalás, családalapítás, életmód (MNTFS 2030)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	1. Almádi Magocskák Óvoda és Bölcsődében Esélyegyenlőségi Hét megrendezése (évente) 2. Egészségnap szervezése/ Esélyóra az általános iskolákban (2024 és 2026 évben)
G	Az intézkedés felelőse	óvodavezető, iskolaigazgatók, iskola védőnő, Gondos Panni Család- és Gyermekjóléti Központ és Szociális Szolgálat
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028.04.30.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	szélesebb körű befogadása a fogyatékosoknak
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Pénzügyi és humán
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	hosszútávú
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	nem releváns

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

Intézkedés sorszáma	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakpolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményének fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben az intézkedés megvalósuló esetben az együttműködés bemutatása
0.	Település szintű probléma											
1	Infrastrukturális fejlesztés	A település infrastrukturális fejlettsége néhány kihasználatatlan helyen elmaradott	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 V. területi egyenlőtlenségek, településfejlesztés-környezetvédelem (MNTFS 2030)	Pályázatfigyelés, esetleges forrásból történő Önkormányzat Képviselő-testülete	Balatonalmádi Város Önkormányzat Képviselő-testülete	2028. 04. (vasárnap)	30. Infrastrukturális fejlesztések száma	Pénzügyi, technikai, humán	hosszútávú	nem releváns
2	Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése	A településen lévő önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése csak részben	Energetikai korszerűsítés	Településrendezési terv, Településfejlesztési terv Gazdasági Program Területi (2019-2024)	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 V. területi egyenlőtlenségek, településfejlesztés-környezetvédelem (MNTFS 2030)	Pályázatfigyelés, esetleges forrásból történő Önkormányzat Képviselő-testülete	Balatonalmádi Város Önkormányzat Képviselő-testülete	2028. 04. (vasárnap)	30. Korszerűsített épületek száma	pénzügyi, technikai, humán	hosszútávú	nem releváns
3	Biztonságos közlekedés	Biztonságos közlekedés hiánya	járdák, felújítása, közterületek rendezése	Településrendezési terv, Településfejlesztési terv Gazdasági Program Területi (2019-2024)	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 V. területi egyenlőtlenségek, településfejlesztés-környezetvédelem (MNTFS 2030)	Pályázati forrás felhasználása, hatásvizsgálat után Önkormányzatnak V. saját vagy pályázati forrásból projektek megvalósítása	Balatonalmádi Város Önkormányzat Képviselő-testülete	2028. 04. (vasárnap)	30. Kevesebb baleset a humán közlekedési morálépítés javulása	humán, pénzügyi, technikai	hosszútávú	nem releváns
4	Környezettudatosság erősítése	A környezettudatos magatartás erősítése szorult	A környezettudatos életmód elterjesztése	Balatonalmádi Város Önkormányzatának Környezetvédelmi program	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 V. területi egyenlőtlenségek, településfejlesztés-környezetvédelem (MNTFS 2030)	Rendezvényeken környezettudatos életmódról V. ismeretterjesztés, szeméthyűjtő akciók, energiatakarékos program, pályázati	Balatonalmádi Közös Önkormányzati Hivatal, intézményvezetők	2028. 04. (vasárnap)	30. környezettudatosság növekedése	humán, pénzügyi, technikai	hosszútávú	nem releváns

[illegible]

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akciótterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására **Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot** hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

3.2 A megvalósítás folyamata

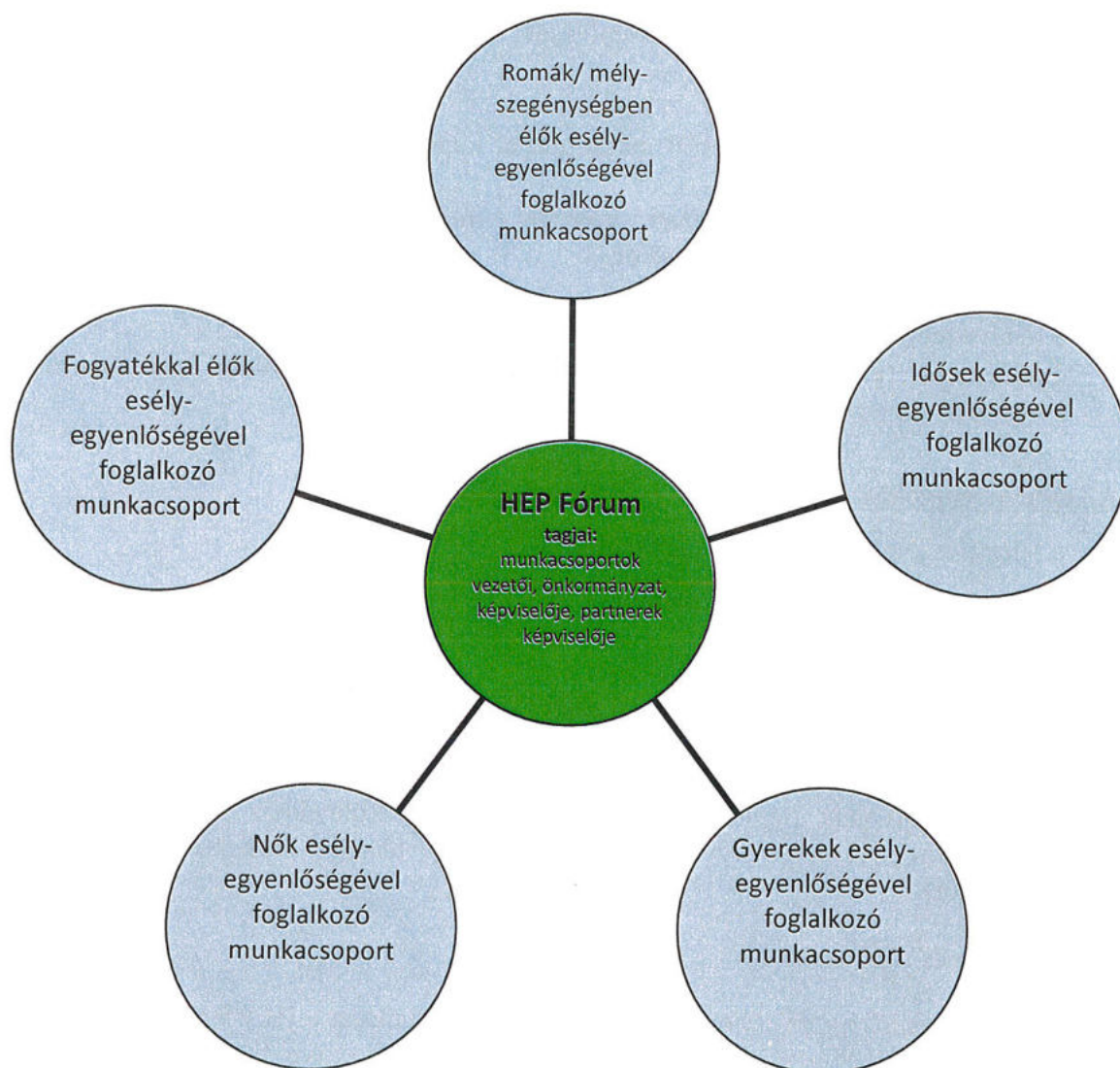
A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,

- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakíthatunk 2 ezer fő feletti településeken (opcionális) az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább két évente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzetiségi önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
  - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
  - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
  - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
  - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.

- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a **kétévente előírt** – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - **felülvizsgálat** során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, **a HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát** annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Balatonalmádi város Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Balatonalmádi város képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és ..... számú határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

Balatonalmádi, 2023. április ....

Fabó Péter
polgármester

